

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE FINANSOWE

**NA DZIEŃ ORAZ ZA ROK
ZAKOŃCZONY 31 GRUDNIA 2009 ROKU**

**SPORZĄDZONE ZGODNIE Z MIĘDZYNARODOWYMI STANDARDAMI
SPRAWOZDAWCZOŚCI FINANSOWEJ**

ZŁOTNIKI, DNIA 23 KWIEŹNIA 2010 ROKU

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SPIS TREŚCI

Wybrane dane finansowe	3
Skonsolidowany rachunek zysków i strat	4
Skonsolidowane sprawozdanie z pełnego dochodu	5
Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	6
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych	7
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	8
Dodatkowe informacje i objaśnienia	
1. Informacje o jednostce dominującej	10
2. Informacje o Grupie Kapitałowej	10
3. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego	11
4. Oświadczenie o zgodności	11
5. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji	12
6. Założenie kontynuacji działalności	12
7. Korekta błędów	12
8. Zmiany szacunków	12
9. Zmiany prezentacji	12
10. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach	12
11. Nowe standardy i ujawnienia	14
12. Stosowane zasady (polityka) rachunkowości	17
13. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych	32
14. Pozostałe przychody operacyjne	36
15. Pozostałe koszty operacyjne	37
16. Przychody finansowe	38
17. Koszty finansowe	39
18. Koszty według rodzajów	40
19. Amortyzacja i utrata wartości	40
20. Koszty świadczeń pracowniczych	40
21. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat	41
22. Podatek dochodowy	43
23. Zysk przypadający na jedną akcję	44
24. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty	45
25. Nieruchomości inwestycyjne	45
26. Rzeczowe aktywa trwałe	46
27. Wartości niematerialne	49
28. Wartość firmy z konsolidacji	51
29. Należności długoterminowe	52
30. Zapasy	52
31. Należności handlowe oraz pozostałe należności	53
32. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	54
33. Rozliczenia międzyokresowe czynne	55
34. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe	55
35. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki	58
36. Rezerwy	61
37. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	63
38. Pochodne instrumenty finansowe	64
39. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego	66
40. Umowy o budowę	67
41. Płatności realizowane w formie akcji	68
42. Działalność zaniechana	70
43. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS	70
44. Zobowiązania warunkowe	70
45. Zobowiązania inwestycyjne	71
46. Sprawy sądowe	71
47. Rozliczenia podatkowe	71
48. Transakcje z podmiotami powiązanymi	72
49. Wynagrodzenia głównej kadry kierowniczej	72
50. Struktura zatrudnienia	73
51. Zarządzanie ryzykiem finansowym	74
52. Zdarzenia po dniu bilansowym	79
53. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych	80

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

WYBRANE DANE FINANSOWE GRUPY KAPITAŁOWEJ ATREM

	<i>w tys. zł</i>	<i>w tys. zł</i>	<i>w tys. EUR</i>	<i>w tys. EUR</i>
	<i>Za okres od</i>	<i>Za okres od</i>	<i>Za okres od</i>	<i>Za okres od</i>
	<i>01.01.2009 do</i>	<i>01.01.2008 do</i>	<i>01.01.2009 do</i>	<i>01.01.2008 do</i>
	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>	<i>31.12.2009</i>	<i>31.12.2008</i>
I. Przychody ze sprzedaży	136 804	113 121	31 517	32 027
II. Zysk z działalności kontynuowanej	13 024	13 688	3 001	3 875
III. Zysk brutto	13 415	10 852	3 091	3 072
IV. Zysk netto	10 684	8 703	2 461	2 464
V. Zysk netto przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	10 001	8 144	2 304	2 306
VI. Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 031	8 464	238	2 396
VII. Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(14 076)	(13 789)	(3 243)	(3 904)
VIII. Środki pieniężne netto z działalności finansowej	6 565	21 094	1 512	5 972
IX. Zwiększenie netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 479)	15 770	(1 493)	4 465
X. Aktywa razem	135 222	94 412	32 915	22 628
XI. Zobowiązania długoterminowe	12 105	3 872	2 947	928
XII. Zobowiązania krótkoterminowe	67 661	47 253	16 470	11 325
XIII. Kapitał własny ogółem	55 456	43 287	13 499	10 375
XIV. Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej	53 403	42 042	12 999	10 076
XV. Kapitał podstawowy	4 545	4 510	1 106	1 081
XVI. Liczba akcji (w szt.)	9 038 063	6 197 896	9 038 063	6 197 896
XVII. Rozwadniające potencjalne akcje zwykłe (w szt.)	134 678	195 181	134 678	195 181
XVIII. Zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,11	1,31	0,25	0,37
XIX. Rozwodniony zysk przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej na jedną akcję zwykłą (w zł/EUR)	1,09	1,27	0,25	0,36
XX. Wartość księgowa na jedną akcję przypisana akcjonariuszom jednostki dominującej (w zł/EUR)	5,91	6,78	1,44	1,63
XXI. Rozwodniona wartość księgowa na jedną akcję przypisana akcjonariuszom jednostki dominującej (w zł/EUR)	5,82	6,58	1,42	1,58

Wybrane dane finansowe dotyczące skonsolidowanego bilansu prezentowane są na dzień 31 grudnia 2009 roku i 31 grudnia 2008 roku.

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów bilansu zostały przeliczone po kursie 4,1082 (dla danych na dzień 31.12.2009 roku) oraz 4,1724 (dla danych na dzień 31 grudnia 2008 roku), które zostały ogłoszone przez Narodowy Bank Polski na dany dzień bilansowy,
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych zostały przeliczone po kursie 4,3406 (dla danych za okres od 01.01.2009 do 31.12.2009) oraz 3,5321 (dla danych za okres od 01.01.2008 do 31.12.2008), które są średnią arytmetyczną kursów ogłaszanych przez Narodowy Bank Polski w ostatni dzień każdego miesiąca objętego prezentowanymi danymi.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANY RACHUNEK ZYSKÓW I STRAT

	Noty	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Działalność kontynuowana			
Przychody ze sprzedaży		136 804	113 121
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów		1 545	1 849
Przychody ze sprzedaży usług		135 259	111 272
Koszt własny sprzedaży		(106 064)	(84 778)
Zysk brutto ze sprzedaży		30 740	28 343
Pozostałe przychody operacyjne	14	514	921
Koszty sprzedaży		—	—
Koszty ogólnego zarządu		(17 650)	(15 193)
Pozostałe koszty operacyjne	15	(580)	(383)
Zysk z działalności kontynuowanej		13 024	13 688
Przychody finansowe	16	1 554	516
Koszty finansowe	17	(1 163)	(3 352)
Udział w zysku jednostki stowarzyszonej		—	—
Zysk (strata) brutto		13 415	10 852
Podatek dochodowy	21	(2 731)	(2 149)
Zysk netto z działalności kontynuowanej		10 684	8 703
Działalność zaniechana		—	—
Zysk netto za rok obrotowy		10 684	8 703
Przypisany:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		10 001	8 144
Akcjonariuszom niesprawującym kontroli		683	559
Zysk na jedną akcję (w zł)	23		
– liczba akcji (w szt.)		9 038 063	6 197 896
– podstawowy z zysku netto przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok obrotowy		1,11	1,31
Rozwodniony zysk na jedną akcję (w zł)	23		
– liczba akcji (w szt.)		9 038 063	6 197 896
– rozwadniające potencjalne akcje zwykłe		134 678	195 181
– rozwodniony z zysku netto przypisanego akcjonariuszom jednostki dominującej za rok obrotowy (w zł)		1,09	1,27

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PEŁNEGO DOCHODU

	Noty	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Zysk netto za rok obrotowy		10 684	8 703
Pozostałe dochody ogółem		1 034	(111)
Różnice kursowe z przeliczenia działalności zagranicznej		–	–
Aktywa finansowe przeznaczone do sprzedaży		–	–
Zabezpieczenia przepływów pieniężnych	31	276	(111)
Zyski z przeszacowania nieruchomości	25	758	–
Zyski/straty aktuarialne z tytułu określonych planów świadczeń emerytalnych		–	–
Udział w dochodach jednostek stowarzyszonych		–	–
Podatek dochodowy od składników pozostałych dochodów ogółem		(196)	21
Pozostałe dochody ogółem po opodatkowaniu		838	(90)
Pozostałe dochody za rok obrotowy		11 522	8 613
Pozostałe dochody razem przypisane:			
Akcjonariuszom jednostki dominującej		10 839	8 054
Akcjonariuszom niesprawującym kontroli		683	559

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z SYTUACJI FINANSOWEJ

	Nota	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
AKTYWA			
Aktywa trwałe (długoterminowe)		39 570	21 695
Rzeczowe aktywa trwałe	26	29 670	15 370
Nieruchomości inwestycyjne	25	2 786	–
Wartość firmy z konsolidacji	28	2 555	2 555
Wartości niematerialne	27	902	477
Należności długoterminowe	29	447	700
Rozliczenia międzyokresowe długoterminowe	33	243	83
Aktywa z tytułu podatku odroczonego	22	2 967	2 510
Aktywa obrotowe (krótkoterminowe)		95 652	72 717
Zapasy	30	3 979	3 692
Należności handlowe oraz pozostałe należności	31	70 741	39 429
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	21	998	–
Rozliczenia międzyokresowe	33	1 286	806
Pochodne instrumenty finansowe	38	176	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32	18 472	28 791
Aktywa trwałe zaklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży		–	–
SUMA AKTYWÓW		135 222	94 412
PASYWA			
Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej		53 403	42 042
Kapitał podstawowy	34	4 545	4 510
Nadwyżka ze sprzedaży akcji powyżej ich wartości nominalnej	34	19 457	19 457
Kapitał zapasowy - zabezpieczenie przepływów pieniężnych	34	134	(90)
Kapitał zapasowy - nieruchomości inwestycyjne	34	614	–
Kapitał zapasowy - płatności w formie akcji	34	795	308
Kapitał zapasowy - zyski zatrzymane	34	9 280	4 973
Kapitał rezerwowy - zyski zatrzymane	34	8 578	4 741
Wynik finansowy za okres sprawozdawczy		10 001	8 144
Kapitał akcjonariuszy niesprawujących kontroli		2 053	1 244
Kapitał własny ogółem		55 456	43 287
Zobowiązania długoterminowe		12 105	3 872
Oprocentowane kredyty i pożyczki	35	8 030	1 084
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	39	1 214	587
Rezerwy	36	107	138
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	2 754	2 063
Zobowiązania krótkoterminowe		67 661	47 253
Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania	37	54 778	31 646
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	21	1 593	752
Oprocentowane kredyty i pożyczki	35	8 665	11 559
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	39	1 011	712
Pochodne instrumenty finansowe	38	11	919
Rezerwy	36	1 603	1 665
Zobowiązania bezpośrednio związane z aktywami trwałymi sklasyfikowanymi, jako przeznaczone do sprzedaży		–	–
Zobowiązania razem		79 766	51 125
SUMA PASYWÓW		135 222	94 412

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM S.A.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE Z PRZEPŁYWÓW PIENIĘŻNYCH

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Przepływy środków pieniężnych z działalności operacyjnej		
Zysk/(strata) netto	10 684	8 703
Korekty o pozycje:	(9 653)	(239)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych wycenianych metodą praw własności	—	—
Amortyzacja	2 220	2 630
Odsetki netto	(513)	436
Zyski/straty z tytułu różnic kursowych	949	1 144
Koszty z tytułu płatności w formie akcji	487	308
Zysk/strata na działalności inwestycyjnej	(89)	(15)
Zwiększenie /zmniejszenie stanu należności	(32 053)	(19 253)
Zwiększenie/zmniejszenie stanu zapasów	(287)	688
Zwiększenie/zmniejszenie stanu zobowiązań z wyjątkiem kredytów i pożyczek	22 815	14 379
Zwiększenie/zmniejszenie stanu aktywów finansowych (kontrakty forward)	(176)	—
Zwiększenie/zmniejszenie stanu zobowiązań finansowych (kontrakty forward)	(908)	1 086
Zmiana stanu rozliczeń międzyokresowych	(1 097)	(2 279)
Zmiana stanu rezerw	599	2 087
Podatek dochodowy zapłacony	(2 204)	(1 483)
Pozostałe	604	33
Środki pieniężne netto z działalności operacyjnej	1 031	8 464
Przepływy środków pieniężnych z działalności inwestycyjnej	—	—
Sprzedaż rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	149	49
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych	(14 298)	(6 997)
Nabycie/sprzedaż nieruchomości inwestycyjnych	—	—
Sprzedaż inwestycji w jednostkach zależnych	—	3
Nabycie jednostki zależnej, po potrąceniu przejętych środków pieniężnych	—	(5 731)
Wpływy z tytułu realizacji transakcji forward	—	358
Wpływy z tytułu realizacji transakcji forward	(949)	(1 502)
Dywidendy otrzymane	—	—
Odsetki otrzymane	1 022	32
Splata/udzielenie pożyczek	—	—
Pozostałe	—	—
Środki pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(14 076)	(13 789)
Przepływy środków pieniężnych z działalności finansowej	—	—
Wpływy z tytułu emisji akcji	35	22 760
Koszty transakcyjne emisji akcji	—	(1 806)
Splata zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	(978)	(547)
Wpływy z tytułu zaciągnięcia pożyczek/kredytów	9 043	1 364
Splata pożyczek/kredytów	(1 151)	(208)
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom jednostki dominującej	—	—
Dywidendy wypłacone akcjonariuszom niesprawującym kontroli	—	—
Odsetki zapłacone	(509)	(468)
Pozostałe	126	—
Środki pieniężne netto z działalności finansowej	6 565	21 094
Zmiana netto stanu środków pieniężnych i ich ekwiwalentów	(6 479)	15 770
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych oraz kredyty w rachunku bieżącym na początek okresu	18 383	2 613
Środki pieniężne, ekwiwalenty środków pieniężnych oraz kredyty w rachunku bieżącym na koniec okresu	11 903	18 383
Kredyty w rachunku bieżącym na koniec okresu	6 568	10 408
Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych na koniec okresu	18 472	28 791

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał zapasowy płatności w formie akcji	Kapitał zapasowy zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Kapitał zapasowy nieruchomości inwestycyjne	Kapitał zapasowy zyski zatrzymane	Kapitał rezerwowy zyski zatrzymane	Zysk za okres sprawozdawczy	Razem	Kapitał akcjonariuszy niesprawujących kontroli	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2009 roku	4 510	19 457	308	(90)	—	4 973	4 741	8 144	42 042	1 244	43 287
Korekta błędu	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Na dzień 1 stycznia 2009 roku po korekcie	4 510	19 457	308	(90)	—	4 973	4 741	8 144	42 042	1 244	43 287
Całkowite dochody za okres rozpoznane bezpośrednio w kapitale własnym	—	—	—	224	614	—	—	—	838	—	838
Zysk za okres	—	—	—	—	—	—	—	10 001	10 001	683	10 684
Inne	—	—	—	—	—	—	—	—	—	126	126
Emisja akcji	35	—	—	—	—	—	—	—	35	—	35
Wypłata dywidendy	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—	—
Płatności w formie akcji	—	—	487	—	—	—	—	—	487	—	487
Podział wyniku finansowego	—	—	—	—	—	4 307	3 837	(8 144)	—	—	—
Na 31 grudnia 2009 roku	4 545	19 457	795	134	614	9 280	8 578	10 001	53 403	2 053	55 456

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SKONSOLIDOWANE SPRAWOZDANIE ZE ZMIAN W KAPITALE WŁASNYM

	Kapitał podstawowy	Nadwyżka ze sprzedaży akcji	Kapitał zapasowy płatności w formie akcji	Kapitał zapasowy zabezpieczenie przepływów pieniężnych	Kapitał zapasowy zyski zatrzymane	Kapitał rezerwowy zyski zatrzymane	Niepokryte straty	Zysk za okres sprawozdawczy	Razem	Kapitał akcjonariuszy niesprawujących kontroli	Kapitał własny ogółem
Na dzień 1 stycznia 2008 roku	3 013	–	–	–	2 850	4 516	(1 390)	3 738	12 727	685	13 412
Korekta błędu		–	–	–	–	–	–	–	–	–	–
Na dzień 1 stycznia 2008 roku po korekcie	3 013	–	–	–	2 850	4 516	(1 390)	3 738	12 727	685	13 412
Całkowite dochody za okres rozpoznane bezpośrednio w kapitale własnym	–	–	–	(90)	–	–	–	–	(90)	–	(90)
Zysk za okres	–	–	–	–	–	–	–	8 144	8 144	559	8 703
Emisja akcji	1 497	21 263	–	–	–	–	–	–	22 760	–	22 760
Wypłata dywidendy	–	(1 806)	–	–	–	–	–	–	(1 806)	–	(1 806)
Płatności w formie akcji	–	–	308	–	–	–	–	–	308	–	308
Podział wyniku	–	–	–	–	2 123	225	1 390	(3 738)	–	–	–
Na 31 grudnia 2008 roku	4 510	19 457	308	(90)	4 973	4 741	–	8 144	42 042	1 244	43 287

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

DODATKOWE INFORMACJE I OBJAŚNIENIA

1. Informacje o jednostce dominującej

Grupa Kapitałowa Atrem („Grupa”) składa się z jednostki dominującej Atrem S.A. („spółka dominująca”, „spółka”) i jej spółek zależnych.

Atrem S.A. („spółka dominująca”, „spółka”) powstała w wyniku przekształcenia spółki Atrem sp. z o.o. w spółkę Atrem S.A., na mocy uchwały Nadzwyczajnego Zgromadzenia Wspólników spółki Atrem sp. z o.o. z dnia 17 grudnia 2007 roku sporządzonej w formie aktu notarialnego przed notariuszem Maciejem Celichowskim (Rep. A nr 20378/2007).

Poprzedniczka prawna spółki Atrem S.A. została utworzona aktem notarialnym z dnia 27 września 1999 roku sporządzonym przez notariusza Andrzeja Adamskiego w Kancelarii Notarialnej Piotr Kowandy, Andrzej Adamski w Poznaniu (Rep. A.10.634/1999) i zarejestrowana w dniu 24 listopada 1999 roku w Sądzie Rejonowym w Poznaniu w Wydziale XIV Gospodarczym - Rejestrowym pod numerem RHB 13313. Następnie w dniu 20 czerwca 2002 roku została wpisana do Rejestru Przedsiębiorców prowadzonego przez Sąd Rejonowy w Poznaniu XXI Wydział Gospodarczy KRS, pod numerem KRS 0000118935.

Rejestracja spółki Atrem S.A. nastąpiła w dniu 3 stycznia 2008 roku w Rejestrze Przedsiębiorców pod numerem KRS 0000295677.

Siedziba spółki Atrem S.A. mieści się w Złotnikach k. Poznania, przy ul. Czołgowej 4 (62-002 Suchy Las).

Spółce dominującej nadano numer statystyczny REGON 639688384.

Czas trwania spółki dominującej oraz jednostek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej jest nieoznaczony.

2. Informacje o Grupie Kapitałowej

i. Przedmiot działalności Grupy Kapitałowej

Grupa Kapitałowa Atrem prowadzi działalność w następujących podstawowych segmentach:

- Automatyka (Atrem S.A.)
- Elektroenergetyka (Contrast sp. z o.o., Elektro-System sp. z o.o.)
- Klimatyzacja (Dom-Mar sp. z o.o.)

ii. Skład Grupy Kapitałowej

Śródrocznym skróconym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym za 2009 rok została objęta spółka dominująca oraz następujące spółki zależne:

Jednostka	Siedziba	Podstawowy przedmiot działalności	Procentowy udział spółki w kapitale	
			31 grudnia 2008	31 grudnia 2009
Contrast sp. z o.o.	Ostrów Wielkopolski	Elektroenergetyka	75,000%	75,000%
Elektro-System sp. z o.o.	Gorzów Wielkopolski	Elektroenergetyka	99,875%	99,875%
Dom-Mar sp. zo.o.	Poznań	Klimatyzacja	100,000%	100,000%

Na dzień 31 grudnia 2009 roku udział w ogólnej liczbie głosów posiadanych przez Atrem S.A. w podmiotach zależnych jest równy udziałowi Atrem S.A. w kapitałach tych jednostek.

W dniu 1 kwietnia 2010 roku Sąd Rejonowy Poznań - Nowe Miasto i Wilda IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji połączenia spółek zależnych od Atrem S.A., tj. Contrast sp. z o. o. z siedzibą w Ostrowie Wlkp. (Spółka Przejmująca) oraz Elektro-System sp. z o. o. z siedzibą w Gorzowie (Spółka Przejmowana), w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych. W wyniku przeprowadzonego połączenia nastąpiło wykreślenie Spółki Przejmowanej (Elektro-System sp. z o. o.) i podwyższenie kapitału zakładowego Spółki

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Przejmującej (Contrast sp. z o. o). Połączenie spółek nastąpiło na podstawie uchwał podjętych na Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników spółek podlegających połączeniu w dniu 22 marca 2010 roku. Kapitał zakładowy Contrast sp. z o. o. po dokonaniu połączenia wynosi 3.839.000,00 zł (słownie: trzy miliony osiemset trzydzieści dziewięć tysięcy zł 00/100) i dzieli się na 7.678 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł (słownie: pięćset zł 00/100) każdy. Spółka Atrem S.A. po dokonaniu połączenia była w posiadaniu 6.425 (słownie: sześć tysięcy czterysta dwadzieścia pięć) udziałów, co stanowiło 83.68% kapitału zakładowego.

W dniu 6 kwietnia 2010 roku spółka Atrem S.A. nabyła 178 (sto siedemdziesiąt osiem) udziałów w spółce zależnej Contrast sp. z o. o. Po dokonaniu transakcji spółka Atrem S.A. jest w posiadaniu 6.603 (sześć tysięcy sześćset trzy) udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł każdy, co stanowi 86% kapitału zakładowego.

iii. Skład organów spółki dominującej

Zarząd spółki dominującej

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania skład zarządu przedstawiał się następująco:

Konrad Śniatała	Prezes Zarządu	przez cały rok
Marek Korytowski	Wiceprezes Zarządu	przez cały rok
Łukasz Kalupa	Członek Zarządu, Dyrektor ds. Ekonomicznych	przez cały rok
Przemysław Szmyt	Członek Zarządu, Dyrektor ds. Technicznych	od 1 kwietnia 2010 roku

W okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za 2009 rok do publikacji, miały miejsce następujące zmiany w składzie Zarządu spółki:

- w dniu 1 kwietnia 2010 roku Rada Nadzorcza spółki Atrem S.A. powołała Pana Przemysława Szmyta na stanowisko Członka Zarządu Atrem S.A, Dyrektora ds. Technicznych.

Rada Nadzorcza spółki dominującej

Na dzień publikacji niniejszego sprawozdania skład Rady Nadzorczej przedstawiał się następująco:

Tadeusz Kowalski	Przewodniczący Rady Nadzorczej	przez cały rok
Hanna Krawczyńska	Wiceprzewodnicząca Rady Nadzorczej	przez cały rok
Gabriela Śniatała	Sekretarz Rady Nadzorczej	przez cały rok
Andrzej Rybarczyk	Członek Rady Nadzorczej	przez cały rok
Wojciech Kuśpik	Członek Rady Nadzorczej	przez cały rok

W okresie od 1 stycznia 2009 roku do dnia zatwierdzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie miały miejsca żadne personalne zmiany w składzie Rady Nadzorczej spółki.

Rada Nadzorcza Atrem S.A. na posiedzeniu w dniu 13 maja 2009 roku dokonała wyboru Pani Gabrieli Śniatały pełniącej dotychczas funkcję Członka Rady Nadzorczej na stanowisko Sekretarza Rady Nadzorczej Atrem S.A.

3. Zatwierdzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego do publikacji

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało zatwierdzone do publikacji przez Zarząd Atrem S.A. w dniu 23 kwietnia 2010 roku.

4. Oświadczenie o zgodności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy zostało sporządzone zgodnie z Międzynarodowymi Standardami Sprawozdawczości Finansowej (MSSF), które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską, obowiązującymi na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Na dzień publikacji niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego, biorąc pod uwagę proces adaptacji MSSF przez Unię Europejską, nie występują różnice w zakresie zasad rachunkowości przyjętych przez Grupę zgodnie z MSSF, a MSSF które zostały zatwierdzone przez Unię Europejską.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

MSSF obejmują standardy i interpretacje zaakceptowane przez Radę Międzynarodowych Standardów Rachunkowości („RMSR”) oraz Komitet ds. Interpretacji Międzynarodowej Sprawozdawczości Finansowej („KIMSF”).

5. Waluta funkcjonalna i waluta sprawozdawcza

Niniejsze skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone w polskich złotych.

Polski złoty jest walutą funkcjonalną i sprawozdawczą Grupy.

Dane w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały wykazane w tysiącach złotych, chyba że w konkretnych sytuacjach zostały podane z większą dokładnością.

6. Założenie kontynuacji działalności

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej wszystkich spółek Grupy w dającej się przewidzieć przyszłości.

Na dzień zatwierdzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego nie stwierdza się istnienia okoliczności wskazujących na zagrożenie kontynuowania działalności przez spółki Grupy.

7. Korekta błędów

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy sporządzonym za 2009 rok nie wystąpiła korekta błędów.

Zmiany szacunków

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy sporządzonym za 2009 rok nie wystąpiły zmiany szacunków oraz zmiany w sposobie dokonywania szacunków.

8. Zmiany szacunków

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy sporządzonym za 2009 rok nie wystąpiły zmiany szacunków oraz zmiany w sposobie dokonywania szacunków.

9. Zmiany prezentacji

W skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej sporządzonym na dzień 31 grudnia 2009 roku zobowiązania z tytułu leasingu finansowego oraz pochodne instrumenty finansowe zostały zaprezentowane w odrębnych pozycjach (w sprawozdaniu finansowym sporządzonym na dzień 31 grudnia 2008 roku pozycje te wykazywane były w pozycji zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania).

W związku z dokonanymi zmianami prezentacyjnymi dokonano przekształcenia danych porównywalnych, tak jakby nowe zasady prezentacji były stosowane od dnia 1 stycznia 2008 roku.

Omówione powyżej zmiany zasad prezentacji nie miały wpływu na wynik finansowy i kapitały własne Grupy.

10. Istotne wartości oparte na profesjonalnym osądzie i szacunkach

Sporządzenie skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy zgodnie z MSSF wymaga stosowania szacunków i założeń, które wpływają na wielkości wykazane w sprawozdaniu finansowym, w tym w notach objaśniających do sprawozdania finansowego.

Mimo, iż przyjęte założenia i szacunki opierają się na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących działań i zdarzeń, rzeczywiste wyniki mogą różnić się od przewidywanych.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Oszacowania i założenia dokonywane przez Zarząd niosą za sobą znaczące ryzyko konieczności wprowadzenia istotnej korekty wartości bilansowej aktywów i zobowiązań w trakcie kolejnego roku obrotowego.

Poniżej przedstawiono główne obszary, w których w procesie stosowania zasad (polityki) rachunkowości, oprócz szacunków księgowych duże znaczenie miał profesjonalny osąd kierownictwa.

- **przyjęte przepływy operacyjne do wyceny umów (kontraktów) długoterminowych oraz pomiar stopnia ich zaawansowania, estymowanie kosztów pozostałych do zakończenia umów długoterminowych oraz ustalanie marż na kontraktach**

Grupa realizuje szereg umów (kontraktów) długoterminowych. Wycena kontraktów wymaga ustalenia przyszłych przepływów operacyjnych, w celu ustalenia wartości godziwej przychodów i kosztów oraz dokonania oceny stopnia zaawansowania prac na realizowanym kontrakcie. Stopień zaawansowania ustala się, jako stosunek poniesionych kosztów (zwiększających postęp realizowanych kontraktów) do kosztów planowanych. Marże brutto na realizowanych umowach długoterminowych ustalane są na podstawie sformalizowanych procedur, jako różnica między ceną sprzedaży, a szacowanymi kosztami umów długoterminowych. Weryfikacja estymowanych kosztów do zakończenia kontraktu odbywa się podczas miesięcznych lub kwartalnych (lub innych w zależności od okoliczności) przeglądów umów długoterminowych. Szacowane do poniesienia koszty projektu określane są przez osoby merytorycznie odpowiedzialne za realizację danego obszaru, na podstawie ich wiedzy i doświadczenia.

- **wycena rezerw na straty na kontraktach długoterminowych**

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje aktualizacji szacunków całkowitych przychodów i kosztów z tytułu realizowanych umów (kontraktów) długoterminowych. Przewidywana strata na kontrakcie ujmowana jest w kosztach okresu, w którym została rozpoznana, zgodnie z MSR 11.

- **wycena rezerw na świadczenia emerytalne**

Grupa utworzyła rezerwę na wypłatę odpraw emerytalnych. Założenia przyjęte do przeprowadzonej wyceny są następujące: stopa dyskontowa: 6,75%, przewidywana stopa inflacji 2,5%, przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń powyżej inflacji: 1%. Wycena została dokonana wg stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku. W związku ze zmianami makroekonomicznymi wartość rezerwy może ulec zmianie w kolejnym roku obrotowym.

- **stawki amortyzacyjne**

Wysokość stawek amortyzacyjnych ustalana jest na podstawie przewidywanego okresu ekonomicznej użyteczności składników rzeczowego majątku trwałego oraz wartości niematerialnych.

Grupa corocznie dokonuje weryfikacji przyjętych okresów ekonomicznej użyteczności, na podstawie bieżących szacunków.

- **klasyfikacja umów leasingowych**

Grupa jest stroną umów leasingowych, które klasyfikuje w zależności od warunków umowy, jako umowy leasingu operacyjnego lub umowy leasingu finansowego.

Przy dokonywaniu klasyfikacji Grupa ocenia, czy w ramach umowy na korzystającego zostały przeniesione zasadniczo całe ryzyko i zasadniczo całe korzyści z tytułu użytkowania składnika aktywów.

- **składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego**

Grupa rozpoznaje składnik aktywów z tytułu podatku odroczonego, bazując na założeniu, iż w przyszłości zostanie osiągnięty zysk podatkowy pozwalający na jego wykorzystanie. Pogorszenie uzyskiwanych wyników podatkowych w przyszłości mogłoby spowodować, iż założenie to w przyszłości stałoby się nieuzasadnione.

- **koszty rozwoju**

Koszty rozwoju są kapitalizowane zgodnie z zasadami (polityką) rachunkowości Grupy. Pierwsze skapitalizowanie kosztów wynika z osądu kierownictwa dotyczącego potwierdzenia istnienia technicznych i ekonomicznych możliwości mającego miejsce zwykle wtedy, gdy projekt osiągnął już pewien etap zgodnie z ustalonym wcześniej planem. Ustalenie kwot podlegających kapitalizacji wymaga przyjęcia przez kierownictwo pewnych założeń dotyczących prognozowanego zwrotu z aktywów oraz stopy dyskontowej, które zostały i będą stosowane przez prognozowany okres uzyskiwania korzyści.

- **roszczenia gwarancyjne**

Grupa realizuje szereg umów długoterminowych, z którymi wiąże się ryzyko przeprowadzenia ewentualnych napraw gwarancyjnych. Zarząd szacuje odnośne rezerwy na przyszłe koszty z tytułu napraw gwarancyjnych na podstawie historycznych danych na temat faktycznych roszczeń gwarancyjnych, a także przewidywanych trendów, które mogą wskazywać na to, iż informacje z przeszłości mogą odbiegać od przyszłych roszczeń.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

11. Nowe standardy i interpretacje

a) zastosowanie standardów lub interpretacji przed datą ich wejścia w życie:

MSR 23 (zmiana) *Koszty finansowania zewnętrznego* (obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku). Zmiana standardu **MSR 23** *Koszty finansowania zewnętrznego* wymaga od jednostek gospodarczych kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego, związanych bezpośrednio z nabyciem, budową lub wytworzeniem kwalifikującego się składnika aktywów (tj. takiego, którego przygotowanie do użytkowania lub sprzedaży wymaga znacznej ilości czasu), jako kosztów wytworzenia tego składnika aktywów. Możliwość traktowania takich kosztów finansowania zewnętrznego, jako kosztów okresu została wyeliminowana. Zmiany w **MSR 23** nie miały wpływu na zasady rachunkowości Grupy. Główna zmiana w standardzie mająca na celu wyeliminowanie uprzednio dostępnych opcji, w ramach których wszystkie koszty finansowania zewnętrznego można było zaliczyć w ciężar kosztów, nie wpływa na sprawozdanie finansowe ponieważ Grupa zawsze dokonywała kapitalizacji kosztów finansowania zewnętrznego poniesionych z tytułu spełniających odpowiednie warunki kwalifikujących się składników aktywów.

MSSF 8 *Segmenty operacyjne* (obowiązuje od 1 stycznia 2009 roku). Standard **MSSF 8** *Segmenty operacyjne* zastąpił standard **MSR 14** *Sprawozdawczość segmentów działalności* i dostosowuje sprawozdawczość segmentów działalności do wymogów amerykańskiego standardu SFAS 131 *Ujawnienia dotyczące segmentów przedsiębiorstwa i związanych z nimi informacji*. Nowy standard wymaga „podejścia zarządczego” (management approach), zgodnie z którym informacje o segmencie są przedstawiane na tej samej podstawie, co do celów sprawozdawczości wewnętrznej. Segmenty zostały zaprezentowane w sposób bardziej spójny z wewnętrznymi raportami sporządzanymi na potrzeby głównego decydenta operacyjnego.

b) następujące nowe standardy, zmiany i interpretacje do istniejących standardów zostały zastosowane przez Grupę w 2009 roku:

MSR 1 (zmiana) *Prezentacja sprawozdań finansowych*.

Zastosowanie zmienionego **MSR 1** spowodowało zmianę prezentacji pewnych pozycji przychodów i kosztów w zestawieniu zmian w kapitale własnym („niewłaścicielskie zmiany w kapitale własnym” są prezentowane osobno od „właścicielskich zmian w kapitale własnym”). Wszystkie „niewłaścicielskie zmiany w kapitale własnym” są prezentowane w zestawieniu całkowitych dochodów obejmującym oddzielnie rachunek zysków i strat oraz zestawienie z całkowitych dochodów. Prezentacja danych porównawczych została również zmieniona zgodnie ze zmienionym standardem. Ponieważ zmiana polityki rachunkowości dotyczy tylko aspektu prezentacji, nie ma ona wpływu na zysk na jedną akcję.

MSR 32 (zmiana) *Instrumenty finansowe: prezentacja* oraz **MSR 1** *Prezentacja sprawozdań finansowych: instrumenty finansowe z opcją sprzedaży oraz obowiązki wynikające z likwidacji (spółki)* – zmiany dotyczą prezentacji niektórych instrumentów finansowych dających posiadaczowi prawo przedstawiania go emitentowi do wykupienia (tzw. instrument z opcją sprzedaży)

MSR 39 (zmiana) *Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena - Pozycje zabezpieczone kwalifikujące się do rachunkowości zabezpieczeń* obowiązują dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później. Zmiany do **MSR 39** wyjaśniają zasady określania ryzyk, które mogą być wyznaczone, jako ryzyka podlegające zabezpieczeniu oraz ustalają, kiedy część przepływów pieniężnych wynikających z instrumentu finansowego można wyznaczyć, jako pozycję zabezpieczoną.

Zmieniony MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później. Ta zmiana koryguje możliwe trudności techniczne wynikające ze współdziałania **MSSF 1**, zmienionego **MSSF 3** *Połączenia jednostek* oraz zmienionego **MSR 27** *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*.

Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy* i **MSR 27** *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe – Koszt inwestycji w jednostce zależnej, jednostce pod wspólną kontrolą lub jednostce stowarzyszonej*. Zmiany te m. in. wprowadzają nowe zwolnienia przy przejściu na MSSF w zakresie wyceny inwestycji w jednostkach zależnych oraz uregulowanie zasad rachunkowości w przypadku reorganizacji grupy w postaci wydzielenia nowej jednostki dominującej.

MSSF 2 (zmiana) *Płatności w formie akcji* – zmiana dotyczy uwzględnienia warunków transakcji, od których nie jest uzależniane przyznanie instrumentów kapitałowych.

MSSF 3 (nowelizacja) *Połączenia jednostek gospodarczych* oraz **MSR 27 (zmiana)** *Skonsolidowane i jednostkowe sprawozdania finansowe*, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się z dniem 1 lipca 2009 roku lub po tej dacie. Zmienione standardy stanowią dalsze rozwinięcie modelu przejścia i nakładają obowiązek stosowania modelu jednostki gospodarczej.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Zmiany do MSSF 7 - Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji w zakresie ujawniania informacji o instrumentach finansowych. Zastosowanie zmienionego standardu **MSSF 7** spowodowało ujawnienie dodatkowych informacji na temat wyceny do wartości godziwej i ryzyka płynności.

Zmiany do MSSF wynikające z projektu corocznych poprawek (Annual Improvements Project 2008).

Zmiany do KIMF 9 *Ponowna ocena wbudowanych instrumentów pochodnych* i **MSR 39** *Instrumenty finansowe – ujmowanie i nycena – Wbudowane instrumenty pochodne*.

KIMSF 13 *Programy lojalnościowe* - interpretacja opublikowana w dniu 28 czerwca 2007 roku i zatwierdzona w UE w dniu 16 grudnia 2008 roku mająca zastosowanie do sprawozdań finansowych sporządzonych za okresy rozpoczynające się w dniu 1 stycznia 2009 roku i później. Interpretacja daje wytyczne jednostkom przyznającym swoim klientom tzw. „punkty” lojalnościowe odnośnie wyceny ich zobowiązań wynikających z przekazania produktów lub wykonania usług darmowych lub o obniżonej cenie w momencie realizacji przez klienta przyznanych punktów.

KIMF 14 **MSR 19** *Limit nyceny aktywów z tytułu określonych świadczeń, minimalne wymogi finansowania* (interpretacja zaakceptowana przez Komisję Europejską do stosowania od 1 stycznia 2009 roku).

- c) następujące nowe standardy rachunkowości, zmiany istniejących standardów i interpretacje, które nie są obowiązujące w roku 2009 i których Grupa nie zdecydowała się zastosować wcześniej, zostały już opublikowane:

MSR 24 (nowelizacja) *Ujawnianie informacji na temat podmiotów powiązanych* mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Znowelizowany standard upraszcza definicję podmiotu powiązanego, precyzuje znaczenie oraz eliminuje nieścisłości z definicji. Zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Zmiany do MSR 32 *Instrumenty finansowe: prezentacja – Klasyfikacja emisji praw poboru* obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lutego 2010 roku lub później. Zmieniony standard określa ujmowanie praw poboru. Zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Zmiany do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*: dodatkowe zwolnienia dla jednostek stosujących MSSF po raz pierwszy, obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub później. Zmiany te nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Zmiana do MSSF 1 *Zastosowanie Międzynarodowych Standardów Sprawozdawczości Finansowej po raz pierwszy*: ograniczone zwolnienie z obowiązku prezentowania danych porównawczych wymaganych przez **MSSF 7** dla stosujących MSSF po raz pierwszy obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. Zgodnie ze zmianą jednostki stosujące MSSF po raz pierwszy stosują te same przepisy przejściowe, co pozostałe jednostki, zawarte w zmianach do **MSSF 7** *Udoskonalenie wymogów dotyczących ujawnień dotyczących instrumentów finansowych*. Zmiana ta nie została jeszcze zatwierdzone przez UE.

Zmiany do MSSF 2 *Grupowe transakcje płatności w formie akcji rozliczane pieniężnie* obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2010 roku lub później. Zmiany precyzują zakres oraz sposób księgowego ujęcia grupowych transakcji płatności w formie akcji rozliczanych pieniężnie w osobnym lub indywidualnym sprawozdaniu finansowym jednostki otrzymującej towary lub usługi w przypadku, gdy ta jednostka nie ma obowiązku rozliczania płatności w formie akcji. Na dzień sporządzenia niniejszego sprawozdania finansowego zmiany do **MSSF 2** nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

MSSF 9 *Instrumenty finansowe* mający zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2013 roku lub później. **MSSF 9** stanowi pierwszą część I Fazy projektu RMSR, aby zastąpić **MSR 39**. **MSSF 9** wprowadza ulepszone i uproszczone podejście do klasyfikacji i wyceny aktywów finansowych w porównaniu z wymogami **MSR 39**. Ten standard nie został jeszcze zatwierdzony przez UE.

Zmiany wynikające z corocznego przeglądu MSSF mające zastosowanie dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub 1 stycznia 2010 roku lub później, zależnie którego standardu dotyczą. Zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

Zmiany do KIMSF 14 *Składki płacone w ramach minimalnych wymogów finansowania* obowiązujące dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 stycznia 2011 roku lub później. Zmiany mają zastosowanie w ograniczonym zakresie: kiedy jednostka podlega minimalnym wymogom finansowania i dokonuje wcześniejszej wpłaty składek w celu pokrycia tych wymogów. Zmiany pozwalają takiej jednostce na ujęcie takiej wcześniejszej wpłaty jako składnika aktywów. Zmiany nie zostały jeszcze zatwierdzone przez UE.

KIMSF 15 *Umowy dotyczące budowy nieruchomości* - opublikowana w dniu 3 lipca 2008 roku interpretacja **KIMSF 15** obowiązuje w odniesieniu do rocznych sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 1 stycznia 2009 roku lub po tej dacie. **KIMSF 15** zajmuje się dwoma (powiązanymi) zagadnieniami: określa, czy dana umowa o usługę budowlaną nieruchomości wchodzi w zakres **MSR 11** *Umowy o usługę budowlaną* lub **MSR 18** *Przychody* oraz określa, kiedy należy ujmować przychody z budowy nieruchomości. Interpretacja zawiera również dodatkowe wytyczne dotyczące odróżniania „umów o budowę” (wchodzących w zakres **MSR 11**) od innych umów dotyczących budowy nieruchomości (wchodzących w zakres **MSR 18**). Każda umowa dotycząca budowy nieruchomości wymaga starannej

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

analizy umożliwiającej podjęcie decyzji, czy należy ją rozliczać zgodnie z **MSR 11**, czy z **MSR 18**. Interpretacja ta w największym stopniu dotyczy jednostek prowadzących budowę lokali mieszkalnych na sprzedaż. W przypadku umów wchodzących w zakres **MSR 18** i dotyczących dostaw towarów Interpretacja wprowadza nową koncepcję, tj. dopuszcza stosowanie kryteriów ujmowania przychodu określonych w **MSR 18** „w sposób ciągły równoległe z postępem prac”. W takiej sytuacji przychód ujmuje się przez odniesienie do stopnia zaawansowania budowy, stosując metodę stopnia zaawansowania umowy o usługę budowlaną.

KIMSF 16 *Zabezpieczenie udziałów w aktywach netto jednostki działającej za granicą* - opublikowana w dniu 3 lipca 2008 roku interpretacja KIMSF 16 obowiązuje w odniesieniu do rocznych sprawozdań finansowych za okresy rozpoczynające się 1 października 2008 roku lub po tej dacie. Interpretacja określa: (i) jakie ryzyko walutowe kwalifikuje się do zabezpieczenia i jaka kwota może być zabezpieczana (ii) gdzie w zakresie grupy instrument zabezpieczający może być utrzymywany (iii) jaka kwota powinna być ujęta w rachunku zysków i strat w przypadku sprzedaży jednostki zagranicznej.

KIMSF 17 *Przekazanie aktywów niegotówkowych właścicielom* obowiązująca dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2009 roku lub później. KIMSF 17 precyzuje, że należną dywidendę należy ująć w momencie jej zatwierdzenia, czyli kiedy nie jest już zależna od uznania jednostki. Należną dywidendę należy wyceniać w wartości godziwej wydanych aktywów netto, a różnicę między tą kwotą, a wcześniejszą wartością bilansową tych aktywów należy ujmować w wyniku finansowym. Interpretacja ta nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

KIMSF 18 *Przekazanie aktywów przez klientów*, obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. Interpretacja reguluje postępowanie w przypadkach, gdy zobowiązanie jest rozliczane nie przez spłatę, lecz przez emisję własnych instrumentów kapitałowych jednostki. Według wstępnej oceny interpretacja ta nie będzie miała wpływu na skonsolidowane sprawozdanie finansowe.

KIMSF 19 *Rozliczenie zobowiązań finansowych instrumentami kapitałowymi*, obowiązujący dla okresów rocznych rozpoczynających się 1 lipca 2010 roku lub później. Ta interpretacja objaśnia zasady rachunkowości stosowane w sytuacji, gdy w wyniku renegotiacji przez jednostkę warunków jej zadłużenia zobowiązanie finansowe zostaje uregulowane w całości lub w części poprzez emisję instrumentów kapitałowych skierowaną dla wierzyciela. Ta interpretacja nie została jeszcze zatwierdzona przez UE.

Zarząd jednostki dominującej jest w trakcie oceny wpływu powyższych standardów i interpretacji na sprawozdawczość Grupy.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

12. Stosowane zasady (polityka) rachunkowości

Podstawa sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej Atrem obejmuje rok zakończony 31 grudnia 2009 roku oraz zawiera dane porównawcze za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z koncepcją kosztu historycznego, z wyjątkiem wyceny instrumentów finansowych, które są wyceniane według wartości godziwej.

Zasady (polityka) rachunkowości zastosowane do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku są spójne z tymi, które zastosowano przy sporządzeniu rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku.

Zasada przewagi treści nad formą

Zasada przewagi treści nad formą oznacza, że skonsolidowane sprawozdanie finansowe powinno przedstawiać informacje odzwierciedlające ekonomiczną treść zdarzeń i transakcji, a nie tylko ich formę prawną.

Prezentacja sprawozdań finansowych

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy prezentowane jest zgodnie z **MSR 1** *Prezentacja sprawozdań finansowych*. Grupa prezentuje odrębnie rachunek zysków i strat, który zamieszczany jest bezpośrednio przed sprawozdaniem z pełnego dochodu. Rachunek zysków i strat prezentowany jest w wariantach kalkulacyjnym. Rachunek przepływów pieniężnych sporządzany jest metodą pośrednią.

Najważniejsze zasady rachunkowości stosowane przez Grupę przedstawione zostały poniżej:

Waluty obce

Transakcje przeprowadzane w walucie innej niż waluta funkcjonalna wykazuje się po kursie waluty obowiązującym na dzień transakcji. Na dzień bilansowy aktywa i zobowiązania pieniężne denominowane w walutach obcych są przeliczane według kursu obowiązującego na ten dzień. Aktywa i zobowiązania wyceniane w wartości godziwej i denominowane w walutach obcych wycenia się po kursie obowiązującym w dniu ustalenia wartości godziwej. Pozycje niepieniężne wyceniane są według kosztu historycznego.

Różnice kursowe ujmuje się w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstają, z wyjątkiem:

- różnic kursowych dotyczących aktywów w budowie przeznaczonych do przyszłego wykorzystania produkcyjnego, które włącza się do kosztów tych aktywów i traktuje jako korekty kosztów odsetkowych kredytów w walutach obcych,
- różnic kursowych wynikających z transakcji przeprowadzonych w celu zabezpieczenia przed określonym ryzykiem walutowym zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń,
- różnic kursowych wynikających z pozycji pieniężnych należności lub zobowiązań względem jednostek zagranicznych, z którymi nie planuje się rozliczeń lub też takie rozliczenia nie są prawdopodobne, stanowiących część inwestycji netto w jednostkę zlokalizowaną za granicą i ujmowanych w kapitale rezerwowym z przeliczenia jednostek zagranicznych oraz w zysku/stracie ze zbycia inwestycji netto.

Przy konsolidacji aktywa i zobowiązania jednostek zlokalizowanych za granicą przelicza się na walutę polską po kursie obowiązującym na dzień bilansowy. Przychody i koszty są przeliczane przy użyciu kursu średniego dla danego okresu sprawozdawczego, z wyjątkiem sytuacji gdy wahania kursów są bardzo znaczne (wtedy stosuje się kursy wymiany z dat dokonania transakcji). Wszelkie różnice kursowe klasyfikuje się jako kapitał własny i ujmuje w kapitale rezerwowym Grupy z tytułu przeliczenia jednostek zagranicznych. Wartość firmy oraz korekty wartości godziwej wynikające z nabycia jednostki zlokalizowanej za granicą traktowane są jako składnik aktywów lub zobowiązań jednostki zlokalizowanej za granicą i podlegają przeliczeniu przy zastosowaniu kursu obowiązującego w dniu bilansowym.

Połączenia jednostek gospodarczych

Przejęcia jednostek i wyodrębnionych części działalności rozlicza się metodą nabycia. Koszt połączenia jednostek wycenia się w zagregowanej wartości godziwej (na dzień dokonania zapłaty) przekazanych aktywów, poniesionych lub przejętych zobowiązań oraz instrumentów kapitałowych wyemitowanych przez spółkę w zamian za przejęcie kontroli nad jednostką przejmowaną, powiększonej o koszty bezpośrednio związane z połączeniem jednostek gospodarczych. Dające się zidentyfikować aktywa, zobowiązania i zobowiązania warunkowe jednostki przejmowanej

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

spełniające warunki ujęcia zgodnie z MSSF 3 *Połączenia jednostek gospodarczych* ujmując się w wartości godziwej na dzień przejęcia, z wyjątkiem aktywów trwałych (lub grup do zbycia) sklasyfikowanych jako przeznaczone do sprzedaży zgodnie z MSSF 5 *Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana*, ujmowanych i wycenianych w wartości godziwej pomniejszonej o koszty sprzedaży. Wartość firmy wynikającą z przejęcia ujmując się w aktywach i początkowo wykazuje po kosztach, jako wartość kosztów przejęcia przekraczającą udział spółki w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować ujętych aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych.

Do połączeń jednostek pozostających pod wspólną kontrolą spółka stosuje metodę łączenia udziałów.

Inwestycje w jednostki zależne

Przez jednostki zależne rozumie się jednostki kontrolowane przez jednostkę dominującą. Uznaje się, że kontrola występuje wówczas, gdy jednostka dominująca ma możliwość wpływania na politykę finansową i operacyjną podległej jednostki w celu osiągnięcia korzyści z jej działalności. Wyniki finansowe jednostek zależnych nabytych lub sprzedanych w ciągu roku ujmując się w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym od/do momentu ich efektywnego nabycia lub zbycia. W stosownych przypadkach w sprawozdaniach finansowych jednostek zależnych dokonuje się korekt mających na celu ujednolicenie zasad rachunkowości stosowanych przez daną jednostkę z zasadami stosowanymi przez pozostałe jednostki Grupy. Wszelkie transakcje, salda, przychody i koszty zachodzące między podmiotami powiązanymi objętymi konsolidacją podlegają pełnej eliminacji konsolidacyjnej.

Udziały mniejszości w aktywach netto konsolidowanych podmiotów zależnych prezentowane są odrębnie od kapitału własnego Grupy. Na udziały mniejszości składają się wartości udziałów na dzień połączenia jednostek gospodarczych oraz udziały niesprawujące kontroli w zmianach w kapitale własnym począwszy od daty połączenia. Straty przypisywane udziałom niesprawującym kontroli wykraczające poza udział w kapitale podstawowym podmiotu alokowane są do udziałów Grupy, z wyjątkiem przypadków wiążącego zobowiązania i zdolności udziałowców mniejszościowych do dokonania dodatkowych inwestycji w celu pokrycia strat.

Inwestycje w jednostki stowarzyszone

Jednostką stowarzyszoną jest jednostka, na którą spółka dominująca wywiera znaczący wpływ, nie będąca jednostką zależną ani udziałem we wspólnym przedsięwzięciu spółki dominującej. Znaczący wpływ oznacza zdolność uczestniczenia w ustalaniu polityki finansowej i operacyjnej jednostki stowarzyszonej, bez samodzielnego czy wspólnego sprawowania nad nią kontroli. Wyniki finansowe, aktywa i zobowiązania jednostek stowarzyszonych ujmując się w sprawozdaniu finansowym metodą praw własności. Zgodnie z metodą praw własności inwestycje w jednostkę stowarzyszoną wykazuje się w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej po koszcie historycznym, ze stosowną korektą o zaistniałe po dacie przejęcia zmiany udziału Grupy w aktywach netto jednostki stowarzyszonej minus wszelkie utraty wartości poszczególnych inwestycji. Straty jednostek stowarzyszonych przekraczające wartość udziału Grupy w tych jednostkach (w tym wszelkie udziały długoterminowe, które w zasadzie stanowią część inwestycji netto Grupy w jednostkę stowarzyszoną) ujmując się wyłącznie, jeśli Grupa zaciągnęła wiążące zobowiązania prawne lub zwyczajowe lub dokonała płatności w imieniu jednostki stowarzyszonej. Nadwyżkę ceny nabycia nad wartością godziwą dających się zidentyfikować aktywów netto jednostki stowarzyszonej na dzień nabycia ujmując się jako wartość firmy. Wartość firmy włączona jest do wartości bilansowej inwestycji, a utratę jej wartości wycenia się w ramach tej inwestycji. Jakąkolwiek nadwyżkę udziałów Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych nad kosztem przejęcia po dokonaniu przeszacowania ujmując się niezwłocznie w rachunku zysków i strat. Zyski i straty wynikające z transakcji pomiędzy Grupą, a jednostką stowarzyszoną podlegają wyłączeniom konsolidacyjnym do wartości udziału Grupy w jednostce stowarzyszonej.

Udziały we wspólnych przedsięwzięciach

Wspólne przedsięwzięcie jest to relacja umowna, na mocy której Grupa i inne strony podejmują działalność gospodarczą podlegającą wspólnej kontroli, a więc taką, w toku której strategiczne decyzje finansowe, operacyjne i polityczne wymagają jednogłośniego poparcia wszystkich stron sprawujących wspólnie kontrolę. Kiedy podmiot należący do Grupy podejmuje bezpośrednio działalność w ramach wspólnego przedsięwzięcia, udział Grupy we wspólnie kontrolowanych aktywach i zobowiązaniach ponoszonych wspólnie z pozostałymi współnikami przedsięwzięcia ujmowany jest w sprawozdaniu finansowym odpowiedniego podmiotu i klasyfikowany zgodnie ze swoim charakterem. Zobowiązania i koszty ponoszone bezpośrednio wskutek udziału we wspólnie kontrolowanych aktywach rozliczane są metodą memorialową. Dochód ze sprzedaży lub wykorzystania udziału Grupy w produktach wytworzonych przez wspólnie kontrolowane aktywa oraz udział w kosztach wspólnego przedsięwzięcia ujmując się w chwili wystąpienia prawdopodobieństwa uzyskania/przekazania przez Grupę korzyści ekonomicznych związanych z odpowiednimi transakcjami, o ile da się je wiarygodnie wycenić. Wspólne przedsięwzięcia związane z utworzeniem oddzielnego podmiotu, w którym udziały mają wszyscy współnicy, określa się mianem jednostek podlegających wspólnej kontroli. Grupa wykazuje udziały w takich jednostkach w formie konsolidacji proporcjonalnej z wyjątkiem sytuacji, kiedy inwestycja została sklasyfikowana jako przeznaczona do zbycia; w takim przypadku rozlicza się ją

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

zgodnie z MSSF 5 „Aktywa trwale przeznaczone do sprzedaży oraz działalność zaniechana”. Udziały Grupy w aktywach, zobowiązaniach, przychodach i kosztach jednostek podlegających wspólnej kontroli łączy się z analogicznymi pozycjami skonsolidowanego sprawozdania finansowego. Wartość firmy wynikającą z przejęcia udziałów Grupy w jednostce podlegającej wspólnej kontroli rozlicza się zgodnie z zasadami rachunkowości obowiązującymi w Grupie w odniesieniu do wartości firmy wynikającej z przejęcia jednostki zależnej. Kiedy Grupa prowadzi transakcje z jednostkami podlegającymi wspólnej kontroli, niezrealizowane zyski i straty wykazuje się proporcjonalnie do udziałów Grupy we wspólnym przedsięwzięciu.

Wartość firmy

Wartość firmy powstająca przy przejęciu wynika z wystąpienia na dzień przejęcia nadwyżki kosztu przejęcia jednostki nad udziałem Grupy w wartości godziwej netto dających się zidentyfikować aktywów, zobowiązań i zobowiązań warunkowych jednostki zależnej, stowarzyszonej lub wspólnego przedsięwzięcia ujmowanych na dzień przejęcia. Wartość firmy ujmuje się początkowo jako składnik aktywów po koszcie, a następnie wycenia według kosztu pomniejszonego o skumulowaną stratę z tytułu utraty wartości.

Dla celów testowania utraty wartości wartość firmy alokuje się na poszczególne ośrodki Grupy generujące przepływy pieniężne, które powinny odnieść korzyści z synergii będących efektem połączenia. Jednostki generujące przepływy pieniężne, do których alokuje się wartość firmy, testuje się pod względem utraty wartości raz w roku lub częściej, jeśli można wiarygodnie przypuszczać, że utrata wartości wystąpiła. Jeśli wartość odzyskiwalna ośrodka generującego przepływy pieniężne jest mniejsza od jej wartości bilansowej, stratę z tytułu utraty wartości alokuje się najpierw w celu redukcji kwoty bilansowej wartości firmy alokowanej do tego ośrodka, a następnie do pozostałych aktywów tego ośrodka proporcjonalnie do wartości bilansowej poszczególnych składników aktywów tej jednostki. Strata z tytułu utraty wartości ujęta dla wartości firmy nie podlega odwróceniu w następnym okresie. W chwili zbycia jednostki zależnej lub podlegającej wspólnej kontroli przypadającą na nią część wartości firmy uwzględnia się przy obliczaniu zysku/straty z tytułu zbycia.

Sprawozdawczość dotycząca segmentów

Segmenty operacyjne zostały zaprezentowane analogicznie jak w wewnętrznych raportach dostarczanych głównemu organowi odpowiedzialnemu za podejmowanie decyzji operacyjnych. Za główny organ operacyjny uznano Zarząd jednostki dominującej, który alokuje zasoby pomiędzy segmenty oraz ocenia wyniki ich działalności.

Rzeczowe aktywa trwałe

Rzeczowe aktywa trwałe obejmują środki trwałe i nakłady na środki trwałe w budowie, które jednostka zamierza wykorzystywać w swojej działalności w okresie dłuższym niż 1 rok, a które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Nakłady na środki trwałe obejmują poniesione nakłady inwestycyjne jak również poniesione wydatki na przyszłe dostawy maszyn, urządzeń i usług związanych z wytworzeniem środków trwałych (przekazane zaliczki). Środki trwałe obejmują istotne specjalistyczne części zamienne, które funkcjonują jako element środka trwałego. Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Jako odrębne pozycje środków trwałych ujmowane są także istotne komponenty, również o charakterze niematerialnym. Koszt wytworzenia obejmuje opłaty oraz dla odpowiednich aktywów koszty finansowania zewnętrznego skapitalizowane zgodnie z zasadami rachunkowości Grupy. Amortyzacja dotycząca tych aktywów trwałych rozpoczyna się w momencie rozpoczęcia ich użytkowania, zgodnie z zasadami dotyczącymi pozostałych aktywów trwałych Grupy. Amortyzacja środków trwałych, w tym komponentów odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania rewidowane są corocznie. Dla celów amortyzacji środków trwałych stosowana jest metoda amortyzacji liniowej.

Okresy użytkowania dla poszczególnych składników środków trwałych są następujące:

Budynki i budowle	5 -50 lat
Maszyny i urządzenia techniczne	1,5-15 lat
Środki transportu	2-10 lat
Pozostałe	1,5-10 lat

Grunty własne nie podlegają amortyzacji. Grupa traktuje nadane prawa wieczystego użytkowania jako leasing operacyjny. W przypadku nabycia takich praw na rynku wtórnym prezentowane są one jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie przewidywanego ich użytkowania. Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla środków trwałych w budowie w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości środków trwałych oraz środków trwałych w budowie odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne. Aktywa utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. Środki trwałe oraz środki trwałe w budowie spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami opisanymi w nocie dotyczącej aktywów trwałych przeznaczonych do

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

zbycia. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży lub likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji rzeczowych aktywów trwałych określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujemne się je w rachunku zysków i strat. Na dzień bilansowy środki trwałe oraz środki trwałe w budowie wyceniane są według kosztu pomniejszonego o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

Nieruchomości inwestycyjne

Za nieruchomości inwestycyjne uznaje się nieruchomości, które Grupa jako właściciel lub leasingobiorca w leasingu finansowym traktuje jako źródło przychodów z czynszów i/lub są utrzymywane ze względu na spodziewany przyrost ich wartości. Nieruchomości inwestycyjne wycenia się początkowo po koszcie uwzględniając koszty transakcji. Po ujęciu początkowym nieruchomości te wycenia się w wartości godziwej. Zyski i straty wynikające ze zmiany wartości godziwej nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są w rachunku zysków i strat w okresie, w którym powstały. Nieruchomości spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami opisanymi w nocie dotyczącej aktywów trwałych do zbycia. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży lub likwidacji lub zaprzestania użytkowania nieruchomości określa się jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujemne się je w rachunku zysków i strat.

Wartości niematerialne

Wartości niematerialne obejmują aktywa Grupy, które nie posiadają postaci fizycznej, są identyfikowalne oraz które można wiarygodnie wycenić i które w przyszłości spowodują wpływ korzyści ekonomicznych do jednostki. Wartości niematerialne ujmowane są pierwotnie w cenie nabycia lub koszcie wytworzenia. Wartości niematerialne powstałe na skutek prowadzenia prac rozwojowych, ujmowane są w sprawozdaniu z sytuacji finansowej po spełnieniu następujących warunków:

- z technicznego punktu widzenia istnieje możliwość ukończenia składnika wartości niematerialnych, tak aby nadawał się do sprzedaży lub użytkowania,
- istnieje możliwość udowodnienia zamiaru ukończenia składnika oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- składnik będzie zdolny do użytkowania lub sprzedaży,
- znany jest sposób w jaki składnik będzie wytwarzał przyszłe korzyści ekonomiczne,
- zapewnione zostaną środki techniczne oraz finansowe konieczne do ukończenia prac rozwojowych oraz jego użytkowania i sprzedaży,
- istnieje możliwość wiarygodnego ustalenia nakładów poniesionych w czasie prac rozwojowych.

Nakłady poniesione w okresie prowadzenia prac badawczych oraz nakłady nie spełniające wyżej wymienionych warunków ujmowane są jako koszty w rachunku zysków i strat w dacie ich poniesienia, w pozycji kosztów ogólnego zarządu. Do pozycji wartości niematerialnych Grupa zalicza także wydatki poniesione na nabycie prawa wieczystego użytkowania gruntu. Wieczyste użytkowanie gruntu traktowane jest jako leasing operacyjny, w związku z czym nie ujemne się jego przedmiotu jako aktywów Grupy. Jednakże wydatki na nabycie takich praw na rynku wtórnym (od innych podmiotów) oraz wydatki związane z nadaniem takich praw przez właściwe urzędy państwowe, ujmowane są jako wartości niematerialne i amortyzowane w okresie umownym, w jakim Grupa może te prawa wykorzystywać. Amortyzacja wartości niematerialnych odbywa się według stawek odzwierciedlających przewidywany okres ich użytkowania. Szacunki okresu użytkowania weryfikowane są corocznie. Grupa nie posiada wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania. Dla celów amortyzacji wartości niematerialnych o określonym okresie użytkowania stosowana jest metoda amortyzacji liniowej. Okresy użytkowania dla poszczególnych składników wartości niematerialnych są następujące:

Wartości niematerialne amortyzowane przez okres od 2 do 10 lat.

Wieczyste użytkowanie gruntów amortyzowane jest przez okres 80 lat.

Wartości niematerialne poddawane są testowi na utratę wartości, jeśli istnieją przesłanki wskazujące na występowanie utraty wartości, przy czym dla wartości niematerialnych w okresie ich realizacji ewentualna utrata wartości określana jest na każdy dzień bilansowy. Skutki utraty wartości, wartości niematerialnych i prawnych jak również ich amortyzacji odnoszone są w koszty działalności podstawowej. Wartości niematerialne utrzymywane na podstawie umowy leasingu finansowego amortyzuje się przez okres ich przewidywanego użytkowania ekonomicznego na takich samych zasadach jak aktywa własne. Wartości niematerialne spełniające kryteria zakwalifikowania ich jako przeznaczone do sprzedaży, lub ujęte w grupie do zbycia wycenia się zgodnie z zasadami zawartymi w nocie dotyczącej aktywów trwałych do zbycia. Zyski lub straty wynikłe ze sprzedaży lub likwidacji lub zaprzestania użytkowania pozycji wartości niematerialnych określa się, jako różnicę między przychodami ze sprzedaży a wartością bilansową tych pozycji i ujemne się je w rachunku zysków i strat. Na dzień bilansowy wartości niematerialne wyceniane są według kosztu po pomniejszeniu o dokonane odpisy amortyzacyjne oraz ewentualne odpisy z tytułu trwałej utraty wartości.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Utrata wartości rzeczowych aktywów trwałych i wartości niematerialnych

Na każdy dzień bilansowy Grupa dokonuje przeglądu wartości bilansowych posiadanego majątku trwałego i wartości niematerialnych i prawnych w celu stwierdzenia, czy nie występują przesłanki wskazujące na utratę ich wartości. Jeżeli stwierdzono istnienie takich przesłanek, szacowana jest wartość odzyskiwalna danego składnika aktywów, w celu ustalenia potencjalnego odpisu z tego tytułu. W sytuacji, gdy składnik aktywów nie generuje przepływów pieniężnych, które są w znacznym stopniu niezależne od przepływów generowanych przez inne aktywa, analizę przeprowadza się dla grupy aktywów generujących przepływy pieniężne, do której należy dany składnik aktywów. Jeśli możliwe jest wskazanie wiarygodnej i jednolitej podstawy alokacji, składniki majątku trwałego Grupy alokowane są do poszczególnych jednostek generujących przepływy pieniężne lub do najmniejszych grup jednostek generujących takie przepływy, dla których można wyznaczyć wiarygodne i jednolite podstawy alokacji. W przypadku wartości niematerialnych o nieokreślonym okresie użytkowania, test utraty wartości przeprowadzany jest corocznie oraz dodatkowo wtedy, gdy występują przesłanki wskazujące na możliwość wystąpienia utraty wartości. Wartość odzyskiwalna ustalana jest, jako wyższa spośród dwóch wartości: wartość godziwa pomniejszona o koszty sprzedaży lub wartość użytkowa. Ta ostatnia wartość odpowiada wartości bieżącej szacunku przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych przy użyciu stopy dyskonta przed opodatkowaniem uwzględniającej aktualną rynkową wartość pieniądza w czasie oraz ryzyko specyficzne dla danego składnika aktywów. Jeżeli wartość odzyskiwalna jest niższa od wartości bilansowej składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne), wartość bilansową tego składnika lub jednostki pomniejsza się do wartości odzyskiwalnej. Stratę z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie, jako koszt okresu, w którym wystąpiła, za wyjątkiem sytuacji, gdy składnik aktywów wykazywany był w wartości przeszacowanej (wówczas utrata wartości traktowana jest, jako obniżenie wcześniejszego przeszacowania). Jeśli strata z tytułu utraty wartości ulega następnie odwróceniu, wartość netto składnika aktywów (lub jednostki generującej przepływy pieniężne) zwiększana jest do nowej oszacowanej wartości odzyskiwalnej, nieprzekraczającej jednak wartości bilansowej tego składnika aktywów, jaka byłaby ustalona, gdyby w poprzednich latach nie ujęto straty z tytułu utraty wartości składnika aktywów/jednostki generującej przepływy pieniężne. Odwrócenie straty z tytułu utraty wartości ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, o ile składnik aktywów nie podlegał wcześniej przeszacowaniu – w takim przypadku, odwrócenie straty z tytułu utraty wartości traktuje się jak zwiększenie z aktualizacji wyceny.

Leasing

Leasing klasyfikuje się jako leasing finansowy, gdy w ramach zawartej umowy zasadniczo całe potencjalne korzyści oraz ryzyko wynikające z bycia właścicielem przenoszone jest na leasingobiorcę. Wszelkie pozostałe rodzaje leasingu traktowane są jako leasing operacyjny.

Grupa jako leasingobiorca

Aktywa użytkowane na podstawie umowy leasingu finansowego traktuje się jak aktywa Grupy i wycenia w wartości godziwej w momencie ich nabycia, nie wyższej jednak niż wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych. Powstające z tego tytułu zobowiązanie wobec leasingodawcy jest prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej w pozycji zobowiązań z tytułu leasingu finansowego. Płatności leasingowe dzielone są na część odsetkową i zmniejszenie zobowiązania z tytułu leasingu. Koszty finansowe odnosi się bezpośrednio do rachunku zysków i strat. Płatności warunkowe z tytułu leasingu ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia. Płatności z tytułu leasingu operacyjnego odnosi się w rachunek zysków i strat metodą liniową przez okres leasingu, z wyjątkiem przypadków, kiedy inna, systematyczna podstawa rozliczenia jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych wypływających z leasingu danego składnika aktywów. Płatności warunkowe z tytułu leasingu operacyjnego ujmuje się w kosztach w okresie ich ponoszenia. W przypadku wystąpienia specjalnych zachęt motywujących do zawarcia umowy leasingu operacyjnego, ujmuje się je jako zobowiązania. Zagregowane korzyści z tytułu takich zachęt ujmuje się, jako pomniejszenie kosztów wynajmu metodą liniową, z wyjątkiem sytuacji, gdy inna systematyczna podstawa jest bardziej reprezentatywna dla wzorca czasowego rządzącego konsumpcją korzyści ekonomicznych dostarczanych przez składnik aktywów objęty leasingiem.

Aktywa trwałe przeznaczone do zbycia

Aktywa trwałe i grupy do zbycia klasyfikuje się, jako przeznaczone do sprzedaży, jeśli ich wartość bilansowa zostanie odzyskana raczej w wyniku transakcji sprzedaży niż w wyniku ich dalszego użytkowania. Warunek ten uznaje się za spełniony wyłącznie wówczas, gdy wystąpienie transakcji sprzedaży jest bardzo prawdopodobne, a składnik aktywów (lub grupa do zbycia) jest dostępny do natychmiastowej sprzedaży w swoim obecnym stanie. Klasyfikacja składnika aktywów, jako przeznaczonego do zbycia zakłada zamiar kierownictwa Grupy do dokonania transakcji sprzedaży w ciągu roku od momentu zmiany klasyfikacji.

Aktywa trwałe (i grupy do zbycia) sklasyfikowane, jako przeznaczone do sprzedaży wycenia się po niższej spośród dwóch wartości: pierwotnej wartości bilansowej lub wartości godziwej, pomniejszonej o koszty związane ze sprzedażą. W sprawozdaniu z sytuacji finansowej aktywa przeznaczone do zbycia (lub grupa do zbycia) prezentowane są w osobnej pozycji aktywów obrotowych. Jeżeli z grupą do zbycia związane są zobowiązania, jakie

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

będą przekazane w transakcji sprzedaży łącznie z grupą do zbycia, zobowiązania te prezentowane są, jako osobna pozycja zobowiązań krótkoterminowych.

Koszty finansowania zewnętrznego

Koszty finansowania zewnętrznego bezpośrednio związanego z nabyciem lub wytworzeniem składników majątku wymagających dłuższego czasu, aby mogły być zdane do użytkowania lub odsprzedaży dodaje się do kosztów wytworzenia takich aktywów aż do momentu, w którym aktywa te są zasadniczo gotowe do zamierzonego użytkowania lub odsprzedaży. Na koszty finansowania zewnętrznego składają się odsetki oraz zyski lub straty z tytułu różnic kursowych do wysokości odpowiadającej korekcie kosztu odsetek.

Zapasy

Zapasy są aktywami, przeznaczonymi do sprzedaży w toku zwykłej działalności gospodarczej, będącymi w trakcie produkcji przeznaczonych na sprzedaż oraz mającymi postać materiałów lub surowców zużywanych w procesie produkcyjnym lub w trakcie świadczenia usług. Zapasy obejmują materiały, towary, produkty gotowe, produkcję w toku oraz zaliczki na zakup materiałów i towarów zaliczonych do kategorii zapasów. Materiały i towary wycenia się pierwotnie w cenach nabycia. Na dzień bilansowy wycena materiałów i towarów odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny, tzn. kategorie te wyceniane są według ceny nabycia lub ceny sprzedaży możliwej do uzyskania w zależności od tego, która z nich jest niższa. Produkty gotowe oraz produkty w toku wycenia się pierwotnie na poziomie rzeczywistego kosztu wytworzenia.

Na dzień bilansowy wycena produktów gotowych i produkcji w toku odbywa się z zachowaniem zasad ostrożnej wyceny. Wartość rozchodu zapasów ustala się z zastosowaniem metody cen średnioważonych dla materiałów, towarów i produktów gotowych. Odpisy aktualizujące dotyczące zapasów, wynikające z ostrożnej wyceny oraz odpisy aktualizujące dla pozycji zalegających, jak i ich odwrócenia, odnoszone są w pozostałe koszty operacyjne.

Aktywa finansowe

Inwestycje ujmuje się w dniu zakupu i usuwa ze sprawozdania finansowego w dniu sprzedaży, jeśli umowa wymaga dostarczenia ich w terminie wyznaczonym przez odpowiedni rynek, a ich wartość początkową wycenia się w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji, z wyjątkiem tych aktywów, które klasyfikuje się jako aktywa finansowe wyceniane początkowo w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Grupa zalicza swoje aktywa finansowe do następujących kategorii: aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy, inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności, aktywa finansowe dostępne do sprzedaży oraz pożyczki i należności. Klasyfikacja zależy od charakteru i przeznaczenia aktywów finansowych, a określa się ją w momencie początkowego ujęcia.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej grupy zalicza się aktywa finansowe przeznaczone do zbycia lub wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Składnik aktywów finansowych klasyfikuje się, jako przeznaczony do zbycia, jeżeli:

- został zakupiony przede wszystkim w celu odsprzedaży w niedalekiej przyszłości,
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie, zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków,
- jest instrumentem pochodnym niewyznaczonym i niedziałającym, jako zabezpieczenie.

Składnik aktywów finansowych inny niż przeznaczony do zbycia może zostać sklasyfikowany jako wyceniany w wartości godziwej przez wynik finansowy przy ujęciu początkowym, jeżeli:

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia występującą w innych okolicznościach,
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie,
- składnik aktywów stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 „Instrumenty finansowe: ujmowanie i wycena” dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) jako wycenianego w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a zyski lub straty ujmuje się w rachunku zysków i strat. Zysk lub strata netto ujęte w rachunku zysków lub strat uwzględniają dywidendy lub odsetki wygenerowane przez dany składnik aktywów finansowych.

Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności

Inwestycje oraz inne aktywa finansowe, z wyłączeniem instrumentów pochodnych, o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności oraz stałych terminach wymagalności, które Grupa chce i może utrzymywać do momentu

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

osiągnięcia wymagalności klasyfikuje się, jako inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności. Wykazuje się je po zamortyzowanym koszcie stosując metodę efektywnego oprocentowania po pomniejszeniu o utratę wartości, zaś przychody ujmuje się metodą efektywnego dochodu.

Pożyczki i należności

Należności z tytułu dostaw i usług, pożyczki i pozostałe należności o stałych lub negocjowalnych warunkach płatności niebędące przedmiotem obrotu na aktywnym rynku klasyfikuje się, jako pożyczki i należności. Wycenia się je po koszcie zamortyzowanym, metodą efektywnej stopy procentowej z uwzględnieniem utraty wartości. Dochód odsetkowy ujmuje się przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej z wyjątkiem należności krótkoterminowych, gdzie ujęcie odsetek byłoby nieistotne.

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży to aktywa finansowe niebędące instrumentami pochodnymi, które zostały zakwalifikowane, jako dostępne do sprzedaży lub nienależące do żadnej z wcześniej wymienionych trzech kategorii aktywów. Aktywa dostępne do sprzedaży wykazuje się w wartości godziwej.

Zyski i straty wynikające ze zmian wartości godziwej ujmuje się bezpośrednio w kapitale własnym, w kapitale z tytułu aktualizacji, z wyjątkiem odpisów z tytułu utraty wartości, odsetek obliczonych przy użyciu efektywnej stopy procentowej oraz ujemnych i dodatnich różnic kursowych dotyczących aktywów pieniężnych, które ujmuje się bezpośrednio w rachunku zysków i strat. W przypadku zbycia inwestycji lub stwierdzenia utraty jej wartości, skumulowany zysk lub stratę ujętą uprzednio w kapitale z tytułu aktualizacji ujmuje się w rachunku zysków i strat danego okresu. Dywidendy z instrumentów kapitałowych dostępnych do sprzedaży ujmuje się w rachunku zysków i strat w chwili uzyskania przez Grupę prawa do ich otrzymania. Wartość godziwą aktywów pieniężnych dostępnych do sprzedaży denominowanych w walutach obcych określa się przeliczając te waluty po kursie spot na dzień bilansowy. Zmiana wartości godziwej przypadająca na różnice kursowe wynikające ze zmiany zamortyzowanego kosztu historycznego danego składnika aktywów wykazywana jest w rachunku zysków i strat, zaś pozostałe zmiany ujmuje się w kapitale własnym.

Utrata wartości aktywów finansowych

Aktywa finansowe, oprócz tych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy, ocenia się pod względem utraty wartości na każdy dzień bilansowy. Aktywa finansowe tracą wartość, gdy istnieją obiektywne przesłanki, że zdarzenia, które wystąpiły po początkowym ujęciu danego składnika aktywów wpłynęły niekorzystnie na związane z nim szacunkowe przyszłe przepływy pieniężne. W przypadku akcji nienotowanych na giełdzie, sklasyfikowanych jako dostępne do sprzedaży, znaczny lub długotrwały spadek wartości godziwej papierów wartościowych poniżej ich kosztu uznaje się za obiektywny dowód utraty wartości. W przypadku niektórych kategorii aktywów finansowych, np. należności handlowych, poszczególne aktywa ocenione jako te, które nie utraciły wartości, bada się pod kątem utraty wartości łącznie. Obiektywne dowody utraty wartości dla portfela należności obejmują doświadczenie Grupy w procesie windykacji należności oraz wzrost liczby nieterminowych płatności. Przesłankami wskazującymi, że należności handlowe utraciły wartość są w szczególności: poważne problemy finansowe dłużnika, prawdopodobieństwo, że dłużnik ogłosi bankructwo lub opóźnienia w spłatach. W przypadku aktywów finansowych wykazywanych po amortyzowanym koszcie, kwota odpisu z tytułu utraty wartości stanowi różnicę pomiędzy wartością bilansową składnika aktywów a bieżącą wartością szacunkowych przyszłych przepływów pieniężnych zdyskontowanych w oparciu o pierwotną efektywną stopę procentową składnika aktywów finansowych.

Wartość bilansową składnika aktywów finansowych pomniejsza się o odpis z tytułu utraty wartości bezpośrednio dla wszystkich aktywów tego typu, z wyjątkiem należności handlowych, których wartość bilansową pomniejsza się stosując konto korygujące ich pierwotną wartość. W przypadku stwierdzenia nieściągalności danej należności handlowych, odpisuje się ją właśnie w ciężar konta odpisu aktualizującego. Jeśli uprzednio odpisane kwoty zostaną później odzyskane, dokonuje się odpowiedniego uznania konta odpisu aktualizującego. Zmiany wartości bilansowej konta odpisu aktualizującego ujmuje się w rachunku zysków i strat w pozycji pozostałych przychodów i kosztów operacyjnych. Z wyjątkiem instrumentów finansowych dostępnych do sprzedaży, jeśli w kolejnym okresie obrachunkowym kwota odpisu z tytułu utraty wartości ulegnie zmniejszeniu, a zmniejszenie to można racjonalnie odnieść do zdarzenia mającego miejsce po ujęciu utraty wartości, uprzednio ujęty odpis z tytułu utraty wartości odwraca się w rachunku zysków i strat, jeżeli wartość bilansowa inwestycji w dniu odwrócenia utraty wartości nie przekracza kwoty zamortyzowanego kosztu, powstającego gdyby utrata wartości nie została ujęta. Odpisy z tytułu utraty wartości kapitałowych papierów wartościowych przeznaczonych do sprzedaży ujęte uprzednio przez wynik finansowy nie podlegają odwróceniu poprzez ten rachunek. Wszelkie zwiększenia wartości godziwej następujące po wystąpieniu utraty wartości ujmuje się bezpośrednio w kapitale z aktualizacji wyceny.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Reklasyfikacje aktywów finansowych

Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą podlegać reklasyfikacji do pożyczek udzielonych i należności własnych, jeżeli na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych a jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywa w przyszłości lub do terminu wymagalności.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy inne niż instrumenty pochodne oraz aktywa wyceniane według wartości godziwej według opcji wyceny w wartości godziwej, mogą zostać przekwalifikowane na następujących zasadach:

Przeniesione do aktywów dostępnych do sprzedaży, jeżeli (a) instrument nie jest już przeznaczony do sprzedaży lub odkupu w krótkim terminie, (b) na dzień przekwalifikowania aktywa te spełniałyby definicję pożyczek udzielonych i należności własnych oraz (c) jednostka ma zamiar i możliwość utrzymania aktywa w przyszłości lub do terminu wymagalności. Jeżeli instrument nie spełnia definicji pożyczek udzielonych i należności własnych, reklasyfikacja do aktywów dostępnych do sprzedaży lub aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności, jest możliwa w rzadkich okolicznościach, przez które rozumie się udokumentowaną przez Grupę incydentalną sytuację, w stosunku do której nie należy oczekiwać, że pojawi się w przyszłości lub regularnie. Powyższe reklasyfikacje odbywają się po wartości godziwej z dnia reklasyfikacji. Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży mogą także podlegać reklasyfikacji do aktywów utrzymywanych do terminu wymagalności i odwrotnie.

Wyksięgowanie aktywów finansowych

Grupa wyksięguje składnik aktywów finansowych wyłącznie wtedy, gdy wygasną prawa umowne do przepływów pieniężnych generowanych przez taki składnik aktywów, albo gdy składnik aktywów finansowych wraz z zasadniczo całym ryzykiem i wszystkimi korzyściami związanymi z jego posiadaniem zostają przeniesione na inny podmiot. Jeżeli Grupa nie przenosi ani nie zatrzymuje zasadniczo całego ryzyka i wszystkich korzyści związanych z posiadaniem składnika aktywów i utrzymuje nad nim kontrolę, ujmuje zatrzymany udział w takim składniku aktywów i związane z nim zobowiązania z tytułu potencjalnych płatności. Jeśli natomiast Grupa zatrzymuje zasadniczo całe ryzyko i korzyści związane z przeniesionym składnikiem aktywów, to nadal ujmuje stosowny składnik aktywów finansowych.

Środki pieniężne i ekwiwalenty środków pieniężnych

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne w kasie, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o wysokim stopniu płynności i o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy, a także kredyty w rachunku bieżącym.

Kredyty w rachunku bieżącym są prezentowane w sprawozdaniu z sytuacji finansowej, jako składnik krótkoterminowych kredytów i pożyczek w ramach zobowiązań krótkoterminowych.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w rachunku przepływów pieniężnych składa się z określonych powyżej środków pieniężnych i ich ekwiwalentów, pomniejszonych o niespłacone kredyty w rachunkach bieżących.

Kapitał zakładowy

Kapitał zakładowy spółki dominującej jest wykazywany w wartości nominalnej zarejestrowanych akcji i wynika z zapisów umowy spółki i postanowień wpisu do Krajowego Rejestru Sądowego.

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej

Kapitał zapasowy ze sprzedaży akcji powyżej wartości nominalnej przedstawia wartość godziwą kwot wpłaconych do spółki przez akcjonariuszy, powyżej wartości nominalnej wyemitowanych akcji.

Kapitały zapasowy i rezerwy

Kapitały zapasowy i rezerwy stanowią zakumulowane zyski (straty) z lat ubiegłych.

Pozostałe kapitały

Pozostałe kapitały obejmują:

- równowartość kosztów płatności w formie papierów wartościowych rozpoznanych zgodnie z MSSF 2,
- skutki przeszacowania pochodnych instrumentów finansowych (kontrakty walutowe typu forward) wyznaczonych, jako zabezpieczenie przyszłych przepływów pieniężnych,
- skutki przeszacowania nieruchomości inwestycyjnych do wartości godziwej.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Zobowiązania finansowe oraz instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę

Instrumenty dłużne i kapitałowe klasyfikuje się, jako zobowiązania finansowe lub jako kapitał własny, w zależności od treści ustaleń umownych.

Instrumenty kapitałowe

Instrumentem kapitałowym jest każdy kontrakt, który poświadcza udział w aktywach podmiotu po odjęciu wszystkich jego zobowiązań. Instrumenty kapitałowe wyemitowane przez Grupę ujmują się w kwocie otrzymanych wpływów po odjęciu bezpośrednich kosztów emisji. Instrumenty finansowe z opcją sprzedaży mogą być prezentowane, jako kapitał własny wtedy i tylko wtedy, gdy spełniają wszystkie poniższe warunki:

- a) ich posiadacz ma prawo do proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku jej likwidacji,
- b) dany instrument należy do klasy instrumentów najbardziej podporządkowanych i wszystkie instrumenty w tej klasie mają identyczne cechy,
- c) instrument nie posiada innych cech, które odpowiadałyby definicji zobowiązania finansowego,
- d) suma przewidywanych przepływów pieniężnych przypadających na ten instrument w okresie jego spłaty opiera się przede wszystkim o wynik finansowy, zmianę w ujętych aktywach netto lub zmianę wartości godziwej ujętych i nieujętych aktywów netto jednostki (z wyłączeniem oddziaływania samego instrumentu). Wynik finansowy lub zmianę ujętych aktywów netto wycenia się w tym celu zgodnie z odpowiednimi MSSF. Podmiot nie może posiadać innych instrumentów, które znacząco zawęźałby lub wyznaczały stałą kwotę zwrotu dla posiadacza instrumentu finansowego z opcją sprzedaży.

Kryteria klasyfikacji, jako kapitału własnego instrumentów zobowiązujących do przekazania ich posiadaczowi proporcjonalnego udziału w aktywach netto jednostki w przypadku likwidacji oparte są na tych samych zasadach, co przedstawione powyżej, z wyjątkiem punktów (c) i (d), które nie mają zastosowania.

Złożone instrumenty finansowe

Składniki złożonych instrumentów wyemitowanych przez Grupę klasyfikuje się oddzielnie, jako zobowiązania finansowe i kapitał własny, zgodnie z treścią zawartej umowy. Wartość godziwą składników stanowiących zobowiązania na dzień emisji szacuje się przy użyciu dominującej rynkowej stopy procentowej stosowanej do podobnych, niezamiennych instrumentów. Kwotę tę ujmują się, jako zobowiązanie po zamortyzowanym koszcie przy użyciu efektywnej stopy procentowej do momentu wygaśnięcia tej kwoty związanego z zamianą lub do dnia wymagalności instrumentu. Komponent kapitałowy określa się odejmując wartość zobowiązania od ogólnej wartości godziwej złożonego instrumentu kapitałowego. Wartość tę ujmują się w kapitale własnym po uwzględnieniu podatku dochodowego i nie podlega ona późniejszemu przeszacowaniu.

Zobowiązania wynikające z umów gwarancji finansowej

Zobowiązania z tytułu gwarancji finansowej wycenia się początkowo w wartości godziwej, a następnie według wyższej z dwóch następujących wartości:

- kwoty zobowiązania umownego określonej zgodnie z MSR 37 „Rezerwy, zobowiązania warunkowe i aktywa warunkowe”,
- początkowo ujętej wartości pomniejszonej w odpowiednich przypadkach o umorzenie ujęte zgodnie z zasadami ujmowania przychodów.

Zobowiązania finansowe

Zobowiązania finansowe klasyfikuje się jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy albo jako pozostałe zobowiązania finansowe.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Do tej kategorii zalicza się zobowiązania finansowe przeznaczone do zbycia lub zdefiniowane, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy. Zobowiązanie finansowe klasyfikuje się jako przeznaczone do zbycia, jeżeli:

- zostało podjęte przede wszystkim w celu odkupu w krótkim terminie,
- stanowi część określonego portfela instrumentów finansowych, którymi Grupa zarządza łącznie zgodnie z bieżącym i faktycznym wzorcem generowania krótkoterminowych zysków; lub
- jest instrumentem pochodnym niesklasyfikowanym i niedziałającym, jako zabezpieczenie.

Zobowiązanie finansowe inne niż przeznaczone do zbycia może zostać sklasyfikowane, jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy w chwili początkowego ujęcia, jeżeli:

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

- taka klasyfikacja eliminuje lub znacząco redukuje niespójność wyceny lub ujęcia, jaka wystąpiłaby w innych warunkach; lub
- składnik aktywów finansowych należy do grupy aktywów lub zobowiązań finansowych, lub do obu tych grup objętych zarządzaniem, a jego wyniki wyceniane są w wartości godziwej zgodnie z udokumentowaną strategią zarządzania ryzykiem lub inwestycjami Grupy, w ramach której informacje o grupowaniu aktywów są przekazywane wewnętrznie, lub
- stanowi część kontraktu zawierającego jeden lub więcej wbudowanych instrumentów pochodnych, a MSR 39 dopuszcza klasyfikację całego kontraktu (składnika aktywów lub zobowiązań) do pozycji wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wykazuje się w wartości godziwej, a wynikające z nich zyski lub straty finansowe ujmuje się w rachunku zysków i strat z uwzględnieniem odsetek zapłaconych od danego zobowiązania finansowego.

Pozostałe zobowiązania finansowe

Pozostałe zobowiązania finansowe, w tym kredyty bankowe i pożyczki, wycenia się początkowo w wartości godziwej pomniejszonej o koszty transakcji. Następnie wycenia się je po zamortyzowanym koszcie historycznym metodą efektywnej stopy procentowej, a koszty odsetkowe ujmuje się metodą efektywnego dochodu. Metoda efektywnej stopy procentowej służy do obliczania zamortyzowanego kosztu zobowiązania i do alokowania kosztów odsetkowych w odpowiednim okresie. Efektywna stopa procentowa to stopa faktycznie dyskontująca przyszłe płatności pieniężne w przewidywanym okresie użytkowania danego zobowiązania lub, w razie potrzeby, w okresie krótszym.

Wyksięgowanie zobowiązań finansowych

Grupa wyksięguje zobowiązania finansowe wyłącznie wówczas, gdy odpowiednie zobowiązania Grupy zostaną wykonane, unieważnione lub gdy wygasną.

Instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne ujmuje się w wartości godziwej na dzień zawarcia kontraktu, a następnie przeszacowuje do wartości godziwej na każdy dzień bilansowy. Wynikowy zysk lub stratę ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, chyba że dany instrument pochodny pełni funkcję zabezpieczenia. W takim przypadku moment wykazania zysku lub straty zależy od charakteru powiązania zabezpieczającego. Grupa definiuje określone instrumenty pochodne jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazanych aktywów i zobowiązań lub uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia wartości godziwej), zabezpieczenia wysoce prawdopodobnych transakcji prognozowanych, zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań (zabezpieczenia przepływów pieniężnych) lub też jako zabezpieczenia inwestycji netto w jednostki działające za granicą. Instrument prezentuje się jako aktywa trwałe lub zobowiązania długoterminowe, jeśli okres pozostały do wymagalności instrumentu przekracza 12 miesięcy i nie przewiduje się, że zostanie on zrealizowany lub rozliczony w ciągu 12 miesięcy. Pozostałe instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa obrotowe lub zobowiązania krótkoterminowe.

Wbudowane instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne wbudowane w inne instrumenty finansowe lub w umowy niebędące instrumentami finansowymi traktowane są jako oddzielne instrumenty pochodne, jeżeli charakter instrumentu wbudowanego oraz ryzyko z nim związane nie jest ściśle powiązane z charakterem umowy bazowej i ryzykiem z niej wynikającym i jeżeli umowy bazowe nie są wyceniane według wartości godziwej, której zmiany ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rachunkowość zabezpieczeń

Grupa definiuje określone zabezpieczenia od ryzyka różnic kursowych obejmujące instrumenty pochodne, wbudowane instrumenty pochodne oraz inne instrumenty, jako zabezpieczenia wartości godziwej, przepływów pieniężnych lub inwestycji netto w jednostki działające za granicą. Zabezpieczenia ryzyka różnic kursowych w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Przy rozpoczęciu powiązania zabezpieczającego podmiot dokumentuje tę relację między instrumentem zabezpieczającym, a pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających. Ponadto Grupa dokumentuje efektywność, z jaką zastosowany instrument zabezpieczający kompensuje zmiany wartości godziwej lub przepływów pieniężnych pozycji zabezpieczanej, zarówno w chwili zaistnienia powiązania, jak i na bieżąco w późniejszych okresach.

Zabezpieczenia wartości godziwej

Zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenia wartości godziwej wykazuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat, wraz z wszelkimi zmianami wartości godziwej pozycji zabezpieczanej przypadającymi na ryzyko objęte zabezpieczeniem. Zmiany wartości godziwej instrumentu zabezpieczającego oraz zmiany pozycji zabezpieczanej przypadające na zabezpieczane ryzyko ujmowane są w pozycji

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

rachunku zysków i strat dotyczącej tej zabezpieczanej pozycji. Grupa przestaje stosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli rozwiązuje powiązanie zabezpieczające, instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. Korektę wartości bilansowej pozycji zabezpieczanej wynikającą z zabezpieczanego ryzyka amortyzuje się w rachunku zysków i strat począwszy od chwili, gdy rachunkowość zabezpieczeń nie jest już stosowana.

Zabezpieczenia przepływów pieniężnych

Efektywna część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych jest odraczana w kapitale własnym. Zysk lub strata związane z częścią nieefektywną ujmuje się niezwłocznie w wyniku finansowym.

Kwoty odroczone w kapitał własnym są przywracane w rachunku zysków i strat w okresie, w którym ujmuje się zabezpieczaną pozycję, w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujęto zabezpieczaną pozycję. Jeśli jednak prognozowana zabezpieczana transakcja skutkuje ujemnym niefinansowego składnika aktywów lub zobowiązań, zyski i straty odroczone uprzednio w kapitale własnym uwzględnia się w początkowej wycenie kosztów danego składnika aktywów lub zobowiązań. Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający wygaśnie, zostaje sprzedany, zakończony lub zrealizowany lub nie spełnia kryteriów rachunkowości zabezpieczeń. W takiej sytuacji skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitałach pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana, skumulowany wynik netto ujęty w kapitałach przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

Zabezpieczenia inwestycji netto w jednostkach działających za granicą

Zabezpieczenia takie rozlicza się podobnie jak zabezpieczenia przepływów pieniężnych. Zyski lub straty na instrumentach zabezpieczających związane z efektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się w kapitale własnym, jako kapitał rezerwowy na przeliczenie walut obcych. Zysk lub stratę związaną z nieefektywną częścią zabezpieczenia ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat. W momencie zbycia jednostki działającej za granicą zyski i straty odnoszone z odroczeniem w kapitał rezerwowy na przeliczenia walut obcych ujmuje się w rachunku zysków i strat.

Rezerwy

Rezerwy tworzone są w przypadku, kiedy na Grupie ciąży istniejący obowiązek, prawny lub zwyczajowo oczekiwany, wynikający ze zdarzeń przeszłych i gdy prawdopodobne jest, że wypełnienie tego obowiązku spowoduje konieczność wypływu środków uosabiających korzyści ekonomiczne oraz można dokonać wiarygodnego szacunku kwoty tego zobowiązania, przy czym kwoty tego zobowiązania lub termin jego wymagalności nie są pewne. Ujmowana kwota rezerwy odzwierciedla możliwie najdokładniejszy szacunek kwoty wymaganej do rozliczenia bieżącego zobowiązania na dzień bilansowy, z uwzględnieniem ryzyka i niepewności związanej z tym zobowiązaniem. W przypadku wyceny rezerwy metodą szacunkowych przepływów pieniężnych koniecznych do rozliczenia bieżącego zobowiązania, jej wartość bilansowa odpowiada wartości bieżącej tych przepływów. Jeśli zachodzi prawdopodobieństwo, że część lub całość korzyści ekonomicznych wymaganych do rozliczenia rezerwy będzie można odzyskać od strony trzeciej, należność tę ujmuje się jako składnik aktywów, jeśli prawdopodobieństwo odzyskania tej kwoty jest odpowiednio wysokie i da się ją wiarygodnie wycenić.

Umowy rodzące zobowiązania

Bieżące zobowiązania wynikające z umów rodzących zobowiązania ujmuje się jako rezerwy. Za umowę rodzącą zobowiązania uważa się umowę zawartą przez Grupę, wymuszającą nieuniknione koszty realizacji zobowiązań umownych, których wartość przekracza wysokość korzyści ekonomicznych przewidywanych w ramach umowy.

Gwarancje

Rezerwy na koszty napraw gwarancyjnych ujmowane są w momencie sprzedaży produktów, zgodnie z najlepszym szacunkiem Zarządu, co do przyszłych kosztów koniecznych do poniesienia przez Grupę w okresie gwarancji.

Koszty świadczeń pracowniczych

Krótkoterminowe świadczenia pracownicze w tym wpłaty do programów określonych składek, ujmowane są w okresie, w którym Grupa otrzymała przedmiotowe świadczenie ze strony pracownika, a w przypadku wypłat z zysku lub premii gdy spełnione zostały następujące warunki:

- na jednostce ciąży obecne prawne lub zwyczajowe oczekiwane zobowiązanie do dokonania wypłat z wyniku zdarzeń przeszłych, oraz
- można dokonać wiarygodnej wyceny tego zobowiązania.

W przypadku świadczeń z tytułu płatnych nieobecności (rezerwa na niewykorzystane urlopy), świadczenia pracownicze ujmowane są w zakresie kumulowanych płatnych nieobecności, z chwilą wykonania pracy, która zwiększa uprawnienia do przyszłych płatnych nieobecności.

W przypadku niekumulowanych płatnych nieobecności świadczenia ujmuje się z chwilą ich wystąpienia.

Świadczenia po okresie zatrudnienia w formie programów określonych świadczeń (koszty świadczeń emerytalnych) ustalane są przy użyciu metody prognozowanych uprawnień jednostkowych, z wyceną przeprowadzaną na każdy dzień bilansowy. Zyski i straty aktuarialne ujmowane są w całości w rachunku zysków i strat. Koszty przeszłego zatrudnienia rozpoznawane są natychmiast w stopniu, w jakim dotyczą świadczeń już nabytych, a w pozostałych

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

przypadkach amortyzuje się je metodą liniową przez średni okres, po którym świadczenia zostają nabyte. Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych ujmowane są jako koszt, chyba że stanowią koszt wytworzenia składników aktywów. Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy ujmują się jako zobowiązanie i koszt, gdy Grupa jest zdecydowana w możliwy do udowodnienia sposób:

- rozwiązać stosunek pracy z pracownikiem lub grupa pracowników przed osiągnięciem przez nich wieku emerytalnego,
- zapewnić świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy w następstwie złożonej przez siebie propozycji zachęcającej ich do dobrowolnego rozwiązania stosunku pracy.

Ponadto Grupa ujmuje zobowiązania i koszty z tytułu premii i nagród. Grupa ujmuje tego rodzaju rezerwę, jeżeli podlega obowiązkowi wynikającemu z umowy lub jeżeli dotychczasowa praktyka zrodziła zwyczajowo oczekiwany obowiązek.

Rezerwy na straty z tytułu realizowanych umów długoterminowych

Rezerwy na straty z tytułu umów długoterminowych tworzy się kiedy istnieje prawdopodobieństwo, iż łączne koszty umowy przewyższają łączne przychody z tytułu realizacji umowy. Przewidywaną stratę ujmuje się niezwłocznie w rachunku zysków i strat. Wysokość straty ustala się niezależnie od faktu rozpoczęcia prac wynikających z umowy, stanu zaawansowania prac wynikających z umowy, wysokości przewidywanych zysków z tytułu umów, które nie są pojedynczymi umowami.

Płatności realizowane w formie akcji

W Grupie Kapitałowej Atrem realizowany jest Program Motywacyjny oparty o akcje Atrem S.A.

Program Motywacyjny został wyceniony przy użyciu trzymianowego modelu wyceny opcji zgodnie z MSSF 2 *Płatności w formie akcji własnych*.

Program Motywacyjny realizowany w Grupie obejmuje okres kolejnych trzech lat obrotowych, począwszy od roku 2008 - tj. lata 2008, 2009 i 2010.

Program jest skierowany do członków Zarządu, prokurentów i kadry kierowniczej wyższych szczebli spółki Atrem S.A. oraz członków Zarządu i prokurentów spółek z Grupy Kapitałowej Atrem.

Celem wprowadzenia Programu Motywacyjnego jest stworzenie mechanizmów motywujących dla członków Zarządu i kadry zarządzającej do działań zapewniających długoterminowy wzrost Grupy oraz ustabilizowanie kadry zarządzającej.

Płatności w formie akcji własnych rozliczane w instrumentach kapitałowych na rzecz pracowników i innych osób świadczących podobne usługi rozlicza się w wartości godziwej instrumentów kapitałowych na dzień ich przyznania.

Wartość godziwą płatności w formie akcji rozliczanych w instrumentach kapitałowych określoną w dniu ich przyznania odnosi się w koszty metodą liniową w okresie nabywania uprawnień, na podstawie oszacowań Grupy, co do instrumentów kapitałowych, do których ostatecznie nabędzie prawa. Na każdy dzień bilansowy Grupa weryfikuje oszacowania dotyczące listy instrumentów kapitałowych przewidzianych do przyznania. Ewentualny wpływ weryfikacji pierwotnych oszacowań ujmuje się w rachunku zysków i strat przez pozostały okres przyznania, z odpowiednią korektą w kapitale na świadczenia pracownicze rozliczane w instrumentach kapitałowych.

Rozwadniający wpływ wyemitowanych warrantów subskrypcyjnych jest uwzględniany przy ustalaniu wielkości zysku przypadającego na jedną akcję, jako dodatkowe rozwodnienie akcji.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży

Przychody ze sprzedaży ujmowane są w wartości godziwej zapłaty otrzymanej lub należnej, po pomniejszeniu o przewidywane rabaty, zwroty klientów i podobne pomniejszenia, w tym podatek od towarów i usług VAT oraz inne podatki związane ze sprzedażą, za wyjątkiem podatku akcyzowego.

Przychody ze sprzedaży koryguje się o wynik rozliczenia instrumentów pochodnych zabezpieczających przyszłe przepływy pieniężne, zgodnie z zasadą, że wycenę pochodnego instrumentu zabezpieczającego w części stanowiącej efektywne zabezpieczenie ujmuje się w tej samej pozycji rachunku zysków i strat, w której ujmowana jest wycena pozycji zabezpieczanej w momencie, kiedy pozycja zabezpieczana wpływa na rachunek zysków i strat.

Przy ujmowaniu przychodów obowiązują również kryteria przedstawione poniżej.

Sprzedaż towarów i produktów

Przychody ze sprzedaży towarów i produktów ujmowane są po spełnieniu wszystkich następujących warunków:

- przeniesienia na nabywcę znaczącego ryzyka i korzyści wynikających z prawa własności towarów,
- sędowania przez Grupę funkcji kierowniczych w stopniu związanym na ogół z prawem własności oraz efektywnej kontroli nad sprzedanymi towarami,
- możliwości dokonania wiarygodnej wyceny kwoty przychodów,

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

- wystąpienia prawdopodobieństwa, że jednostka otrzyma korzyści ekonomiczne związane z transakcją,
- możliwości wiarygodnej wyceny kosztów poniesionych lub przewidywanych w związku z transakcją.

Świadczenie usług

Przychody ze sprzedaży usług eksploatacyjnych ujmowane są w momencie wykonania usługi lub liniowo przez okres trwania umowy.

Przychody z tytułu świadczenia usług długoterminowych są ujmowane na podstawie stopnia zaawansowania ich realizacji. Procentowy stan zaawansowania realizacji usługi ustalany jest, jako stosunek kosztów poniesionych do szacowanych kosztów niezbędnych do zrealizowania zlecenia. Jeżeli wyniku kontraktu nie można wiarygodnie oszacować, wówczas przychody uzyskiwane z tytułu tego kontraktu są ujmowane tylko do wysokości poniesionych kosztów, które Grupa spodziewa się odzyskać.

Odsetki

Przychody z tytułu odsetek są ujmowane sukcesywnie w miarę ich narastania (z uwzględnieniem metody efektywnej stopy procentowej, stanowiącej stopę dyskontującą przyszłe wpływy gotówkowe przez szacowany okres użytkowania instrumentów finansowych) w stosunku do wartości bilansowej netto danego składnika aktywów finansowych.

Przychody z tytułu wynajmu

Przychody z tytułu wynajmu nieruchomości inwestycyjnych ujmowane są metodą liniową przez okres wynajmu w stosunku do otwartych umów.

Przychody z tytułu dywidend

Przychody z tytułu dywidend są ujmowane w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

Dotacje rządowe

Jeżeli istnieje uzasadniona pewność, że dotacja zostanie uzyskana oraz spełnione zostaną wszystkie związane z nią warunki, wówczas dotacje rządowe są ujmowane według ich wartości godziwej.

Jeżeli dotacja dotyczy danej pozycji kosztowej, wówczas jest ona ujmowana, jako przychód w sposób współmierny do kosztów, które dotacja ta ma w zamierzeniu kompensować. Jeżeli dotacja dotyczy składnika aktywów, wówczas jej wartość godziwa jest ujmowana na koncie przychodów przyszłych okresów, a następnie stopniowo, drogą równych odpisów rocznych, odpisywana do rachunku zysków i strat przez szacowany okres użytkowania związanego z nią składnika aktywów.

Zasady ujmowania i wyceny umów (kontraktów) długoterminowych

MSR 11 definiuje umowę o usługę długoterminową (budowlaną), jako umowę wynegocjowaną w celu budowy składnika aktywów.

Koszty związane z umową o usługę długoterminową ujmuje się z chwilą ich poniesienia.

Jeżeli nie można wiarygodnie oszacować wyniku umowy o usługę długoterminową, przychody ujmuje się wyłącznie do wysokości poniesionych kosztów, których odzyskanie jest prawdopodobne.

Jeżeli wynik umowy o usługę długoterminową można wiarygodnie oszacować i jest prawdopodobne, że jednostka osiągnie zysk z tytułu realizacji umowy, przychody z tytułu umowy uznaje się przez okres jej obowiązywania.

Jeżeli jest prawdopodobne, że łączne koszty z tytułu umowy przekroczą łączne przychody z tytułu umowy przewidywaną stratę ujmuje się od razu.

Zmiany w pracach ma mocy umów, roszczenia i świadczenia motywacyjne są włączone do przychodów z tytułu umów w takim zakresie, w jakim może to być uzgodnione z klientem i wiarygodnie zmierzone.

Grupa stosuje metodę procentowego stopnia zaawansowania prac przy ustalaniu, jaką kwotę powinna w danym okresie ująć.

Stopień zaawansowania prac mierzy się według wyrażonego procentowo stosunku: kosztów z tytułu umowy poniesionych do dnia bilansowego-do łącznych szacowanych kosztów z tytułu poszczególnych kontraktów.

Koszty poniesione w trakcie roku w związku z przyszłymi działaniami w ramach umowy wyłącza się z kosztów z tytułu umowy dla potrzeb ustalenia stopnia zaawansowania prac.

W zależności od ich charakteru, przedstawia się je w zapasach, rozliczeniach międzyokresowych (czynnych) lub innych aktywach.

Grupa prezentuje w aktywach w pozycji *Należności od klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych* - kwotę brutto należną od klientów z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku, których poniesione koszty – plus ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty) – przewyższają kwoty zafakturowane.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Nieuregulowane kwoty zafakturowane za wykonana pracę w ramach umowy oraz kwoty zatrzymane (kaucje) ujmuje się w pozycji *Należności handlowe oraz pozostałe należności*.

Grupa prezentuje w zobowiązaniach w pozycji *Zobowiązania na rzecz klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych* kwotę brutto należną klientom z tytułu prac wynikających z umowy, w odniesieniu do wszystkich umów w trakcie realizacji, w przypadku, których zafakturowane kwoty przewyższają poniesione koszty – plus ujęte zyski (pomniejszone o ujęte straty).

Koszty

Za koszty uznaje się uprawdopodobnione zmniejszenie w okresie sprawozdawczym korzyści ekonomicznych o wiarygodnie określonej wartości w formie zmniejszenia wartości aktywów netto albo zwiększenia wartości zobowiązań i rezerw, które doprowadzą do zmniejszenia kapitału własnego lub zwiększenia jego niedoboru w inny sposób niż wycofanie środków przez właścicieli.

Koszty ujmuje się w rachunku zysków i strat na podstawie bezpośredniego związku pomiędzy poniesionymi kosztami, a osiągnięciem konkretnych przychodów stosując zasadę współmierności.

Rachunek zysków i strat prowadzony jest w układzie rodzajowym oraz w układzie miejsc powstawania kosztów (układ kalkulacyjny), przy czym dla celów sprawozdawczych stosuje się układ kalkulacyjny.

Całkowity koszt sprzedanych produktów (usług), materiałów i towarów stanowią:

- koszty wytworzenia sprzedanych produktów (usług),
- koszty sprzedaży towarów i materiałów,
- koszty sprzedaży,
- koszty ogólnego zarządu.

Opodatkowanie

Podatek bieżący do zapłaty

Zobowiązania i należności z tytułu bieżącego podatku za okres bieżący i okresy poprzednie wycenia się w wysokości kwoty przewidywanej zapłaty na rzecz organów podatkowych (w przypadku należności podlegających zwrotowi od organów podatkowych) z zastosowaniem stawek podatkowych i przepisów podatkowych, które na dzień bilansowy prawnie obowiązywały.

Bieżące obciążenie podatkowe oblicza się na podstawie wyniku podatkowego (podstawy opodatkowania) danego roku obrotowego. Zysk podlegający opodatkowaniu różni się od zysku ujętego w sprawozdaniu finansowym, ponieważ nie obejmuje pozycji przychodów lub kosztów, które podlegają opodatkowaniu lub stanowią koszty uzyskania przychodu w innych latach, a także pozycji, które w ogóle nie podlegają opodatkowaniu lub nie stanowią kosztu uzyskania przychodu.

Podatek odroczony

Na potrzeby sprawozdawczości finansowej, rezerwa na podatek dochodowy jest tworzona metodą zobowiązań bilansowych w stosunku do wszystkich różnic przejściowych występujących na dzień bilansowy między wartością podatkową aktywów i pasywów a ich wartością bilansową wykazaną w sprawozdaniu finansowym.

Rezerwa na podatek odroczony ujmowana jest w odniesieniu do wszystkich dodatnich różnic przejściowych:

- z wyjątkiem sytuacji, gdy rezerwa na podatek odroczony powstaje w wyniku początkowego ujęcia wartości firmy lub początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mającej wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku dodatnich różnic przejściowych wynikających z inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych i udziałów we wspólnych przedsięwzięciach – z wyjątkiem sytuacji, gdy terminy odwracania się różnic przejściowych podlegają kontroli inwestora i gdy prawdopodobne jest, iż w dającej się przewidzieć przyszłości różnice przejściowe nie ulegną odwróceniu.

Aktywa z tytułu podatku odroczonego ujmowane są w odniesieniu do wszystkich ujemnych różnic przejściowych, jak również niewykorzystanych ulg podatkowych i niewykorzystanych strat podatkowych przeniesionych na następne lata, w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, że zostanie osiągnięty dochód do opodatkowania, który pozwoli wykorzystać ww. różnice, aktywa i straty:

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

- z wyjątkiem sytuacji, gdy aktywa z tytułu odroczonego podatku dotyczące ujemnych różnic przejściowych powstają w wyniku początkowego ujęcia składnika aktywów bądź zobowiązania przy transakcji nie stanowiącej połączenia jednostek gospodarczych i w chwili jej zawierania nie mają wpływu ani na wynik finansowy brutto, ani na dochód do opodatkowania czy stratę podatkową oraz
- w przypadku ujemnych różnic przejściowych z tytułu inwestycji w jednostkach zależnych lub stowarzyszonych oraz udziałów we wspólnych przedsięwzięciach, składnik aktywów z tytułu odroczonego podatku jest ujmowany w bilansie jedynie w takiej wysokości, w jakiej jest prawdopodobne, iż w dającej się przewidzieć przyszłości ww. różnice przejściowe ulegną odwróceniu i osiągnięty zostanie dochód do opodatkowania, który pozwoli na potrącenie ujemnych różnic przejściowych.

Wartość bilansowa składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku jest weryfikowana na każdy dzień bilansowy i ulega stosownemu obniżeniu o tyle, o ile przestało być prawdopodobne osiągnięcie dochodu do opodatkowania wystarczającego do częściowego lub całkowitego zrealizowania składnika aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego oraz rezerwy na podatek odroczony wyceniane są z zastosowaniem stawek podatkowych, które według przewidywań będą obowiązywać w okresie, gdy składnik aktywów zostanie zrealizowany lub rezerwa rozwiązana, przyjmując za podstawę stawki podatkowe (i przepisy podatkowe) obowiązujące na dzień bilansowy lub takie, których obowiązywanie w przyszłości jest pewne na dzień bilansowy.

Podatek dochodowy dotyczący pozycji ujmowanych bezpośrednio w kapitale własnym jest ujmowany w kapitale własnym, a nie w rachunku zysków i strat.

Zysk netto na akcję

Zysk netto na akcję dla każdego okresu jest obliczony poprzez podzielenie zysku netto za dany okres przez średnią ważoną liczbę akcji w danym okresie sprawozdawczym.

Grupa prezentuje rozwodniony zysk/stratę na akcję, ponieważ występują rozwadniające potencjalne akcje, związane z realizacją programu płatności w formie akcji.

Jednostki powiązane

Na potrzeby skonsolidowanego sprawozdania finansowego do jednostek powiązanych zalicza się: znaczących akcjonariuszy, spółki zależne i stowarzyszone, członków Zarządów i Rad Nadzorczych, ich najbliższe rodziny oraz podmioty przez nich kontrolowane.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

13. Sprawozdawczość dotycząca segmentów operacyjnych

Informacje dotyczące segmentów działalności Grupa wykazuje zgodnie z **MSSF 8 Segmenty operacyjne**.

Segmenty operacyjne są przedstawiane w sposób spójny ze sprawozdawczością wewnętrzną dostarczaną głównemu decydentowi operacyjnemu.

Główny decydent operacyjny, odpowiedzialny za alokację zasobów i ocenę wyników segmentów operacyjnych, został określony, jako komitet sterujący podejmujący decyzje strategiczne.

Dla celów zarządczych Grupa została podzielona na części w oparciu o wytwarzane produkty i świadczone usługi.

W Grupie istnieją następujące trzy sprawozdawcze segmenty operacyjne:

Segment automatyki zajmuje się świadczeniem usług inżynierskich z zakresu aparatury kontrolno-pomiarowej, automatyki przemysłowej, telemetrii, regulacji, elektroniki oraz metrologii.

Segment elektroenergetyczny oferuje świadczeniem usług z zakresu instalacji niskich, średnich i wysokich napięć dla klientów z branży energetycznej, budowlanej oraz przemysłowej.

Segment klimatyzacji świadczy usługi z zakresu instalacji klimatyzacyjnych, wentylacji i ogrzewania.

Zarząd monitoruje oddzielnie wyniki operacyjne segmentów w celu podejmowania decyzji dotyczących alokacji zasobów, oceny skutków tej alokacji oraz wyników działalności.

Wynik segmentu odzwierciedla kalkulację wyników działalności segmentu zweryfikowaną przez Zarząd (będący głównym decydentem w sprawach operacyjnych).

Kalkulacja ta różni się od kwot przedstawionych w sprawozdaniu sporządzonym zgodnie z MSSF w następujących obszarach:

- *Przychody finansowe* – przy ustalaniu wyniku segmentu nie uwzględnia się przychodów z odsetek od środków pieniężnych na rachunkach bankowych, gdyż nie wynikają one z podstawowej działalności żadnego z prezentowanych segmentów,
- *Koszty finansowe* – koszty finansowe (w tym korekty związane z dyskontowaniem rezerw) nie są uwzględniane przy ustalaniu wyniku segmentu,
- *Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży* – zyski lub straty wynikające ze zmian wartości godziwej aktywów finansowych dostępnych do sprzedaży nie są uwzględniane przy ustalaniu wyniku segmentu,
- *Utrata wartości aktywów* – odpisy aktualizujące z tytułu utraty wartości aktywów niefinansowych, w tym wartości firmy nie są uwzględniane przy ustalaniu wyniku segmentu, jeżeli nie wchodzi one w zakres działalności kontynuowanej i nie oczekuje się, że mogą wystąpić ponownie,
- *Wyłączenie zysku z transakcji między segmentami* – przy ustalaniu wyniku segmentu uwzględnia się skutki transakcji dokonanych między segmentami (to znaczy nie dokonuje się wyłączeń z tytułu transakcji między segmentami).

Z wyjątkiem wyłączenia przychodów z transakcji dokonywanych pomiędzy segmentami, nie ma różnicy między przychodami segmentów ogółem i przychodami skonsolidowanymi.

Z aktywów segmentu wyłączono aktywa z tytułu bieżącego i odroczonego podatku dochodowego, instrumenty pochodne oraz wartość firmy uznając, iż aktywa te mają charakter ogólnokorporacyjny i w związku z tym nie należy ich przypisywać do poszczególnych segmentów operacyjnych.

Zobowiązania segmentu nie zawierają podatku odroczonego, zobowiązań z tytułu podatków, kredytów bankowych i instrumentów pochodnych oraz zobowiązań z tytułu leasingu finansowego, ponieważ te zobowiązania zarządzane są na poziomie Grupy.

Podstawą oceny wyników działalności jest zysk lub strata na działalności operacyjnej, które w pewnym zakresie, są mierzone inaczej niż zysk lub strata na działalności operacyjnej w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Finansowanie Grupy (łącznie z kosztami i przychodami finansowymi) oraz podatek dochodowy są monitorowane na poziomie Grupy i nie ma miejsca ich alokacja do segmentów.

Ceny transakcyjne stosowane przy transakcjach pomiędzy segmentami operacyjnymi są ustalane na zasadach rynkowych podobnie, jak przy transakcjach ze stronami niepowiązanymi.

Wszystkie przychody i zyski operacyjne segmentów Grupy pochodzą ze sprzedaży na terenie Polski.

Wszystkie aktywa segmentów Grupy są zlokalizowane w Polsce.

Nakłady inwestycyjne segmentu stanowią łączne nakłady na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne, które mają być użytkowane przez ponad 1 rok.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ATREM

W poniższych tabelach zostały przedstawione przychody i zyski poszczególnych segmentów operacyjnych Grupy za rok zakończony 31 grudnia odpowiednio 2009 i 2008 roku.

Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku

	Automatyka	Elektroenergetyka	Klimatyzacja	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	78 788	54 325	3 691	136 804
Sprzedaż między segmentami	286	5 621	2 433	8 340
Przychody ogółem	79 074	59 946	6 124	145 144
Wynik segmentu	8 247	4 203	649	13 099
Przychody finansowe				1 554
Koszty finansowe				(1 163)
Strata na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży				—
Odpis aktywów				—
Eliminacja zysku/straty między segmentami				(75)
Zysk brutto z działalności kontynuowanej				13 415

Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku

	Automatyka	Elektroenergetyka	Klimatyzacja	Razem
Przychody				
Sprzedaż na rzecz klientów zewnętrznych	73 133	39 864	124	113 121
Sprzedaż między segmentami	1 125	11 351	213	12 689
Przychody ogółem	74 257	51 215	338	125 809
Wynik segmentu	10 031	3 656	52	13 739
Przychody finansowe				516
Koszty finansowe				(3 352)
Strata na instrumentach finansowych dostępnych do sprzedaży				—
Odpis aktywów				—
Eliminacja zysku między segmentami				(50)
Zysk brutto z działalności kontynuowanej				10 852

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

SEGMENTY DZIAŁALNOŚCI GRUPY KAPITAŁOWEJ ATREM C.D.

AKTYWA OPERACYJNE SEGMENTÓW

Poniższa tabela przedstawia aktywa segmentów na 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z ostatnim dniem poprzedniego okresu sprawozdawczego (31 grudnia 2008 roku).

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Automatyka	78 410	64 439
Elektroenergetyka	47 971	24 231
Klimatyzacja	2 139	676
Aktywa segmentów razem	128 520	89 346
Podatek odroczony	2 967	2 510
Wartość firmy	2 555	2 555
Podatki bieżące	1 004	–
Instrumenty pochodne	176	–
Działalność zaniechana	–	–
Aktywa skonsolidowane razem	135 222	94 412

ZOBOWIĄZANIA OPERACYJNE SEGMENTÓW

Poniższa tabela przedstawia zobowiązania operacyjne segmentów na 31 grudnia 2009 roku w porównaniu z ostatnim dniem poprzedniego okresu sprawozdawczego (31 grudnia 2008 roku).

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Automatyka	25 880	13 497
Elektroenergetyka	26 619	15 428
Klimatyzacja	462	273
Zobowiązania segmentów razem	52 961	29 199
Podatek odroczony	2 754	2 063
Podatki bieżące	5 120	5 001
Leasing finansowy	2 249	1 300
Kredyty i pożyczki	16 695	12 644
Instrumenty pochodne	11	919
Zobowiązania operacyjne skonsolidowane razem	79 766	51 125

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

W poniższej tabeli zostały przedstawione nakłady inwestycyjne i amortyzacja poszczególnych segmentów Grupy za rok zakończony 31 grudnia odpowiednio 2009 i 2008 roku.

	2009			2008		
	Automatyka	Elektroenergetyka	Klimatyzacja	Automatyka	Elektroenergetyka	Klimatyzacja
Nakłady inwestycyjne	15 912	3 793	178	6 304	1 818	2
Amortyzacja	1 103	1 051	66	1 545	1 077	9

Informacje o wiodących klientach

Przychody od Grupy Kapitałowej PBG w kwocie **47.989 tys. zł** zostały uzyskane na sprzedaży przez segmenty automatyki (22.209 tys. zł), elektroenergetyki (22.960 tys. zł) oraz klimatyzacji (2.820 tys. zł) za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Przychody od Grupy Kapitałowej PGNiG w kwocie **20.327 tys. zł** zostały uzyskane na sprzedaży przez segmenty automatyki (20.182 tys. zł), elektroenergetyki (71 tys. zł) oraz klimatyzacji (74 tys. zł) za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

Przychody od spółki Operator Gazociągów Przesyłowych Gaz System S.A. w kwocie **19.428 tys. zł** zostały uzyskane na sprzedaży przez segmenty automatyki (19.394 tys. zł), elektroenergetyki (30 tys. zł) oraz klimatyzacji (4 tys. zł) za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

14. Pozostałe przychody operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Zyski ze zbycia aktywów	89	24
Zysk ze sprzedaży majątku trwałego	89	24
	–	–
Rozwiązanie odpisów aktualizujących:	49	547
Wartości niematerialne	–	–
Rzeczowe aktywa trwałe	–	–
Należności handlowe	46	547
Zapasy	3	–
Pozostałe przychody operacyjne	376	350
Otrzymane dotacje	–	9
Otrzymane odszkodowania	220	181
Różnice inwentaryzacyjne	32	59
Ujawnione środki trwałe	–	19
Przychody – likwidacja środka trwałego	25	–
Rozwiązanie rezerw na zwrot kosztów	8	4
Pozostałe pozycje	91	78
Razem	514	921
Przypadające na:		
Działalność kontynuowana	514	921
Działalność zaniechana	–	–

Do pozostałych przychodów operacyjnych klasyfikowane są przychody i zyski niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Do tej kategorii zaliczane są otrzymane dotacje, zyski z tytułu sprzedaży rzeczowych aktywów trwałych, otrzymane odszkodowania związane ze zwrotem kosztów sądowych, nadpłaconych zobowiązań z wyjątkiem podatku dochodowego od osób prawnych oraz otrzymane odszkodowania z tytułu strat w majątku Grupy, który był objęty odszkodowaniem.

Do pozostałych przychodów operacyjnych zalicza się także odwrócenia odpisów aktualizujących wartość należności i zapasów oraz odpisów z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

15. Pozostałe koszty operacyjne

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Strata ze zbycia aktywów	–	10
Strata na sprzedaży majątku trwałego	–	10
Utworzone odpisy aktualizujące:	121	197
Wartości niematerialne	–	–
Rzeczowe aktywa trwałe	–	–
Należności handlowe	85	187
Zapasy	36	10
Pozostałe koszty operacyjne	459	176
Naprawy powypadkowe	125	105
Darowizny	22	20
Likwidacja środków trwałych	97	5
Różnice inwentaryzacyjne	21	11
Korekta wartości środków trwałych leasingowanych	–	–
Przekazanie środków trwałych	51	–
Koszty postępowania sądowego i spornego	2	7
Odpisane koszty prac rozwojowych	102	–
Pozostałe pozycje	39	28
Ogółem	580	383
Przypadające na:		
Działalność kontynuowana	580	383
Działalność zaniechana	–	–

Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są koszty i straty niezwiązane w sposób bezpośredni z działalnością operacyjną Grupy. Kategoria ta obejmuje straty na sprzedaży składników rzeczowego majątku trwałego, przekazane darowizny tak w formie rzeczowej, jak i pieniężnej na rzecz innych jednostek, w tym jednostek użytku publicznego. Do pozostałych kosztów operacyjnych zaliczane są także koszty odpisów aktualizujących wartość należności oraz zapasów, a także odpisy z tytułu trwałej utraty wartości składników majątku trwałego.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

16. Przychody finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Przychody odsetkowe	1 086	157
Lokaty bankowe	1 086	155
Pozostałe odsetki	–	2
Inwestycje dostępne do sprzedaży	–	–
Inwestycje utrzymywane do terminu wymagalności	–	–
Pozostałe pożyczki i należności	–	–
Zyski ze sprzedaży inwestycji finansowych	–	1
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych	468	358
Zyski z wyceny pochodnych aktywów (zobowiązań) finansowych	468	358
Pozostałe przychody finansowe	–	–
Zysk na różnicach kursowych	–	–
Dywidendy otrzymane	–	–
Pozostałe pozycje	–	–
Ogółem	1 554	516
Przypadające na:		
Działalność kontynuowana	1 554	516
Działalność zaniechana	–	–

Do przychodów finansowych klasyfikowane są przychody z tytułu otrzymanych dywidend, odsetek od działalności lokacyjnej i inwestycyjnej w różnego rodzaju formy instrumentów finansowych. Do przychodów finansowych zaliczane są także zyski z tytułu różnic kursowych.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

17. Koszty finansowe

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Koszty odsetkowe	635	623
Odsetki od kredytów bankowych	504	509
Koszty finansowe z tytułu umów leasingu finansowego	127	111
Pozostałe koszty odsetkowe	4	3
Straty ze sprzedaży inwestycji finansowych	–	–
Zyski z wyceny aktywów i zobowiązań finansowych	–	2 309
Straty z wyceny pochodnych aktywów (zobowiązań) finansowych	–	2 309
Pozostałe koszty finansowe	528	420
Strata na różnicach kursowych	285	254
Pozostałe pozycje	243	166
Ogółem	1 163	3 352
Przypadające na:		
Działalność kontynuowana	1 163	3 352
Działalność zaniechana	–	–

Do kosztów finansowych klasyfikowane są koszty z tytułu wykorzystywania zewnętrznych źródeł finansowania, odsetki płatne z tytułu umów leasingu finansowego, jakich Grupa jest stroną oraz inne koszty finansowe.

Do kosztów działalności finansowej zaliczane są także straty z tytułu różnic kursowych.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

18. Koszty według rodzajów

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Działalność kontynuowana		
Amortyzacja	2 220	2 630
Zużycie materiałów i energii	50 284	41 062
Usługi obce	36 611	27 024
Podatki i opłaty	699	444
Koszty świadczeń pracowniczych	31 486	25 937
Pozostałe koszty rodzajowe	3 200	3 775
Wartość sprzedanych towarów i materiałów	1 232	1 518
Koszty według rodzajów ogółem, w tym:	125 732	102 389
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	106 064	84 778
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	—	—
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	17 650	15 193
Zmiana stanu produktów	1 436	1 906
Koszt wytworzenia produktów	582	513

19. Amortyzacja i utrata wartości

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży:	1 452	1 579
Amortyzacja środków trwałych	1 346	1 416
Amortyzacja wartości niematerialnych	106	163
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu:	768	1 051
Amortyzacja środków trwałych	643	802
Amortyzacja wartości niematerialnych	125	249
Amortyzacja razem	2 220	2 630

20. Koszty świadczeń pracowniczych

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Wynagrodzenia	25 477	20 964
Koszty ubezpieczeń społecznych	4 157	3 382
Koszty świadczeń pracowniczych w formie akcji własnych	487	308
Odpisy na ZFŚS	467	356
Pozostałe koszty świadczeń pracowniczych	898	927
Koszty świadczeń pracowniczych ogółem, w tym:	31 486	25 937
Pozycje ujęte w koszcie własnym sprzedaży	21 256	17 138
Pozycje ujęte w kosztach sprzedaży	—	—
Pozycje ujęte w kosztach ogólnego zarządu	9 985	8 799
Pozycje ujęte w wartość początkowej środków trwałych	244	—

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

21. Podatek dochodowy ujęty w rachunku zysków i strat

Główne składniki obciążenia podatkowego przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Rachunek zysków i strat		
Bieżący podatek dochodowy	2 692	2 235
Bieżące obciążenie z tytułu podatku dochodowego	2 692	2 235
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	–	–
Odroczony podatek dochodowy	39	(86)
Związany z powstaniem i odwróceniem się różnic przejściowych	39	(86)
Obciążenie podatkowe wykazane w rachunku zysków i strat	2 731	2 149

Bieżące obciążenie podatkowe jest obliczane na podstawie obowiązujących przepisów podatkowych. Zastosowanie tych przepisów różnicuje zysk (stratę) podatkową od księgowego zysku (straty) netto, w związku z wyłączeniem przychodów niepodlegających opodatkowaniu i kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów oraz pozycji przychodów i kosztów, które nie podlegają opodatkowaniu.

Obciążenia podatkowe są wyliczane w oparciu o stawki podatkowe obowiązujące w danym roku podatkowym. Obowiązująca stawka podatkowa w podatku dochodowym od osób prawnych wynosi obecnie 19%, przepisy nie przewidują zróżnicowania stawek podatkowych dla przyszłych okresów.

W zakresie podatku dochodowego Grupa podlega przepisom ogólnym w tym zakresie.

Grupa nie tworzy podatkowej grupy kapitałowej, jak również nie prowadzi działalności w Specjalnej Strefie Ekonomicznej, co różnicowałoby zasady obciążeń podatkowych w stosunku do przepisów ogólnych w tym zakresie.

Zarówno rok podatkowy, jak i bilansowy pokrywają się z rokiem kalendarzowym.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Różnice pomiędzy nominalną, a efektywną stawką podatkową przedstawiają się następująco:

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności kontynuowanej	13 415	10 852
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem z działalności zaniechanej	—	—
Zysk /(strata) brutto przed opodatkowaniem	13 415	10 852
Koszt podatku dochodowego według 19% stawki podatkowej	2 549	2 062
Efekt podatkowy przychodów niebędących przychodami według przepisów podatkowych	(566)	(1 624)
Efekt podatkowy kosztów niestanowiących kosztów uzyskania przychodów według przepisów podatkowych	374	1 797
Efekt podatkowy strat podatkowych odliczonych w okresie	—	—
Efekt podatkowy strat podatkowych poniesionych w okresie	335	—
Podatek według efektywnej stawki podatkowej	2 692	2 235
Podatek odroczony	39	(86)
Korekty dotyczące bieżącego podatku dochodowego z lat ubiegłych	—	—
Podatek dochodowy wykazany w rachunku zysków i strat	2 731	2 149
Podatek dochodowy przypisany działalności zaniechanej	—	—

Efektywna stawka podatkowa w 2009 roku wyniosła **20,07%** (2008: 20,60%).

Jedna ze spółek Grupy poniosła straty podatkowe i utrzorzyła aktywo z tytułu odroczonego podatku dochodowego.

Realizacja utworzonej straty podatkowej jest uzależniona od uzyskania w przyszłości dochodu podatkowego w wysokości przekraczającej dochód z tytułu odwrócenia dodatnich różnic przejściowych.

Kwota tych aktywów na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi **335 tys. zł** (2008: 0,00 zł).

Podstawą ujęcia aktywów jest zatwierdzony przez Zarząd spółki dominującej aktualny budżet spółki zależnej.

Bieżące aktywa i zobowiązania podatkowe:

	31.12.2009	31.12.2008
Bieżące aktywa podatkowe	998	—
Należny zwrot podatku	998	—
Bieżące zobowiązania podatkowe	1 593	752
Podatek dochodowy do zapłaty	1 593	752

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

22. Podatek odroczony**Różnice przejściowe dotyczące składników aktywów z tytułu podatku odroczonego:**

	Stan na początek roku	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Przejęcia/zbycia	Stan na koniec roku
Niezapłacone wynagrodzenia i świadczenia ZUS	343	(47)	—	—	296
Rezerwa na premie	113	47	—	—	160
Rezerwa na naprawy gwarancyjne	59	19	—	—	78
Rezerwa na niewykorzystane urlopy	120	(65)	—	—	55
Rezerwa na odprawy emerytalne	35	(15)	—	—	20
Rezerwa na przewidywane koszty	16	(4)	—	—	12
Zobowiązania finansowe	153	(153)	—	—	—
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	21	—	(19)	—	2
Wycena kontraktów długoterminowych	1 606	313	—	—	1 919
Wycena należności handlowych	16	(4)	—	—	12
Odpisy aktualizujące zapasy	15	6	—	—	21
Wycena pozostałych pozycji bilansowych	5	28	—	—	33
Strata podatkowa	—	335	—	—	335
Korekty konsolidacyjne	8	16	—	—	24
Ogółem	2 510	476	(19)	—	2 967

Różnice przejściowe dotyczące składników rezerwy z tytułu podatku odroczonego:

	Stan na początek roku	Odniesione w dochód	Odniesione na kapitał własny	Przejęcia/zbycia	Stan na koniec roku
Rzeczowe aktywa trwałe	294	116	—	—	410
Leasing finansowy	43	63	—	—	106
Wycena kontraktów długoterminowych	1 675	368	—	—	2 043
Zabezpieczenie przepływów pieniężnych	—	—	33	—	33
Nieruchomości inwestycyjne	—	—	144	—	144
Wycena pozostałych pozycji bilansowych	51	(33)	—	—	18
Ogółem	2 063	514	177	—	2 754

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

23. Zysk przypadający na jedną akcję

Zysk podstawowy przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu.

Zysk rozwodniony przypadający na jedną akcję oblicza się poprzez podzielenie zysku netto za okres przypadającego na zwykłych akcjonariuszy spółki dominującej przez średnią ważoną liczbę wyemitowanych akcji zwykłych występujących w ciągu okresu, skorygowaną o wpływ warrantów subskrypcyjnych związanych z realizacją programu płatności w formie akcji.

Poniżej przedstawione zostały dane dotyczące zysku oraz akcji, które posłużyły do wyliczenia podstawowego i rozwodnionego zysku na jedną akcję:

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Zysk za okres sprawozdawczy przypadający akcjonariuszom jednostki dominującej	10 001	8 144
Inne	–	–
Zysk wykorzystywany do obliczenia podstawowego zysku przypadającego na jedną akcję	10 001	8 144
Zysk za okres sprawozdawczy z działalności zaniechanej wykorzystany przy obliczeniu podstawowego zysku na jedną akcję z działalności zaniechanej	–	–
Zysk wykorzystywany do wyliczenia podstawowego zysku na jedną akcję z działalności kontynuowanej	10 001	8 144

Zysk wykorzystany do skalkulowania zysku rozwodnionego na akcję nie różni się od tego wykorzystanego do obliczenia zwykłego zysku na akcję.

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	9 038 063	6 197 896

Średnia ważona liczba akcji użyta do wyliczenia zysku rozwodnionego na akcję uzgadnia się do średniej użytej do obliczania zwykłego wskaźnika w następujący sposób:

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia podstawowego zysku na jedną akcję	9 038 063	6 197 896
Warranty subskrypcyjne związane z programem płatności w formie akcji	134 678	195 181
Średnia ważona liczba wyemitowanych akcji zwykłych zastosowana do obliczenia rozwodnionego zysku na jedną akcję	9 172 741	6 393 077

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Podstawowy zysk przypadający na jedną akcję		
Z działalności kontynuowanej	1,11	1,31
Z działalności zaniechanej	–	–
Podstawowy zysk na jedną akcję ogółem	1,11	1,31
Rozwodniony zysk przypadający na jedną akcję		
Z działalności kontynuowanej	1,09	1,27
Z działalności zaniechanej	–	–
Rozwodniony zysk na jedną akcję ogółem	1,09	1,27

24. Dywidendy wypłacone i zaproponowane do wypłaty

Zarówno w 2008 jak i w 2009 roku spółka dominująca nie deklarowała i nie wypłacała dywidendy.

W prospekcie emisyjnym Zarząd spółki dominującej rekomendował, iż za lata obrotowe 2008 i 2009 nie będzie wypłacał dywidendy ze względu na potrzeby kapitałowe Grupy, będące pochodną dynamicznego wzrostu skali działalności.

Wypłata dywidendy w ocenie Zarządu spółki dominującej może nastąpić nie wcześniej niż z zysku za rok obrotowy 2010, tj. w roku 2011.

25. Nieruchomości inwestycyjne

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Stan na początek roku obrotowego	–	–
Przekwalifikowanie z rzeczowych aktywów trwałych (w wartości godziwej)	2 786	–
Stan na koniec roku obrotowego	2 786	–

W związku z decyzją Zarządu spółki dominującej odnośnie przekwalifikowania byłej siedziby spółki (położonej w Przeźmierowie k. Poznania, przy ul. Rzemieślniczej) jako inwestycji długoterminowej w dniu 31 grudnia 2009 roku Grupa przeklasyfikowała odnośne aktywa z grupy rzeczowych aktywów trwałych i ujęła je jako nieruchomości inwestycyjne.

Wartość godziwa nieruchomości inwestycyjnych Grupy na dzień 31 grudnia 2009 roku została obliczona na podstawie wyceny przeprowadzonej na ten dzień przez niezależnego rzeczoznawcę majątkowego, niepowiązanego z Grupą.

Wartość godziwa nieruchomości na dzień przeklasyfikowania została wyceniona przez rzeczoznawcę na kwotę **2.786 tys. zł.**

Wyceny nieruchomości inwestycyjnych Grupy dokonano zgodnie z międzynarodowymi standardami wyceny.

Wszystkie nieruchomości inwestycyjne Grupy są jej własnością.

Gdyby grunty i budynki Grupy zostały wycenione po kosztach historycznych, ich wartość bilansowa przedstawiałaby się następująco:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Grunty	227	–
Budynki i budowle	1 801	–
Razem	2 028	–

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

26. Rzeczowe aktywa trwałe**Stan na 1 stycznia 2009 roku**

Koszt lub wartość z wyceny	7 298	4 738	6 031	1 730	4 093	23 890
Umorzenie	(1 497)	(3 063)	(2 800)	(1 160)	–	(8 520)
Wartość księgowa netto	5 801	1 675	3 231	570	4 093	15 370

Wartość księgowa netto na początek roku

Wartość księgowa netto na początek roku	5 801	1 675	3 231	570	4 093	15 370
Zwiększenia stanu	16 278	1 234	1 885	221	15 816	35 433
Zwiększenia stanu (nabycie jednostek zależnych)	–	–	–	–	–	–
Zmniejszenia stanu (sprzedaż, likwidacja, przyjęcia ze stwb)	(230)	(35)	(333)	–	(16 745)	(17 344)
Przekwalifikowanie do nieruchomości inwestycyjnych	(1 802)	–	–	–	–	(1 802)
Aktualizacja wartości	–	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	(162)	(476)	(1 159)	(191)	–	(1 988)
Korekta z tytułu różnic kursowych	–	–	–	–	–	–
Wartość księgowa netto na koniec roku	19 885	2 398	3 624	600	3 164	29 670

Stan na 31 grudnia 2009 roku

Koszt lub wartość z wyceny	19 991	5 839	6 999	1 926	3 164	37 919
Umorzenie	(106)	(3 441)	(3 375)	(1 327)	–	(8 249)
Wartość księgowa netto	19 885	2 398	3 624	600	3 164	29 670

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Rzeczowe aktywa trwałe**Stan na 1 stycznia 2008 roku**

Koszt lub wartość z wyceny	5 692	3 043	3 852	1 149	63	13 799
Umorzenie	(1 356)	(2 209)	(1 481)	(769)	–	(5 814)
Wartość księgowa netto	4 336	834	2 371	380	63	7 985

Wartość księgowa netto na początek roku	4 336	834	2 371	380	63	7 985
Zwiększenia stanu	176	1 572	1 781	477	5 048	9 053
Zwiększenia stanu-nabycie jedn. zależnych	1 431	22	132	30	3	1 604
Zmniejszenia stanu (sprzedaż, likwidacja, przyjęcia ze stwb)	–	(5)	(24)	(1)	(1 022)	(1 053)
Aktualizacja wartości	–	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	(141)	(747)	(1 015)	(315)	–	(2 219)
Korekta z tytułu różnic kursowych	–	–	–	–	–	–
Wartość księgowa netto	5 801	1 675	3 231	570	4 093	15 370

Stan na 31 grudnia 2008 roku

Koszt lub wartość z wyceny	–	–	–	–	–	–
Koszt lub wartość z wyceny	7 298	4 738	6 031	1 730	4 093	23 890
Umorzenie	(1 497)	(3 063)	(2 800)	(1 160)	–	(8 520)
Wartość księgowa netto	5 801	1 675	3 231	570	4 093	15 370

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Grupa używa pojazdów i maszyn na podstawie umów leasingu finansowego.

Wartość bilansowa maszyn i urządzeń użytkowanych przez Grupę na podstawie umów leasingu finansowego na dzień 31 grudnia 2009 roku wyniosła **2.646 tys. zł** (2008: 1.644 tys. zł).

Okres leasingu waha się od 2 do 4 lat.

Zobowiązania Grupy wynikające z leasingu finansowego oraz umów dzierżawy z opcją zakupu zostały zabezpieczone tytułem własności leasingodawcy do wynajmowanych w ramach umowy leasingowej aktywów.

Nieruchomość gruntowa w Złotnikach, gmina Suchy Las objęta jest hipoteką zwykłą łączną oraz hipoteką kaucyjną ustanowioną w celu zabezpieczenia kredytu bankowego zaciągniętego na budowę budynku biurowo-administracyjnego na potrzeby spółki Atrem S.A. w BRE Banku SA.

Grupa nie może zastawić tego aktywa, jako zabezpieczenia innych kredytów, ani sprzedać ich innej jednostce.

Maszyny i urządzenia o wartości bilansowej **55 tys. zł** (2008: 248 tys. zł) objęte są zastawem ustanowionym w celu zabezpieczenia kredytu inwestycyjnego zaciągniętego w BRE Banku S.A..

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości rzeczowych aktywów trwałych, w związku z powyższym Grupa nie dokonywała odpisów aktualizujących.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

27. Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Prawo wieczystego użytkowania gruntów	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2009 roku						
Koszt	322	–	–	1 995	83	2 400
Umorzenie	(322)	–	–	(1 544)	(58)	(1 923)
Wartość księgowa netto	–	–	–	452	25	477
Wartość księgowa netto na początek roku	–	–	–	452	25	477
Zwiększenia stanu	136	104	–	417	–	657
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	(20)	(1)	–	(203)	(7)	(232)
Korekta z tytułu różnic kursowych	–	–	–	–	–	–
Wartość księgowa netto na koniec roku	115	103	–	665	18	902
Stan na 31 grudnia 2009 roku						
Koszt	458	104	–	2 412	83	3 057
Umorzenie	(343)	(1)	–	(1 747)	(65)	(2 155)
Wartość księgowa netto	115	103	–	665	18	902

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Wartości niematerialne

	Koszty prac rozwojowych	Patenty i licencje	Oprogramowanie komputerowe	Inne	Ogółem
Stan na 1 stycznia 2008 roku					
Koszt	322	–	1 504	83	1 909
Umorzenie	(260)	–	(1 201)	(49)	(1 511)
Wartość księgowa netto	62	–	303	34	398
Wartość księgowa netto na początek roku	62	–	303	34	398
Zwiększenia stanu	–	–	490	–	490
Zmniejszenia stanu	–	–	–	–	–
Odpis amortyzacyjny za rok obrotowy	(62)	–	(341)	(9)	(411)
Korekta z tytułu różnic kursowych	–	–	–	–	–
Wartość księgowa netto na koniec roku	–	–	452	25	477
Stan na 31 grudnia 2008 roku					
Koszt	322	–	1 995	83	2 400
Umorzenie	(322)	–	(1 544)	(58)	(1 923)
Wartość księgowa netto	–	–	452	25	477

Grupa nie wykorzystuje w swojej działalności wartości niematerialnych o niekreślonym okresie użytkowania. Grupa nie ustanawiała żadnych zabezpieczeń na wartościach niematerialnych, nie zostały też podpisane żadne umowy ograniczające dysponowanie tymi aktywami.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie wystąpiły przesłanki świadczące o utracie wartości wartości niematerialnych w związku z powyższym Grupa nie dokonywała odpisów aktualizujących.

Wartość bilansowa wartości niematerialnych użytkowanych na dzień 31 grudnia 2009 roku na mocy umów leasingu finansowego wynosi 0,00 zł (2008: 4 tys. zł).

Nakłady poniesione na prowadzenie prac rozwojowych, jednakże niespełniających wymogów uznania ich za prace rozwojowe w kwocie **102 tys. zł**, zostały ujęte w rachunku wyników, w pozycji pozostałe koszty operacyjne.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

28. Wartość firmy z konsolidacji

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Wartość firmy z konsolidacji na początek okresu	2 555	—
Zwiększenia wartości firmy z konsolidacji w wyniku nabycia	—	2 556
Różnice kursowe dotyczące jednostki zagranicznej	—	—
Zmniejszenia wartości firmy z tytułu dokonanych odpisów	—	—
Zmniejszenia wartości firmy z tytułu sprzedaży udziałów	—	(1)
Razem wartość bilansowa na koniec okresu	2 555	2 555

Badanie utraty wartości w odniesieniu do wartości firmy z konsolidacji

Wartość firmy z konsolidacji podlega corocznemu testowi na utratę wartości.

Wartość firmy powstała w wyniku nabycia jednostek zależnych (Elektro-System sp. z o.o., Dom-Mar sp. z o.o.) została zbadana w zakresie utraty wartości na dzień 31 grudnia 2009 roku.

W celu przeprowadzenia corocznego testu na utratę wartości, wartość firmy jest alokowana do ośrodków generujących środki pieniężne, które są jednocześnie odrębnymi segmentami operacyjnymi.

Wartość ośrodków wypracowujących środki pieniężne, do których została alokowana wartość firmy, została ustalona na podstawie wartości użytkowej przy przyjęciu modelu DCF.

W wyliczeniach zostały przyjęte następujące założenia:

- w każdej spółce zależnej analizowano tzw. jednostki biznesowe, które w sumie składają się na budżet i prognozy całej jednostki zależnej,
- szczegółową prognozą objęto okres 5 lat, w czasie którego zostały założone wzrosty przepływów w kolejnych latach, dla reszty okresu funkcjonowania spółek obliczono wartość rezydualną,
- zakładane wzrosty przepływów zależą od strategii całej Grupy, taktycznych planów poszczególnych jednostek, biorą pod uwagę uwarunkowania poszczególnych branż, w których spółki zależne działają, jednocześnie odzwierciedlają obecny i potencjalny portfel zamówień,
- potencjalny portfel zamówień zakłada utrzymanie bieżących oraz pozyskanie nowych klientów,
- prognoza pierwszego roku przepływów została przyjęta zgodnie z zatwierdzonym przez Zarząd jednostki dominującej budżetem rocznym dla całej Grupy,
- stopy dyskonta wykorzystane w obliczeniach zostały oszacowane indywidualnie dla każdego z testów w oparciu o średnio ważony koszt kapitału (WAAC), na który składa się koszt kapitału obcego (ustalony w oparciu o umowy kredytowe) oraz koszt kapitału własnego szacowany zgodnie z założeniami modelu CAPM.
- stopa dyskonta jest zgodna ze średnioważonym kosztem kapitału i wynosi 11,96%.

W efekcie przeprowadzonego testu na utratę wartości należy stwierdzić, że na dzień 31 grudnia 2009 roku żadna z wartości firmy z konsolidacji nie powinna zostać objęta odpisem aktualizującym.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

29. Należności długoterminowe

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Kwoty zatrzymane związane z realizacją umów długoterminowych	447	700
Ogółem	447	700

Kwoty zatrzymane to kwoty należności, których otrzymanie uwarunkowane jest wykonaniem umów oraz które nie są płacone aż do momentu spełnienia określonych warunków umowy lub do momentu usunięcia usterek. Należności uwarunkowane wykonaniem umów to kwoty naliczone za pracę wykonaną w ramach umowy, niezależnie od tego, czy zostały zapłacone przez zamawiającego czy też nie. Wszystkie należności długoterminowe są wymagalne w okresie do pięciu lat od dnia bilansowego.

30. Zapasy

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Materialy (według ceny nabycia)	3 807	3 631
Towary (według ceny nabycia)	1	9
Produkcja w toku (według kosztu wytworzenia)	50	30
Produkty gotowe (według kosztu wytworzenia)	65	13
Zaliczki na dostawy	56	8
Zapasy ogółem	3 979	3 692

Koszt zapasów ujęty w kosztach bieżącego okresu sprawozdawczego wyniósł **41.190 tys. zł** (2008: 28.005 tys. zł).

Odpis aktualizujący wartość zapasów na 31 grudnia 2009 roku wyniósł (narastająco) kwotę **110 tys. zł** (2008: 77 tys. zł).

Żadna kategoria zapasów nie stanowiła zabezpieczenia kredytów lub pożyczek w na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku nie było zapasów wycenianych w cenie sprzedaży netto.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

31. Należności handlowe oraz pozostałe należności krótkoterminowe

31 grudnia 2009 31 grudnia 2008

Aktywa finansowe

Należności handlowe brutto	54 121	28 584
Odpis aktualizujący wartość należności	(73)	(163)
Należności handlowe netto	54 048	28 422

Aktywa niefinansowe

Należności budżetowe	5	–
Udzielone zaliczki	396	1 044
Należności od klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych	15 345	9 134
Pozostałe należności od osób trzecich, w tym:	947	829
Podatek naliczony do rozliczenia w następnych miesiącach	492	99
Wadia	25	168
Kaucje	252	58
Kwoty zatrzymane z tytułu realizacji umów długoterminowych	158	501
Pozostałe należności	20	4

Ogółem należności handlowe i pozostałe należności	70 741	39 429
--	---------------	---------------

Ze względu na krótkoterminowy charakter należności z tytułu dostaw i usług ich wartość godziwa jest szacowana jako zbliżona do wartości księgowej.

Należności handlowe nie są oprocentowane i mają zazwyczaj 14-60-dniowy termin płatności.

Grupa posiada odpowiednią politykę w zakresie dokonywania sprzedaży tylko zweryfikowanym klientom. Dzięki temu, zdaniem kierownictwa, nie istnieje dodatkowe ryzyko kredytowe, ponad poziom określony odpisem aktualizującym na nieściągalne należności właściwy dla należności handlowych Grupy.

Analiza należności handlowych w przedziałach czasowych przedstawia się następująco:

31 grudnia 2009 31 grudnia 2008

Należności nieprzeterminowane i ściągalne	38 715	22 455
Należności przeterminowane do jednego miesiąca	11 021	4 090
Należności przeterminowane powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 875	824
Należności przeterminowane powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	437	732
Należności przeterminowane powyżej 6 miesięcy	73	484

Odpis aktualizujący należności handlowe	(73)	(163)
---	------	-------

Razem	54 048	28 422
--------------	---------------	---------------

Odpisy aktualizujące należności handlowe

Ospisy aktualizujące wartość należności handlowych zostały utworzone indywidualnie dla jednostek niepowiązanych przeterminowanych zazwyczaj powyżej 180 dni lub klientów, którzy znaleźli się w trudnej sytuacji finansowej.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku należności handlowe w kwocie **73 tys. zł** (2008: 163 tys. zł) zostały uznane za nieściągalne i w związku z tym objęte odpisem aktualizującym.

Zmiany odpisu aktualizującego należności handlowe były następujące:

Rok zakończony Rok zakończony
31 grudnia 2009 31 grudnia 2008

Odpis aktualizujący na początek okresu	163	395
Zwiększenie	38	343
Wykorzystanie	(128)	(435)
Odpisanie niewykorzystanych kwot	–	(140)
Korekta dotycząca stopy dyskontowej	–	–
Odpis aktualizujący na koniec okresu	73	163

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Wartości bilansowe należności handlowych Grupy są denominowane w następujących walutach obcych:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
EUR	3	524
PLN	10	2 185

Zabezpieczenia ustanowione na należnościach Grupy

Zabezpieczenia ustanowione na należnościach (obecnym i przyszłym) Grupy wyniosły na dzień 31 grudnia 2009 roku kwotę **78.332 tys. zł** (2008: 31.512 tys. zł) i są związane z zabezpieczeniem kredytów zaciągniętych przez Grupę opisanych w notce 35 oraz gwarancji bankowych.

32. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Środki pieniężne w banku i w kasie	817	782
Lokaty krótkoterminowe	17 655	28 009
Ogółem	18 472	28 791

Środki pieniężne w banku i w kasie są oprocentowane według zmiennych stóp procentowych, których wysokość zależy od stopy oprocentowania jednodniowych lokat bankowych.

Lokaty krótkoterminowe są dokonywane na różne okresy, od jednego dnia do kilku miesięcy, w zależności od aktualnego zapotrzebowania Grupy na środki pieniężne i są oprocentowane według ustalonych dla nich stóp procentowych.

Wartość godziwa środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na dzień 31 grudnia 2009 roku wynosi 18.472 tys. zł.

Saldo środków pieniężnych i ich ekwiwalentów wykazane w skonsolidowanym rachunku przepływów pieniężnych składało się z następujących pozycji:

	31 grudnia 2008	
Środki pieniężne w banku i w kasie	817	782
Lokaty krótkoterminowe	17 655	28 009
Kredyty w rachunkach bieżących	(6 568)	(10 408)
Kwota wykazana w rachunku przepływów pieniężnych	11 903	18 383

Wyjaśnienie pozycji „pozostałe” w przepływach z działalności operacyjnej w skonsolidowanym sprawozdaniu z przepływów pieniężnych:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Korekta dotycząca nieruchomości inwestycyjnych	(143)	—
Korekta dotycząca leasingu finansowego	73	—
Korekta dotycząca środków trwałych odpisanych bezpośrednio w koszty	448	—
Korekta dotycząca kapitału na zabezpieczenie przepływów pieniężnych	224	—
Korekta dotycząca zlikwidowanych środków trwałych	2	33
Razem	604	33

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

33. Rozliczenia międzyokresowe czynne

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Prenumerata	22	14
Ubezpieczenia majątkowe	224	142
Ubezpieczenia samochodowe	167	124
Rozliczenia informatyczne	164	231
Prototypy	351	151
Prowizje bankowe	164	73
Prospekt	–	15
Gwarancje	168	–
Pozostale	270	39
Ogółem	1 529	889
Krótkoterminowe	1 286	806
Długoterminowe	243	83

34. Kapitał podstawowy i kapitały zapasowe/rezerwowe**Kapitał własny przypisany akcjonariuszom jednostki dominującej**

Kapitał akcyjny zarejestrowany i w pełni opłacony na dzień 31 grudnia 2009 roku

Seria	Rodzaj akcji	Liczba akcji w szt.	Wartość nominalna w zł
A	imienne, uprzywilejowane (co do głosu)	4 655 600	2 327 800,00
A	na okaziciela	1 370 000	685 000,00
B	na okaziciela	69 800	34 900,00
C	na okaziciela	2 994 679	1 497 339,50
Razem		9 090 079	4 545 039,50

Zmiany liczby akcji (w szt.) w okresie objętym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym:

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Akcje wyemitowane i w pełni opłacone		
Liczba akcji wyemitowana na początek okresu	9 020 279	6 025 600
Emisja akcji w związku z realizacją Programu Motywacyjnego	69 800	–
Emisja akcji	–	2 994 679
Liczba akcji wyemitowanych na koniec okresu	9 090 079	9 020 279

W dniu 20 listopada 2009 roku Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu dokonał rejestracji podwyższenia kapitału zakładowego spółki Atrem S.A. o 69.800 akcji serii B związanych z realizacją Programu Motywacyjnego.

Akcjonariusze o znaczącym udziale na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Liczba akcji	Liczba akcji	% udział w kapitale zakładowym	% udział w liczbie głosów na WZA	Liczba głosów na WZA
Konrad Śniatała	4 534 000	49,88%	59,21%	8 138 838
Marek Korytowski	716 800	7,89%	9,36%	1 286 705
Gabriela Maria Śniatała	604 800	6,65%	7,90%	1 085 657
ING OFE	750 000	8,25%	5,46%	750 000

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Kapitał zapasowy - nadwyżka ze sprzedaży akcji ponad ich wartość nominalną

Kapitał zapasowy stanowi nadwyżka ze sprzedaży akcji ponad ich wartość nominalną w kwocie **19.457 tys. zł** powstał z nadwyżki wartości emisyjnej nad wartością nominalną w kwocie 21.262 tys. zł, która została pomniejszona o koszty emisji akcji w kwocie 1.806 tys. zł.

Kapitały utworzone z zysków wygenerowanych w poprzednich latach obrotowych

Kapitał zapasowy

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	4 973	2 850
Zwiększenia (podział zysku)	4 307	2 123
Zmniejszenia	—	—
Stan na koniec okresu	9 280	4 973

Kapitał rezerwowy

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	4 741	4 516
Zwiększenia (podział zysku)	3 837	225
Zmniejszenia	—	—
Stan na koniec okresu	8 578	4 741

Kapitał zapasowy na zabezpieczenie przepływów pieniężnych (kontrakty forward w walutach obcych)

Kapitał zapasowy na zabezpieczenie przepływów pieniężnych odzwierciedla zyski lub straty ujęte od efektywnej części zabezpieczeń przepływów pieniężnych (po uwzględnieniu podatku odroczonego) i na dzień 31 grudnia 2009 roku wyniósł: **134 tys. zł**.

Skumulowany odroczone zysk lub stratę na zabezpieczeniu ujmuje się w rachunku zysków i strat, kiedy zabezpieczana transakcja ma wpływ na rachunek zysków i strat lub, zgodnie z przyjętymi zasadami rachunkowości, stanowi korektę podstawy zabezpieczonej pozycji niefinansowej.

Dodatkowe informacje dotyczące zmian w kapitale zapasowym na zabezpieczenie przepływów pieniężnych przedstawiono w nocie nr 38.

Kapitał zapasowy z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	—	—
Zwiększenia (przeszacowanie do wartości godziwej)	758	—
Podatek odroczone	(144)	—
Stan na koniec okresu	614	—

Kapitał zapasowy z aktualizacji wyceny nieruchomości inwestycyjnych pochodzi z przeszacowania gruntów i budynków stanowiących byłą siedzibę spółki dominującej do wartości godziwej.

Dodatkowe informacje dotyczące nieruchomości inwestycyjnych przedstawiono w nocie nr 25.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Kapitał zapasowy z tytułu płatności w formie akcji własnych

	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	308	–
Zwiększenia (koszty płatności w formie akcji)	487	308
Stan na koniec okresu	795	308

Kapitał zapasowy z tytułu świadczeń pracowniczych w formie akcji odzwierciedla wartość programu płatności w formie akcji rozliczanych w formie akcji przyznanych zarządowi i kluczowej kadrze zarządzającej, jako część ich wynagrodzenia.

Dodatkowe informacje dotyczące programu płatności w formie akcji własnych przedstawiono w notce nr 41.

Kapitał akcjonariuszy niesprawujących kontroli

Kapitał akcjonariuszy niesprawujących kontroli stanowi część aktywów netto podmiotów zależnych, która nie jest w sposób pośredni lub bezpośredni własnością akcjonariuszy jednostki dominującej.

Wyszczególnienie	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek okresu	1 244	685
Udziały w wyniku jednostek zależnych	683	599
Inne	126	–
Stan na koniec okresu	2 053	1 244

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

35. Oprocentowane kredyty bankowe i pożyczki

Wierzyciel	Rodzaj kredytu/pożyczki	Termin spłaty	Warunki oprocentowania	Kwota zobowiązania na dzień	
				31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Długoterminowe					
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	31.12.2014	WIBOR 1 M plus marża banku	6 997	954
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	30.09.2010	Stała stopa procentowa	—	106
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	29.08.2014	WIBOR 1 M plus marża banku	1 020	—
Banque PSA Finance SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	28.01.2012	Zmienna stopa procentowa	13	24
Razem kredyty długoterminowe				8 030	1 084
Krótkoterminowe					
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	31.12.2014	WIBOR 1 M plus marża banku	1 800	—
BRE Bank SA	Kredyt w rachunku bieżącym	31.07.2010	WIBOR O/N plus marża banku	6 456	7 046
Bank Millennium SA	Kredyt w rachunku bieżącym	24.11.2010	WIBOR 1 M plus marża banku	42	1 755
Bank Millennium SA	Kredyt w rachunku bieżącym	06.10.2010	WIBOR 1 M plus marża banku	—	318
Bank Millennium SA	Kredyt w rachunku bieżącym	16.04.2010	WIBOR 1 M plus marża banku	2	—
Bank Zachodni WBK SA	Kredyt w rachunku bieżącym	30.10.2009	WIBOR 1M plus marża banku	—	1 289
BRE Bank SA	Kredyt w rachunku bieżącym	15.07.2010	WIBOR 1M plus marża banku	68	—
BRE Bank SA	Kredyt obrotowy zlotowy	31.03.2009	WIBOR 1 M plus marża banku	—	1 000
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	29.08.2014	WIBOR 1 M plus marża banku	180	—
BRE Bank SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	30.09.2010	Stała stopa procentowa	106	142
Banque PSA Finance SA	Kredyt inwestycyjny zlotowy	28.01.2012	Zmienna stopa procentowa	11	9
Razem kredyty krótkoterminowe				8 665	11 559

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

W okresie sprawozdawczym marża realizowana przez kredytodawców Grupy kształtowała się pomiędzy 0,8-2,95%.

W 2009 roku żadnej ze spółek Grupy Kapitałowej Atrem nie zostały wypowiedziane żadne z dotychczasowych umów kredytowych.

Zabezpieczenia kredytów bankowych na dzień 31 grudnia 2009 roku przedstawiają się następująco:

BRE Bank S.A. (Umbrella Facility) - kredyt w rachunku bieżącym z wykorzystaniem Atrem S.A., Contrast sp. z o.o., Dom-Mar sp. z o.o.:

- weksel in blanco wystawiony przez Atrem S.A., poręczony przez Contrast sp. z o.o., oraz Dom-Mar sp. z o.o., wraz z deklaracją wekslową,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Atrem S.A. od OGP Gaz System SA z tytułu umowy nr 104/ORZ/07 z dnia 26 listopada 2007 roku,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Atrem S.A. od OGP Gaz System SA z tytułu umowy nr 103/ORZ/07 z dnia 26 listopada 2007 roku,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Contrast sp. z o.o. od spółki Hydrobudowa Polska S.A. z tytułu umowy nr 508024/31/29 z dnia 24 lutego 2009 roku,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Atrem S.A. od WSG sp. z o.o. z tytułu umowy nr GPZ.03-722-6/08 (A) z dnia 31 grudnia 2008 roku,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Atrem S.A. od WSG sp. z o.o. z tytułu umowy nr GPZ.03-722-6/08 (B) z dnia 31 grudnia 2008 roku,
- cesja na rzecz Banku wierzytelności należnych Atrem S.A. od WSG sp. z o.o. z tytułu umowy nr GPZ.03-722-6/08 (C) z dnia 31 grudnia 2008 roku,
- pełnomocnictwa do dysponowania rachunkami Kredytobiorców prowadzonymi w Banku Zachodnim WBK,
- oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 15 mln zł.

BRE Bank S.A. - kredyt w rachunku bieżącym:

- środki pieniężne przyznane spółce na podstawie umowy kredytowej nr 06/094/09/Z/LX o kredyt odnawialny złotowy z dnia 29 lipca 2009 roku,
- oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji do kwoty 2 mln zł.

Bank Millennium S.A. - kredyt w rachunku bieżącym:

- oświadczenie kredytobiorcy o poddaniu się egzekucji do kwoty 12 mln zł,
- pełnomocnictwo do rachunku bieżącego kredytobiorcy w Banku,
- cesja wierzytelności z umowy nr 010108115/4017478 zawartej ze spółką PBG S.A. z dnia 6 października 2009 roku (cedent Contrast sp. z o.o.).

Bank Millennium S.A. - kredyt w rachunku bieżącym:

- poręczenie według prawa cywilnego spłaty zobowiązań udzielone przez Atrem S.A. wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji,
- cesja na rzecz banku wierzytelności należnych Dom-Mar sp. z o.o. od KLIMAR Marian Kotewicz z tytułu umowy nr 01-07-09 z dnia 24 lipca 2009 roku.

Bank Millennium - kredyt w rachunku bieżącym:

- zabezpieczenie kredytu stanowi poręczenie według prawa cywilnego przez Atrem S.A. wraz z oświadczeniem o poddaniu się egzekucji oraz cesja należności z umowy nr 530/01/013/CONTRAST/2/2009.

Bank Zachodni WBK SA - kredyt w rachunku bieżącym z wykorzystaniem Atrem S.A., Contrast sp. z o.o., Elektro-System sp. z o.o.:

- pełnomocnictwa Kredytobiorców do rachunków prowadzonych w Banku BZ WBK S.A.,
- pełnomocnictwa do rachunków Kredytobiorców prowadzonych w BRE Banku S.A.,
- cesja wierzytelności z kontraktów zawieranych przez Kredytobiorców na kwotę stanowiącą co najmniej 150% kwoty kredytu (umowa nr EU-45-14/28/2586/06/07/ATREM z dnia 31 maja 2007 roku zawarta ze spółką OGP Gaz System SA, umowa nr 10/002/0021/3/09 z dnia 19 stycznia 2009

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

roku zawarta ze spółką Hydrobudowa 9 S.A., umowa nr 371/005/2009 z dnia 30 września 2009 roku zawarta z Enea Operator sp. z o.o., umowa nr GPZ.03 -721-9/08 z dnia 15 grudnia 2008 roku zawarta z WSG sp. z o.o.,

- oświadczenie o poddaniu się egzekucji do kwoty 24 mln zł.

BRE Bank S.A. - kredyt inwestycyjny złotowy:

- weksel in blanco wraz z deklaracją wekslową,
- oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji do kwoty 10 mln złotych,
- hipoteka zwykła łączna w kwocie 9 mln zł na nieruchomości gruntowej w Złotnikach,
- hipoteka kaucyjna łączna do kwoty 1 mln zł na nieruchomości gruntowej w Złotnikach.

BRE Bank S.A. kredyt inwestycyjny złotowy – refinansowanie nakładów poniesionych na realizację inwestycji obejmującej zakup nieruchomości gruntowej położonej w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Skorupki, zabudowanej budynkiem biurowo – magazynowo – produkcyjnym oraz na roboty budowlano montażowe związane z jego modernizacją:

- hipoteka zwykła łączna w kwocie 1.500.000,00 zł oraz hipoteka zwykła kaucyjna w kwocie 500.000,00 zł, na będącej w użytkowaniu wieczystym Contrast sp. z o.o. nieruchomości gruntowej położonej w Ostrowie Wielkopolskim przy ulicy Skorupki, zabudowanej budynkiem będącym własnością Contrast sp. z o.o., dla której w Sądzie Rejonowym w Ostrowie Wielkopolskim prowadzone są księgi wieczyste nr KZ1W/00070553/0 oraz KZ1W/00078835/7,
- weksel in blanco wystawiony przez Contrast sp. z o.o. wraz z deklaracją wekslową z dnia 28 sierpnia 2009 roku;
- oświadczenie o dobrowolnym poddaniu się egzekucji do kwoty 2.000.000,00 zł,
- zobowiązanie do ubezpieczenia nieruchomości i dokonania cesji z ubezpieczenia.

BRE Bank S.A. – kredyt inwestycyjny złotowy – refinansowanie zakupu używanych pojazdów mechanicznych:

- weksel in blanco wystawiony przez Contrast sp. z o.o. awalowany przez Atrem SA, zaopatrzony w deklarację wekslową z dnia 3 września 2007 roku,
- zastaw rejestrowy na pojazdach mechanicznych będących przedmiotem kredytowania.

Banque PSA Finance SA - kredyt na zakup pojazdu:

- cesja praw z polisy ubezpieczenia komunikacyjnego Auto Casco,
- częściowe przewłaszczenie na przedmiocie kredytu.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

36. Rezerwy

Zmiany stanu rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2009 roku

	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na premie	Rezerwa na urlopy	Inne rezerwy	Razem
1 stycznia 2009 roku	306	138	595	677	86	1 802
Utworzone w ciągu okresu	689	217	2 170	321	398	3 795
Wykorzystane	(571)	—	(1 965)	(711)	(379)	(3 626)
Rozwiązane	(13)	(247)	—	—	—	(260)
31 grudnia 2009 roku	411	107	800	287	105	1 710
Krótkoterminowe	411	—	800	287	105	1 603
Długoterminowe	—	107	—	—	—	107

Zmiany stanu rezerw w roku zakończonym 31 grudnia 2008 roku

	Rezerwa na naprawy gwarancyjne	Rezerwa na odprawy emerytalne	Rezerwa na premie	Rezerwa na urlopy	Inne rezerwy	Razem
1 stycznia 2008 roku	160	108	747	169	178	1 361
Utworzone w ciągu okresu	256	30	595	691	552	2 124
Wykorzystane	(110)	—	(747)	(183)	(178)	(1 218)
Rozwiązane	—	—	—	—	(466)	(466)
31 grudnia 2008 roku	306	138	595	677	86	1 802
Krótkoterminowe	306	—	595	677	86	1 665
Długoterminowe	—	138	—	—	—	138

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Rezerwy na naprawy gwarancyjne

Grupa tworzy rezerwę na koszty przewidywanych napraw gwarancyjnych w oparciu o poziom napraw gwarancyjnych w latach ubiegłych. Przewiduje się, że większość tych kosztów zostanie poniesiona w następnym roku obrotowym. Założenia zastosowane do obliczenia rezerwy na naprawy gwarancyjne oparte zostały na bieżących poziomach sprzedaży i aktualnych dostępnych informacjach na temat napraw w 5-letnim okresie gwarancyjnym na wszystkie sprzedane usługi.

Świadczenia emerytalne oraz inne świadczenia po okresie zatrudnienia

Grupa wypłaca pracownikom przechodzącym na emerytury kwoty odpraw emerytalnych w wysokości określonej przez Kodeks Pracy. W związku z tym Grupa na podstawie dokonanej wyceny tworzy rezerwę na wartość bieżącą zobowiązania z tytułu odpraw emerytalnych. Kwotę tej rezerwy oraz uzgodnienie przedstawiające zmiany stanu w ciągu okresu obrotowego przedstawiono w poniższej tabeli.

	2009	2008
Na początek okresu	138	108
Utworzenie rezerwy	217	30
Koszty wypłaconych świadczeń	—	—
Rozwiązanie rezerwy	(247)	—
Na koniec okresu	107	138

Główne założenia przyjęte i zakładane do wyliczenia kwoty zobowiązania są następujące:

	2009	2008
Stopa dyskontowa (%)	6,75%	7,00%
Przewidywana stopa wzrostu wynagrodzeń powyżej inflacji (%)	1,00%	1,00%

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

37. Zobowiązania handlowe oraz pozostałe zobowiązania

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Zobowiązania handlowe	33 198	18 655
Zobowiązania na rzecz klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych	6 397	1 300
Otrzymane zaliczki	5 343	5 266
Rozrachunki publiczno-prawne, w tym:	3 527	4 269
Podatek od towarów i usług	1 570	2 168
Podatek dochodowy od osób fizycznych	424	511
ZUS	1 506	1 543
Wpłaty na Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych	27	27
Zobowiązania z tytułu wynagrodzeń	1 551	1 446
Pozostałe zobowiązania, w tym:	4 762	730
Podatek VAT należny	4 667	324
Wadium	—	7
Zabezpieczenie roszczeń	33	290
Rozrachunki z ZFŚS	19	50
Rozrachunki z tytułu ubezpieczeń	30	34
Pozostałe	13	25
Razem zobowiązania handlowe i pozostałe zobowiązania	54 778	31 646

Transakcje z podmiotami powiązanymi są zawierane na warunkach rynkowych (typowe transakcje handlowe).

Zobowiązania handlowe są oprocentowane i zazwyczaj rozliczane w terminach 30-60-dniowych.

Zobowiązania publicznoprawne są płacone zgodnie z terminami płatności regulowanym przez polskie przepisy prawa.

Zobowiązania w stosunku do pracowników są regulowane w terminie do 10 dnia miesiąca następującego po miesiącu, którego dotyczą koszty wynagrodzeń.

Kwota wynikająca z różnicy pomiędzy zobowiązaniami a należnościami z tytułu podatku od towarów i usług jest płacona właściwym władzom podatkowym w okresach miesięcznych.

Zobowiązania z tytułu odsetek są zazwyczaj rozliczane na podstawie zaakceptowanych not odsetkowych.

Zabezpieczenie roszczeń – stanowią kwoty pieniężne otrzymane od klientów, w celu pokrycia ewentualnych strat w przypadku nie wywiązania się ze zobowiązań wynikających z umów długoterminowych.

Wartości bilansowe zobowiązań handlowych Grupy są wyrażone w następujących walutach:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
EUR	1	40
PLN	3	165

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

38. Pochodne instrumenty finansowe

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Aktywa finansowe		
Aktywa finansowe wykazywane, jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	176	–
Kontrakty walutowe typu forward w walutach obcych	176	–
Zobowiązania finansowe		
Zobowiązania finansowe wykazywane w wartości godziwej przez wynik finansowy	(11)	(732)
Kontrakty walutowe typu forward w walutach obcych	(11)	(732)
Zobowiązania finansowe wykazywane jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych	–	(187)
Kontrakty walutowe typu forward w walutach obcych	–	(187)
Razem	(11)	(919)
Wartość netto pochodnych instrumentów finansowych	165	(919)

Grupa stosuje kontrakty terminowe typu forward jako zabezpieczenia ryzyka walutowego uprawdopodobnionych przyszłych transakcji, do których się zobowiązała. Warunki kontraktów walutowych typu forward zostały ustalone w taki sposób, aby odpowiadały warunkom przyszłych uprawdopodobnionych transakcji. Uprawdopodobnione przyszłe transakcje dotyczą realizowanych umów długoterminowych realizowanych lub denominowanych w walutach obcych.

Realizowana przez Grupę strategia zabezpieczeń zakłada zabezpieczenie każdego kontraktu długoterminowego, z którego wpływy będą realizowane lub denominowane w walucie obcej. Podstawą strategii jest dopasowanie instrumentów zabezpieczających do planowanej transakcji z kontraktu zabezpieczanego z uwzględnieniem faktycznej ekspozycji netto, biorąc pod uwagę wyznaczony kurs budżetowy, horyzont czasowy, rozkład przepływów pieniężnych w poszczególnych kwartałach.

Wartość godziwa instrumentów zabezpieczających (oraz jej zmiany) w części uznanej za skuteczne zabezpieczenie odnoszona jest na kapitał na zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

Poniższa tabela przedstawia zmiany kapitału zapasowego na zabezpieczenie przepływów pieniężnych.

	Wartość brutto	Powiązany podatek dochodowy	Wartość brutto	Powiązany podatek dochodowy
	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2009	Rok zakończony 31 grudnia 2008	Rok zakończony 31 grudnia 2008
Stan na początek roku	(111)	21	–	–
Kwoty zwiększające/zmniejszające wartość kapitału	(693)	132		
Przeniesienia do rachunku zysków i strat	195	(37)	–	–
Przeniesienia do wartości początkowej pozycji zabezpieczanej	609	(116)	–	–
Ujęta strata na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu wyceny pozycji otwartych	(11)	2	(111)	21
Ujęty zysk na instrumentach zabezpieczających przepływy pieniężne z tytułu wyceny pozycji otwartych	176	(33)	–	–
Stan na koniec roku	165	(31)	(111)	21

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące walutowych kontraktów forward (na sprzedaż waluty) niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Kwota transakcji (w EUR)	Kurs forward na dzień 31.12.2009	Wycena w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2009 roku (w zł)
Instrumenty pochodne rozliczane w wartości godziwej przez kapitał				
23.12.2008	31.03.2010	253,48	4,1314	(1,62)
23.12.2008	31.03.2010	930 254,19	4,1319	(11 058,12)
28.10.2009	31.03.2010	1 200 000,00	4,1331	176 286,90
Ogółem		2 130 507,67		165 200,16

Poniższa tabela przedstawia szczegóły dotyczące walutowych kontraktów forward (na sprzedaż waluty) niezrealizowanych na dzień 31 grudnia 2008 roku:

Data zawarcia transakcji	Data rozliczenia transakcji	Kwota transakcji (w EUR)	Kurs forward na dzień 31.12.2008	Wycena w wartości godziwej na dzień 31 grudnia 2008 roku (w zł)
Instrumenty pochodne rozliczane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
10.10.2008	30.06.2009	700 000,00	4,1775	(425 282,39)
16.10.2008	30.09.2009	500 000,00	4,1781	(306 534,18)
Ogółem		1 200 000,00		(731 815,67)

Instrumenty pochodne rozliczane w wartości godziwej przez kapitał				
23.12.2008	31.03.2009	600 000,00	4,1781	(49 256,32)
23.12.2008	30.09.2009	600 000,00	4,1920	(51 608,60)
23.12.2008	23.12.2009	1 000 000,00	4,1962	(86 233,18)
Ogółem		2 200 000,00		(187 098,10)

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

39. Zobowiązania z tytułu umów leasingu finansowego

Zobowiązania z tytułu leasingu są efektywnie zabezpieczone, gdyż prawa do aktywów w leasingu wracają do leasingodawcy w przypadku naruszenia po stronie leasingobiorcy.

Przyszłe minimalne opłaty leasingowe z tytułu tych umów oraz wartość bieżąca minimalnych opłat leasingowych netto przedstawiają się następująco:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego brutto-minimalne opłaty leasingowe		
Do 1 roku	1 143	787
Od 1 roku do 5 lat	1 290	626
Ponad 5 lat	–	–
Ogółem	2 433	1 413
Minus przyszłe obciążenia finansowe	(208)	(113)
Aktualna wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego	2 225	1 299

Aktualna wartość zobowiązań z tytułu leasingu finansowego przedstawia się następująco:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Do 1 roku	1 011	712
Od 1 roku do 5 lat	1 214	587
Ponad 5 lat	–	–
Ogółem	2 225	1 299

Wartość godziwa zobowiązań z tytułu leasingu finansowego jest mniej więcej równa ich wartości bilansowej.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

40. Umowy o budowę

Grupa rozpoznaje w jednostkowym sprawozdaniu finansowym przychody z niezakończonych usług zgodnie z MSR 11.

W aktywach w pozycji „należności od klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych”, a w pasywach „zobowiązania na rzecz klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych” prezentowane są skutki wyceny stopnia zaawansowania niezakończonych usług w korelacji z dodatkowymi przychodami lub korektą zafakturowanej sprzedaży.

	Rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Całkowity przychód związany z umowami długoterminowymi ujęty w rachunku zysków za okres sprawozdawczy	122 478	104 187
Umowy długoterminowe w trakcie realizacji na dzień bilansowy		
Koszty poniesione plus ujęte zyski minus straty poniesione do dnia bilansowego	85 672	66 477
Minus: faktury wystawione zgodnie z postępowaniem prac	(76 725)	(58 642)
Saldo netto dla umów w trakcie realizacji	8 948	7 834
Ujęte w sprawozdaniu finansowym, jako kwoty należne:		
Od klientów w ramach realizacji prac wynikających z umów długoterminowych	15 345	9 134
Na rzecz klientów w ramach realizacji prac wynikających z umów długoterminowych	6 397	1 300
Kwoty zatrzymane z tytułu realizacji prac wynikających z umów długoterminowych	605	1 200
Zaliczki otrzymane od klientów z tytułu realizacji umów długoterminowych	5 343	5 266
Zaliczki udzielone klientom z tytułu realizacji umów długoterminowych	389	1 044

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

41. Płatności realizowane w formie akcji

Program Motywacyjny

Grupa realizuje Program Motywacyjny, w ramach którego członkom Zarządu, prokurentom i kadrze kierowniczej wyższych szczebli spółki Atrem oraz członkom Zarządu i prokurentom spółek wchodzących w skład Grupy Kapitałowej Atrem przyznawane są niezbywalne warianty subskrypcyjne serii A na akcje spółki.

Warianty subskrypcyjne serii A emitowane są na warunkach i w celu realizacji Programu Motywacyjnego, którego założenia zostały przyjęte Uchwałą nr 001/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Atrem S.A. z dnia 25 stycznia 2008 roku oraz Uchwałą nr 08/01/2008 Rady Nadzorczej Atrem S.A. z dnia 25 stycznia 2008 roku – Regulamin Programu Motywacyjnego w Grupie Kapitałowej.

Program Motywacyjny realizowany w Grupie obejmuje okres kolejnych trzech lat obrotowych, począwszy od roku 2008, tj. w latach 2008, 2009, 2010.

Program Motywacyjny jest skierowany do członków Zarządu, kluczowej Kadry Zarządzającej spółki dominującej oraz jej spółek zależnych (Osoby Uprawnione).

Celem wprowadzenia Programu Motywacyjnego jest stworzenie mechanizmów motywujących dla członków Zarządu i Kadry Zarządzającej do działań zapewniających długoterminowy wzrost Grupy oraz ustabilizowanie Kadry Zarządzającej.

Program Motywacyjny Grupy przewiduje nieodpłatną emisję nie więcej niż 210.000 wariantów subskrypcyjnych serii A, uprawniających do objęcia akcji na okaziciela serii B spółki, o wartości nominalnej 0,50 złotych każda po cenie emisyjnej wynoszącej 0,50 złotych za jedną akcję.

Liczba 210.000 wariantów została podzielona na pule roczne (2008, 2009, 2010) po 70.000 wariantów subskrypcyjnych.

Wykonanie praw z wariantów subskrypcyjnych może nastąpić do dnia 31 grudnia 2012 roku, przy czym przysługujące posiadaczowi wariantów subskrypcyjnych prawo do objęcia akcji serii B może zostać wykonane nie wcześniej niż po upływie 30 dni od dnia przyjęcia przez niego oferty tych wariantów subskrypcyjnych oraz nie później niż do końca roku obrotowego, w którym nastąpiło przyjęcie przez posiadacza wariantów subskrypcyjnych oferty objęcia tych wariantów subskrypcyjnych.

Osobami Uprawnionymi do objęcia wariantów subskrypcyjnych są wskazani w uchwale lub w uchwałach Rady Nadzorczej spółki członkowie Zarządu i prokurenci spółki oraz wskazani w uchwale lub uchwałach Zarządu członkowie Zarządu i prokurenci spółek z jej Grupy Kapitałowej Atrem oraz osoby należące do kluczowej kadry kierowniczej spółki, niezależnie od formy prawnej wykonywania obowiązków na powyższych stanowiskach w łącznej liczbie nie wyższej niż 35 osób.

Rada Nadzorcza spółki dominującej określa w formie uchwały liczbę wariantów subskrypcyjnych, które zostaną zaoferowane poszczególnym Uprawnionym, będącym członkami Zarządu i prokurentami spółki oraz łączną liczbę wariantów subskrypcyjnych, które zostaną zaoferowane pozostałym Uprawnionym.

Zarząd spółki dominującej określa liczbę wariantów subskrypcyjnych, które zostaną zaoferowane poszczególnym uprawnionym, niebędącym członkami Zarządu i prokurentami spółki.

Listy Osób Uprawnionych w Programie Motywacyjnym mogą podlegać zmianom.

Warianty subskrypcyjne zaoferowane zostaną Osobom Uprawnionym, jeżeli zostanie zatwierdzony zysk netto Grupy Kapitałowej za poprzedni rok obrotowy, wskazany w zbadanym przez biegłego rewidenta i zatwierdzonym przez Walne Zgromadzenie Atrem S.A. skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy Kapitałowej na poziomie, co najmniej 100% prognozy zysku netto na rok obrotowy, którego badanie dotyczyło. Nieosiągnięcie przez Grupę Kapitałową minimalnego stopnia realizacji zysku netto za poprzedni rok obrotowy skutkować będzie brakiem oferty wariantów w danym roku.

Niewykorzystana pula wariantów za rok obrotowy, w którym nie osiągnięto 100% prognozy zysku netto, przechodzi na rok obrotowy 2011.

Wysokość zysku netto do osiągnięcia przez Grupę Kapitałową w danym roku obrotowym określa w formie uchwały Rada Nadzorcza spółki Atrem S.A. w terminie do 31 maja każdego roku, którego prognoza dotyczy.

Spełnienie warunku stwierdza Rada Nadzorcza spółki w formie uchwały w oparciu o wysokość skonsolidowanych zysków netto wynikających ze skonsolidowanych sprawozdań finansowych Grupy Kapitałowej zatwierdzonych przez Walne Zgromadzenie. Rada Nadzorcza podejmie stosowną uchwałę w terminie do 14 dni od dnia Walnego Zgromadzenia, które zatwierdzi skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej za odpowiedni rok obrotowy.

W związku z realizacją Programu Motywacyjnego, uchwałą nr 002/2008 z dnia 25 stycznia 2008 roku Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Akcjonariuszy Atrem S.A. w sprawie warunkowego podwyższenia

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

kapitału zakładowego spółki oraz wyłączenia prawa poboru kapitału zakładowego spółki został warunkowo podwyższony o kwotę nie wyższą niż 105.000 złotych poprzez emisję akcji na okaziciela serii B o wartości nominalnej 0,50 złotych każda akcja.

Warunkowe podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w dniu 18 lutego 2008 roku postanowieniem Sądu Rejonowego Poznań Nowe Miasto i Wilda w Poznaniu, VIII Wydział Gospodarczy KRS.

Program Motywacyjny dla Grupy został wyceniony przy użyciu trzymianowego modelu wyceny opcji, zgodnie z MSSF 2 – Płatności w formie akcji własnych.

Dane wejściowe do modelu

	Transza 1	Transza 2	Transza 3
Data przyznania	2008	2009	2010
Liczba warrantów subskrybcyjnych (w sztukach)	70 000	70 000	70 000
Cena akcji na dzień przyznania	6,96 zł	6,99 zł	7,01 zł
Cena wykonania	0,50 zł	0,50 zł	0,50 zł
Spodziewany okres ważności (w latach)	1,55	2,55	3,55
Stopa procentowa wolna od ryzyka	5,65%	5,65%	5,65%
Przewidywany stopień zmienności	33,74%	33,74%	33,74%

Grupa szacuje, iż całkowity koszt Programu Motywacyjnego w okresie jego obowiązywania wyniesie 1.467 tys. zł.

Wartość godziwa warrantów subskrybcyjnych na akcje przyznanych w 2009 roku wynosi **487 tys. zł** (2008: 308 tys. zł) i jest ujęta, jako koszt w rachunku zysków i strat.

W bieżącym i poprzednich okresach sprawozdawczych występowały następujące płatności realizowane w formie akcji własnych:

Warranty subskrybcyjne	Liczba	Data przyznania	Data wygaśnięcia	Cena wykonania (w złotych)
Wyemitowane	70 000	29.02.2008	04.08.2009	0,50
Wyemitowane	70 000	30.01.2009	28.08.2010	0,50
Wyemitowane	70 000	08.01.2010	28.08.2011	0,50

Poniżej przedstawione uzgodnienie niezrealizowanych warrantów subskrybcyjnych na akcje przyznanych w ramach Programu Motywacyjnego na początek i na koniec okresu sprawozdawczego:

	Okres 12 miesięcy 2008	Okres 12 miesięcy 2009	Okres 3 miesięcy 2010
Stan na początek okresu obrotowego	–	69 800,00	70 000,00
Przyznane w ciągu okresu obrotowego	70 000,00	70 000,00	70 000,00
Unieważnione w ciągu okresu obrotowego	(200,00)	–	–
Wykonane w ciągu okresu obrotowego	–	(69 800)	–
Wygasłe w ciągu okresu obrotowego	–	–	–
Stan na koniec okresu obrotowego	69 800,00	70 000,00	140 000,00

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

W 2009 roku w związku z realizacją postanowień Uchwały nr 001/2008 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia Atrem S.A. z dnia 25 stycznia 2008 roku w sprawie przyjęcia założeń Programu Motywacyjnego dla członków Zarządu, prokurentów oraz kadry kierowniczej wyższych szczebli spółki Atrem S.A. oraz członków Zarządu i prokurentów spółek z jej Grupy Kapitałowej Atrem: 34 osoby uprawnione w ramach Programu Motywacyjnego objęły 69.800 warrantów subskrypcyjnych serii A spośród 70.000 przeznaczonych do objęcia za rok 2008.

42. Działalność zaniechana

W okresie sprawozdawczym żadna ze spółek Grupy Kapitałowej Atrem nie zaniechała wykonywania żadnej z prowadzonych działalności.

43. Majątek socjalny oraz zobowiązania ZFŚS

Ustawa z dnia 4 marca 1994 r. o Zakładowym Funduszu Świadczeń Socjalnych z późniejszymi zmianami stanowi, że Zakładowy Fundusz Świadczeń Socjalnych tworzą pracodawcy zatrudniający powyżej 20 pracowników na pełne etaty. Grupa tworzy taki fundusz i dokonuje okresowych odpisów w wysokości odpisu podstawowego. Celem Funduszu jest subsydiowanie działalności socjalnej Grupy, pożyczek udzielonych jej pracownikom oraz pozostałych kosztów socjalnych.

Grupa skompensowała aktywa Funduszu ze swoimi zobowiązaniami wobec Funduszu, ponieważ aktywa te nie stanowią aktywów Grupy.

Tabela poniższa przedstawiają analitykę aktywów, zobowiązań oraz kosztów Funduszu.

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Pożyczki udzielone pracownikom	675	492
Środki pieniężne	394	544
Zobowiązania z tytułu Funduszu	(1 073)	(1 086)
Saldo po skompensowaniu	(4)	(50)
Odpisy na Fundusz w okresie obrotowym	467	356

44. Zobowiązania warunkowe

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Należności warunkowe		
Od pozostałych jednostek (z tytułu)	976	783
- gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	472	675
- poręczeń wekslowych, poręczeń według prawa cywilnego	—	—
- weksle otrzymane pod zabezpieczenie	460	10
- sprawy sądowe	44	98
Zobowiązania warunkowe		
Na rzecz pozostałych jednostek (z tytułu)	69 600	40 027
- zawartych umów cesji wierzytelności	22 000	9 108
- gwarancji bankowych i ubezpieczeniowych	23 617	13 744
- poręczeń wekslowych, poręczeń według prawa cywilnego	446	658
- weksle wystawionych pod zabezpieczenie	23 537	16 517
- sprawy sądowe	—	—
Inne	—	—
Pozycje pozabilansowe razem	70 576	40 810

Grupa Kapitałowa Atrem dokonuje wyłączeń konsolidacyjnych w pozycjach pozabilansowych w zakresie poręczeń i gwarancji udzielonych osobom trzecim za zobowiązania spółki dominującej oraz spółek zależnych.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

45. Zobowiązania inwestycyjne

Według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa planuje w 2010 roku ponieść nakłady na rzeczowe aktywa trwale w kwocie ok. **5.200 tys. zł.**

46. Sprawy sądowe

Na dzień bilansowy w stosunku do żadnej ze spółek Grupy Kapitałowej Atrem nie toczą się i w 2009 roku nie toczyły się żadne postępowania (przed organami rządowymi, postępowania przed sądami powszechnymi lub arbitrażowymi), które mogłyby mieć lub miały w niedawnej przeszłości istotny wpływ na sytuację finansową i majątkową Grupy.

47. Rozliczenia podatkowe

Rozliczenia podatkowe oraz inne obszary działalności podlegające regulacjom (na przykład sprawy celne czy dewizowe) mogą być przedmiotem kontroli organów administracyjnych, które uprawnione są do nakładania wysokich kar i sankcji. Brak odniesienia do utrwalonych regulacji prawnych w Polsce powoduje występowanie w obowiązujących przepisach niejasności i niespójności. Często występujące różnice w opiniach, co do interpretacji prawnej przepisów podatkowych zarówno wewnątrz organów państwowych, jak i pomiędzy organami państwowymi i przedsiębiorstwami, powodują powstawanie obszarów niepewności i konfliktów. Zjawiska te powodują, że ryzyko podatkowe w Polsce jest znacząco wyższe niż istniejące zwykle w krajach o bardziej rozwiniętym systemie podatkowym.

Rozliczenia podatkowe mogą być przedmiotem kontroli przez okres pięciu lat, począwszy od końca roku, w którym nastąpiła zapłata podatku. W wyniku przeprowadzanych kontroli dotychczasowe rozliczenia podatkowe spółki mogą zostać powiększone o dodatkowe zobowiązania podatkowe.

W dniu 31 grudnia 2008 roku spółka Atrem S.A. wystąpiła do Izby Skarbowej w Poznaniu w trybie art. 14b ustawy Ordynacja podatkowa z prośbą o interpretację, czy wydatki (w kwocie 1 806 tys. zł) związane z publiczną emisją akcji stanowią w świetle art. 15 i 16 ust. 1 ustawy o podatku dochodowym od osób prawnych koszty uzyskania przychodów.

Izba Skarbowa w Poznaniu w interpretacji wydanej w dniu 19 marca 2009 roku zajęła stanowisko, iż wydatki związane z publiczną emisją akcji nie kwalifikują się do wydatków stanowiących koszty uzyskania przychodów. Spółka skorzystała z przysługującego jej prawa do wniesienia skargi na interpretację przepisów prawa podatkowego przez Izbę Skarbową w Poznaniu do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego w Poznaniu. W dniu 7 października 2009 roku Wojewódzki Sąd Administracyjny w Poznaniu wydał niekorzystne dla spółki orzeczenie w powyższej sprawie.

Po zapoznaniu się z pisemnym uzasadnieniem orzeczenia Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego Zarząd Atrem S.A. podjął decyzję o skierowaniu skargi do Naczelnego Sądu Administracyjnego na uprzednie rozstrzygnięcie Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego.

Sprawa zawisła przed NSA, spółka oczekuje na wyznaczenie terminu rozprawy.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

48. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy spółką dominującą, a jednostkami zależnymi będącymi stronami powiązanymi spółki dominującej zostały wyeliminowane w trakcie konsolidacji i nie wykazano ich w skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym.

Informacje o wzajemnych transakcjach zawartych przez podmioty wchodzące w skład Grupy Kapitałowej Atrem w 2009 oraz w 2008 roku przedstawia poniższa tabela:

Podmioty powiązane		Sprzedaż na rzecz podmiotów powiązanych	Zakupy od podmiotów powiązanych	Należności od podmiotów powiązanych	Zobowiązania wobec podmiotów powiązanych
Jednostki zależne	2009	8 391	8 391	1 367	1 367
Jednostki zależne	2008	12 688	12 688	4 034	4 034

Warunki transakcji z podmiotami powiązanymi

Transakcje pomiędzy podmiotami powiązanymi odbyły się na warunkach równorzędnych z tymi, które obowiązują w transakcjach zawartych z podmiotami niepowiązanymi (warunki rynkowe).

Kwoty nieuregulowanych płatności nie są zabezpieczone i zostaną rozliczone w środkach pieniężnych.

W okresie sprawozdawczym nie ujęto kosztów z tytułu należności wątpliwych i zagrożonych wynikających z transakcji ze stronami powiązanymi.

Pożyczki udzielone członkom Zarządu

Nie wystąpiły.

Inne transakcje z udziałem członków Zarządu

Nie wystąpiły.

49. Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej (Zarząd, prokurenci)

Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej (Zarząd, prokurenci) z tytułu pełnienia funkcji w jednostce dominującej:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	1 321	1 413
Świadczenia po okresie zatrudnienia	—	—
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	—	—
Pozostałe świadczenia pracownicze	21	19
Płatności w formie akcji własnych	225	141
Łączna kwota wynagrodzenia	1 567	1 573

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Wynagrodzenie głównej kadry kierowniczej (Zarząd, prokurenci) z tytułu pełnienia funkcji w jednostkach zależnych:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Krótkoterminowe świadczenia pracownicze (wynagrodzenia i narzuty)	394	342
Z tytułu członkostwa w Radach Nadzorczych	70	61
Świadczenia po okresie zatrudnienia	—	—
Świadczenia z tytułu rozwiązania stosunku pracy	—	—
Pozostałe świadczenia pracownicze	—	—
Łączna kwota wynagrodzenia	464	403

Wynagrodzenie członków Rady Nadzorczej z tytułu pełnienia funkcji w jednostce dominującej:

	Za rok zakończony 31 grudnia 2009 roku	Za rok zakończony 31 grudnia 2008 roku
Wynagrodzenia Rady Nadzorczej	129	120
Płatności w formie akcji własnych	—	—
Pozostałe świadczenia	—	—
Łączna kwota wynagrodzenia	129	120

50. Struktura zatrudnienia

Na dzień 31 grudnia 2009 roku zatrudnienie w Grupie kształtowało się następująco:

	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Zarządy spółek Grupy	9	7
Pion Eksploatacji	52	42
Pion Techniczny	270	269
Pion Inwestycji Infrastrukturalnych	27	43
Pion Informatyki	48	42
Pion Systemów Teletechnicznych	15	10
Pion Ekonomiczno-Administracyjny	44	43
Pion Administracyjno-Handlowy	26	25
Razem	491	481

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

51. Zarządzanie ryzykiem finansowym

Działalność prowadzona przez Grupę naraża ją na różne rodzaje ryzyka finansowego: ryzyko stopy procentowej, ryzyko utraty płynności, ryzyko walutowe, ryzyko kredytowe. Zarząd weryfikuje i uzgadnia zasady zarządzania każdym z tych rodzajów ryzyka - zasady te zostały omówione w skrócie poniżej. Grupa monitoruje również ryzyko cen rynkowych dotyczące posiadanych przez nią instrumentów pochodnych.

Do głównych instrumentów finansowych, z których korzysta Grupa należą kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego, środki pieniężne, lokaty krótkoterminowe oraz pochodne instrumenty finansowe. Grupa posiada też inne instrumenty finansowe, takie jak należności i zobowiązania handlowe, które powstają bezpośrednio w toku prowadzonej przez nią działalności. Głównym celem instrumentów finansowych jest pozyskanie środków finansowych na działalność Grupy.

Grupa zawiera transakcje z udziałem instrumentów pochodnych (są to wyłącznie walutowe kontrakty terminowe typu forward). Celem tych transakcji jest zarządzanie ryzykiem walutowym powstającym w toku działalności Grupy oraz wynikającym z używanych przez nią źródeł finansowania. Grupa wykorzystuje pochodne instrumenty finansowe pod warunkiem, że instrumenty zabezpieczające są uznane za efektywne kosztowo.

Zasadą stosowaną przez Grupę obecnie oraz przez cały rok 2009 i 2008, jest nieprowadzenie obrotu instrumentami finansowymi (w tym finansowymi instrumentami pochodnymi) w celach spekulacyjnych. Wykorzystanie finansowych instrumentów finansowych regulują zasady obowiązujące w spółce, zatwierdzone przez Zarząd, określające sposoby kontrolowania ryzyka kursowego, stopy procentowej, ryzyka kredytowego, stosowania instrumentów finansowych (w tym instrumentów pochodnych) oraz inwestowania nadwyżek płynności.

Ryzyko stopy procentowej

Narażenie Grupy na ryzyko stopy procentowej powstaje w związku z oprocentowanymi aktywami i zobowiązaniami.

Grupa lokuje wolne środki pieniężne w krótkoterminowe depozyty lub krótkoterminowe aktywa finansowe o zmiennej stopie procentowej. Wszystkie tego typu inwestycje mają zapadalność do jednego roku.

Dodatkowo, Grupa jest stroną kredytów bankowych o zmiennej stopie procentowej opartej na WIBOR plus marża banku.

Ryzyko stopy procentowej – wrażliwość na zmiany

Do wyliczeń założono, że ryzyko stopy procentowej dotyczy wyłącznie oprocentowanych lokat pieniężnych i kredytów bankowych.

W przypadku zobowiązań o oprocentowaniu zmiennym zakłada się na potrzeby analizy, że kwota niespłacona na dzień bilansowy była niespłacalna przez cały rok.

W sprawozdaniach wewnętrznych dotyczących ryzyka stopy procentowej dla Zarządu wykorzystuje się wahania w górę i w dół 10 punktów bazowych, co odzwierciedla ocenę kierownictwa dotyczącą prawdopodobnej zmiany stóp procentowych.

Na dzień 31 grudnia 2009 roku zysk brutto za rok byłby o 2 tys. zł wyższy/niższy, gdyby rynkowe stopy procentowe w polskich złotych były o 10 punktów bazowych wyższe/niższe przy wszystkich pozostałych zmiennych na stałym poziomie. Byłoby to głównie rezultatem wyższych/niższych kosztów z tytułu odsetek od kredytów wyrażonych w polskich złotych o zmiennym oprocentowaniu, zrównoważonych wyższymi/niższymi przychodami z tytułu odsetek od środków pieniężnych i równoważników środków pieniężnych o zmiennym oprocentowaniu.

Ryzyko walutowe

Przychody Grupy ze sprzedaży wyrażone są głównie w polskich złotych.

Ryzyko walutowe wynika głównie z faktu, iż Grupa zawiera transakcje denominowane w walutach obcych, w związku z tym pojawia się ryzyko wahań kursów walut (dotyczy to sprzedaży usług długoterminowych wyrażonych w EUR). Ryzykiem tym zarządza się według zatwierdzonych zasad działania, przy wykorzystaniu walutowych kontraktów forward.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

31 grudnia 2009

Krótkoterminowa ekspozycja
(w tys. EUR)

Aktywa finansowe	1 203
Zobowiązania finansowe	(932)
Ekspozycja netto	271

Grupa podejmuje działania mające na celu minimalizowanie ryzyka walutowego poprzez podpisywanie umów z podwykonawcami, wyrażonych w walucie kontraktowej (hedging naturalny).

Na dzień 31 grudnia 2009 roku Grupa zabezpieczyła prawie 100% transakcji sprzedaży denominowanych w walutach obcych, z tytułu których na dzień bilansowy istniały uprawdopodobnione przyszłe zobowiązania dotyczące 2010 roku.

Grupa stara się negocjować warunki zabezpieczających instrumentów pochodnych w taki sposób, by odpowiadały one warunkom zabezpieczanej pozycji i zapewniały dzięki temu maksymalną skuteczność zabezpieczenia.

Wrażliwość na ryzyko walutowe

Stopień wrażliwości Grupy na 10% wzrost i spadek kursu wymiany polskiego złotego w stosunku do walut obcych został przedstawiony w poniższej tabeli:

10% to stopa wrażliwości wykorzystywana w wewnętrznych raportach dotyczący ryzyka walutowego przeznaczonych dla Zarządu i odzwierciedlających ocenę Zarządu dotyczącą możliwych zmian kursów wymiany walut obcych.

Analiza wrażliwości obejmuje wyłącznie nierozliczone pozycje pieniężne denominowane w walutach obcych i koryguje przewalutowaniu na koniec okresu sprawozdawczego o 10% zmianę kursów. Analiza ta obejmuje nierozliczone należności i zobowiązania handlowe, zmiany wartości godziwej instrumentów zabezpieczających przepływy pieniężne rozliczane przez wynik finansowy, zmiany wartości godziwej instrumentów pochodnych niewyznaczonych, jako instrumenty zabezpieczające.

Wartość dodatnia w poniższej tabeli oznacza wzrost zysku i powiększenie kapitału własnego towarzyszące wzmocnieniu się kursu wymiany polskiego złotego w stosunku do walut obcych o 10%. W przypadku 10 % osłabienia polskiego złotego w stosunku do danej waluty obcej wartość ta byłaby ujemna, a wpływ na zysk i kapitały własne byłby odwrotny.

Wpływ waluty EUR 31 grudnia 2009

Rachunek zysków i strat	1	(i)
Kapitał własny	111	(ii)

- (i) przypadające na narażenie związane z nierozliczonymi należnościami i zobowiązaniami na koniec okresu sprawozdawczego,
- (ii) przypadające na narażenie związane ze zmianą wartości godziwej pochodnych instrumentów finansowych zabezpieczających przepływy pieniężne

Ryzyko kredytowe

Ryzyko kredytowe oznacza ryzyko, że kontrahent nie dopełni zobowiązań umownych, w wyniku czego Grupa poniesie straty finansowe. Grupa stosuje zasadę dokonywania transakcji wyłącznie z kontrahentami o sprawdzonej wiarygodności kredytowej, w razie potrzeby uzyskując stosowne zabezpieczenie jako narzędzie redukcji ryzyka strat finansowych z tytułu niedotrzymania warunków umowy.

Narażenie Grupy na ryzyko wiarygodności kredytowej kontrahentów jest stale monitorowane, a zagregowaną wartość zawartych transakcji rozkłada się na zatwierdzonych kontrahentów. Kontrolę ryzyka kredytowego umożliwiają limity weryfikowane i zatwierdzane przez Zarząd. Grupa prowadzi bieżącą ocenę zdolności kredytowej kontrahentów na podstawie kondycji należności. Grupa nie jest narażona na istotne ryzyko kredytowe wobec pojedynczego kontrahenta ani grupy kontrahentów o podobnych cechach. Ryzyko kredytowe dotyczące środków płynnych i instrumentów pochodnych jest ograniczone, ponieważ kontrahentami Grupy są banki o wysokim ratingu kredytowym przyznawanym przez międzynarodowe agencje ratingowe.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Grupa zawiera transakcje wyłącznie z renomowanymi firmami o dobrej zdolności kredytowej. Wszyscy klienci, którzy pragną korzystać z kredytów kupieckich, poddawani są procedurom weryfikacyjnym (w tym w ramach umowy z towarzystwem ubezpieczeń), a stan należności podlega ciągłemu monitoringowi. Dzięki bieżącemu monitorowaniu stanów należności, narażenie Grupy na ryzyko nieściągalnych należności jest nieznaczne.

W odniesieniu do innych aktywów finansowych Grupy, takich jak środki pieniężne i ich ekwiwalenty sprzedaży oraz niektóre instrumenty pochodne, ryzyko kredytowe Grupy powstaje w wyniku niemożności dokonania zapłaty przez drugą stronę umowy, a maksymalna ekspozycja na to ryzyko równa jest wartości bilansowej tych instrumentów.

W Grupie nie występują istotne koncentracje ryzyka kredytowego.

Ryzyko utraty płynności

Grupa utrzymuje zasoby środków pieniężnych wystarczające dla regulowania wymagalnych zobowiązań. Grupa monitoruje ryzyko braku funduszy przy pomocy narzędzia okresowego planowania płynności. Narzędzie to uwzględnia terminy wymagalności/zapadalności zarówno inwestycji jak i aktywów finansowych (np. konta należności, pozostałych aktywów finansowych) oraz prognozowane przepływy pieniężne z działalności operacyjnej.

Celem Grupy jest utrzymanie równowagi pomiędzy ciągłością a elastycznością finansowania, poprzez korzystanie z rozmaitych źródeł finansowania, takich jak kredyty w rachunku bieżącym, kredyty bankowe, umowy leasingu finansowego.

Grupa zarządza ryzykiem płynności utrzymując odpowiednią wysokość kapitałów zapasowego i rezerwowego, monitorując stale prognozowane i rzeczywiste przepływy pieniężne oraz dopasowując profile zapadalności aktywów i zobowiązań finansowych.

Grupa zarządza płynnością poprzez bieżące monitorowanie poziomu wymagalnych zobowiązań, prognozowanie przepływów pieniężnych oraz odpowiednie zarządzanie środkami pieniężnymi.

Grupa inwestuje środki pieniężne w bezpieczne, krótkoterminowe instrumenty finansowe (depozyty bankowe), które mogą być wykorzystane do obsługi zobowiązań.

Struktura zapadalności kredytów i pożyczek według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Kredyty i pożyczki krótkoterminowe	8 665
Kredyty i pożyczki długoterminowe	8 030
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	2 172
płatne powyżej 2 lat do 3 lat	2 161
płatne powyżej 3 lat do 4 lat	2 100
płatne powyżej 4 lat do 5 lat	1 597
Kredyty i pożyczki razem	16 695

Struktura wymagalności zobowiązań z tytułu leasingu finansowego według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Zobowiązania z tytułu leasingu krótkoterminowe	1 011
Zobowiązania z tytułu leasingu długoterminowe	1 214
płatne powyżej 1 roku do 2 lat	785
płatne powyżej 2 lat do 3 lat	411
płatne powyżej 3 lat do 4 lat	17
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego razem	2 225

Struktura wymagalności zobowiązań handlowych według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Do jednego miesiąca	16 515
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	3 112
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	4 295
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	—
Zobowiązania przeterminowane	9 275
Zobowiązania handlowe razem	33 198

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Zobowiązania przeterminowane według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku:

Do jednego miesiąca	4 578
Powyżej 1 miesiąca do 3 miesięcy	4 118
Powyżej 3 miesięcy do 6 miesięcy	570
Powyżej 6 miesięcy do 1 roku	–
Powyżej 1 roku	–
Zobowiązania przeterminowane razem	9 275

Kategorie instrumentów finansowych

Poniższa tabela przedstawia porównanie wartości bilansowych i wartości godziwych wszystkich instrumentów finansowych Grupy, w podziale na poszczególne klasy i kategorie aktywów i zobowiązań.

	Noty	Kategoria zgodnie z MSR 39	Wartość bilansowa		Wartość godziwa	
			31 grudnia 2009	31 grudnia 2008	31 grudnia 2009	31 grudnia 2008
Aktywa finansowe						
Należności handlowe	31	PiN	54 048	28 422	54 048	28 422
Walutowe kontrakty forward	38	IPPwPZ	176	–	176	–
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	32	PiN	18 472	28 791	18 472	28 791
Zobowiązania finansowe						
Kredyty bankowe	35	PZFwgZK	16 695	12 643	16 695	12 643
Leasing finansowy	39	PZFwgZK	2 225	1 300	2 225	1 300
Zobowiązania handlowe	37	PZFwgZK	33 198	16 855	33 198	16 855
Walutowe kontrakty forward	38	WwWGpWF	–	731	–	731
Walutowe kontrakty forward	38	IPPwPZ	11	188	11	188

Użyte skróty:

WwWGpWF	– Aktywa/zobowiązania finansowe nyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy
PiN	– Pożyczki udzielone i należności
PZFwgZK	– Pozostałe zobowiązania finansowe nyceniane według zamortyzowanego kosztu
IPPwPZ	– Instrumenty pochodne pozostające w powiązaniach zabezpieczających

W okresie objętym niniejszym sprawozdaniem finansowym Grupa nie dokonywała reklasyfikacji instrumentów finansowych.

Szacowanie wartości godziwej

Wartość godziwa definiowana jest jako kwota, za jaką na warunkach rynkowych dany składnik aktywów mógłby zostać wymieniony, a zobowiązanie wykonane, pomiędzy dobrze poinformowanymi, zainteresowanymi i niepowiązanymi stronami.

Wartość godziwa instrumentów finansowych znajdujących się w obrocie na aktywnym rynku oparta jest na notowaniach rynkowych na dzień bilansowy (ceny sprzedaży i zakupu).

Wartość godziwą instrumentów finansowych, które nie znajdują się w obrocie na aktywnym rynku ustala się przy wykorzystaniu technik wyceny, przy czym jako dane wejściowe do modelu w maksymalnym stopniu wykorzystywane są zmienne pochodzące z aktywnych rynków (stopy procentowe, kursy walutowe itp.).

Wartość godziwa walutowych kontraktów terminowych została ustalona na podstawie wyceny przeprowadzanej przez banki, z jakich korzysta Grupa.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Wartość bilansowa z uwzględnieniem odpisu aktualizującego utratę należności handlowych oraz wartość bilansowa należności handlowych są zbliżone do ich wartości godziwych z powodu ich krótkoterminowego charakteru.

Grupa wdrożyła zmiany do MSSF 7 *Instrumenty finansowe: ujawnianie informacji*, które obowiązują od 1 stycznia 2009 roku. Zmiany standardu wprowadzają dodatkowe wymogi dotyczące ujawniania informacji o instrumentach finansowych ujętych w skonsolidowanym sprawozdaniu z sytuacji finansowej w wartości godziwej. W pierwszym roku zastosowania nowych regulacji Grupa nie jest zobowiązana do prezentowania danych za okresy porównywalne. Dlatego też informacja o poziomach wartości godziwej instrumentów finansowych prezentowana jest tylko według stanu na dzień 31 grudnia 2009 roku.

Następujące wyceny wartości godziwej były stosowane przez Grupę w odniesieniu do instrumentów finansowych na dzień 31 grudnia 2009 roku.

- ceny notowane (nieskorygowane) z aktywnych rynków dla identycznych aktywów lub zobowiązań (Poziom1),
- dane wejściowe inne niż ceny notowane zaliczone do Poziomu 1, które są obserwowane dla składnika aktywów lub zobowiązań w sposób bezpośredni (tj. jako ceny) lub pośrednio (tj. bazujące na cenach) (Poziom 2),
- dane wejściowe do wyceny składnika aktywów lub zobowiązań, które nie są oparte na możliwych do zaobserwowania danych rynkowych (dane wejściowe nieobserwowalne) (Poziom 3).

31 grudnia 2009 roku	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	–	176	–	176
Zobowiązania finansowe				
Pochodne instrumenty finansowe	–	(11)	–	(11)
Wartość godziwa netto		165		165

W okresie sprawozdawczym nie wystąpiły przeniesienia pomiędzy poziomami wartości godziwej instrumentów.

Zarządzanie kapitałem

Celem Grupy z zarządzaniu ryzykiem kapitałowym jest ochrona zdolności grupy do kontynuowania działalności, aby możliwe było zapewnienie zwrotu z inwestycji akcjonariuszom oraz korzyści dla innych zainteresowanych stron, a także utrzymanie optymalnej struktury kapitału w celu obniżenia jego kosztu. Aby utrzymać lub skorygować strukturę kapitału, Grupa może zmieniać kwotę dywidend do wypłacenia akcjonariuszom, emitować nowe akcje, zwiększać zadłużenie lub sprzedawać aktywa w celu obniżenia zadłużenia. Nadrzędnym celem Zarządu jest rozwój Grupy i na ten cel Grupa chce przede wszystkim przeznaczać środki budując długoterminową wartość dla akcjonariuszy poprzez akwizycje i uruchamianie nowych projektów. Istotnym celem zarządzania kapitałem Grupy jest utrzymanie dobrego ratingu kredytowego i bezpiecznych wskaźników kapitałowych, które wspierałyby działalność operacyjną Grupy. Grupa zarządza strukturą kapitałową i w wyniku zmian warunków ekonomicznych wprowadza do niej zmiany. Zgodnie z praktyką rynkową efektywne wykorzystanie kapitału monitorowane jest między innymi na podstawie wskaźnika stanowiącego stosunek zobowiązań z tytułu kredytów, pożyczek, zobowiązań z tytułu leasingu finansowego do EBITDA (EBITDA jest to zysk z działalności operacyjnej powiększony o amortyzację).

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

52. Zdarzenia po dniu bilansowym

i. Umowy znaczące

- zawarcie w dniu 29 marca 2010 roku dwóch umów – pomiędzy Wamar sp. z o. o. z siedzibą w Jeleniej Górze a Atrem S.A. oraz pomiędzy Wamar sp. z o. o. a spółką zależną od Emitenta Contrast sp. z o. o. – o łącznej wartości netto 21.481.209,36 zł.

Umową o największej wartości jest umowa zawarta pomiędzy Wamar sp. z o. o. (Zamawiający) a Atrem S.A. (Podwykonawca) w przedmiocie wykonania robót teletechnicznych i AKPiA w ramach inwestycji p.n. "Aglomeracja Mosina-Puszczykowo: Modernizacja Stacji Uzdatniania Wody Mosina Etap II". Całościowe wynagrodzenie umowne należne Atrem S.A. wynosi 11.705.671,26 zł netto (słownie: jedenaście milionów siedemset pięć tysięcy sześćset siedemdziesiąt jeden zł 26/100). Przedmiot umowy zostanie zrealizowany w terminie od 29 marca 2010 roku do 2 sierpnia 2015 roku. Podwykonawca udzielił 36 - miesięcznej gwarancji jakości na wykonane prace od daty Świadczenia Przejścia danej pracy wg zasad FIDIC. Podwykonawca dostarczy gwarancję ubezpieczeniową lub bankową w wysokości 10% wartości umowy brutto tytułem zabezpieczenia należytego wykonania umowy.

- zawarcie w dniu 31 marca 2010 r. umowy pomiędzy spółką Hydrobudowa Polska S.A. z siedzibą w Wysogotowie (Zlecniodawca), a spółką Atrem S.A. (Podwykonawca) w przedmiocie wykonania robót instalacji słaboprądowych i systemu bezpieczny stadion w ramach Inwestycji: "Rozbudowa Stadionu Miejskiego przy ul. Bułgarskiej 5/7 w Poznaniu dla potrzeb Euro 2012 w zakresie wykonania I i III trybuny wraz zadaszeniem trybun I, II i III" (Inwestycja). Całościowe wynagrodzenie umowne należne Atrem S.A. wynosi 33.877.497,00 zł netto.

Przedmiot umowy zostanie zrealizowany w terminie od 31 marca 2010 roku do 20 czerwca 2010 roku. Podwykonawca udzielił 36 - miesięcznej gwarancji jakości na wykonane prace od dnia dokonania odbioru końcowego Inwestycji. Podwykonawca w terminie 30 dni od podpisania niniejszej Umowy ustanowi zabezpieczenie należytego wykonania Umowy w wysokości 5% wynagrodzenia brutto. Zabezpieczenie może zostać złożone w formie gotówki, gwarancji bankowej lub gwarancji ubezpieczeniowej.

- zawarcie przez spółki z Grupy Kapitałowej Atrem w okresie od dnia 7 października 2009 roku do dnia 7 kwietnia 2010 roku, umów ze spółkami Grupy Kapitałowej PBG niespełniających jednostkowo kryterium umowy znaczącej na łączną szacunkową wartość 9.165.537,51 zł.

Umową o największej wartości jest umowa wykonawcza z dnia 6 kwietnia 2010 roku do umowy zawartej w dniu 4 grudnia 2009 roku pomiędzy EuropoGaz S. A. a Konsorcjum w składzie PBG S.A. – lider konsorcjum oraz Atrem S.A., Tesgas S.A. i Contrast sp. z o. o. – partnerzy konsorcjum (Konsorcjum); w przedmiocie zakupu pakietu serwisowego dla systemów pomocniczych tłoczni gazu Kondratki, Zambrów, Ciechanów, Włocławek i Szamotuly, o której Emitent informował w raporcie bieżącym nr 73/2009. W ramach wyżej wymienionej umowy uczestnicy Konsorcjum uzgodnili kwestię wzajemnych rozliczeń oraz ustalili wynagrodzenie szacunkowe należne poszczególnym konsorcjantom. Szacunkowe wynagrodzenie należne spółkom z Grupy Kapitałowej Atrem ustalono na poziomie 4.545.655,20 zł tj. dla Atrem S.A. 2.727.393,12 zł, dla Contrast sp. z o. o. 1.818.262,08 zł. Umowa została zawarta na okres realizacji zadania o którym mowa w umowie zawartej w dniu 4 grudnia 2009 r. pomiędzy EuropoGaz S.A. a Konsorcjum; tj. na okres od 1 stycznia 2010 roku do 31 grudnia 2011 roku.

ii. Połączenie spółek zależnych

W dniu 1 kwietnia 2010 roku Sąd Rejonowy Poznań – Nowe Miasto i Wilda IX Wydział Gospodarczy Krajowego Rejestru Sądowego dokonał rejestracji połączenia spółek zależnych od Atrem S.A., tj. Contrast sp. z o. o. z siedzibą w Ostrowie Wlkp. (Spółka Przejmująca) oraz Elektro-System sp. z o. o. z siedzibą w Gorzowie (Spółka Przejmowana), w trybie art. 492 § 1 pkt 1 Kodeksu spółek handlowych. W wyniku przeprowadzonego połączenia nastąpiło wykreślenie Spółki Przejmowanej (Elektro-System sp. z o. o.) i podwyższenie kapitału zakładowego Spółki Przejmującej (Contrast sp. z o. o.). Połączenie spółek nastąpiło na podstawie uchwał podjętych na Nadzwyczajnych Zgromadzeniach Wspólników spółek podlegających połączeniu w dniu 22 marca 2010 roku. Kapitał zakładowy Contrast sp. z o. o. po dokonaniu połączenia wynosi 3.839.000,00 zł (słownie: trzy miliony osiemset trzydzieści dziewięć tysięcy zł 00/100) i dzieli się na 7.678 udziałów o wartości nominalnej 500,00 zł (słownie: pięćset zł 00/100) każdy.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

iii. Upadłość kontrahenta spółki zależnej

W dniu 25 marca 2010 roku spółka Contrast sp. z o.o. (spółka zależna od Emitenta) otrzymała zawiadomienie od syndyka masy upadłości spółki Mega sp. z o.o. z siedzibą w Kraczkowej, iż Sąd Rejonowy w Rzeszowie ogłosił upadłość obejmującą likwidację majątku Mega sp. z o.o. (kontrahenta spółki zależnej). Upadłość została ogłoszona na wniosek wierzyciela - spółki PGE Energia Odnawialna S.A. Ogłoszona upadłość może mieć wpływ na realizację pozostałej części przedmiotu umowy. Wartość kontraktu wynikająca z zawartej umowy w dniu 19 grudnia 2008 roku i zawartego później aneksu wynosiła 16.878 tys. zł. Stan zaawansowania prac w ramach w/w umowy na dzień ogłoszenia upadłości wynosił 60%.

Kwoty aktywów i pasywów wykazane w bilansie spółki zależnej w związku z realizacją w/w umowy na dzień 31 grudnia 2009 roku przedstawiały się następująco:

Przychody ujęte narastająco zgodnie z postępowaniem prac	10 112
Faktury wystawione narastająco zgodnie z postępowaniem prac	6 250
Ujęte w sprawozdaniu finansowym jako kwoty należne (aktywa):	3 862
Zaliczki otrzymane od kontrahenta (pasywa)	3 600

Ryzyko związane z ogłoszoną upadłością dotyczy w szczególności wypowiedzenia przez syndyka w/w umowy, nie mniej jednak do dnia sporządzenia niniejszego sprawozdania wypowiedzenie przedmiotowej umowy nie nastąpiło.

53. Informacje o znaczących zdarzeniach dotyczących lat ubiegłych, ujętych w sprawozdaniu finansowym z bieżący okres

W skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupy za 2009 rok nie występują zdarzenia dotyczące lat ubiegłych.

GRUPA KAPITAŁOWA ATREM

Skonsolidowane sprawozdanie finansowe na dzień oraz za rok zakończony dnia 31 grudnia 2009 roku
(wszystkie dane w tysiącach złotych, chyba że zaznaczono inaczej)

Konrad Śniatała	Prezes Zarządu	
Marek Korytowski	Wiceprezes Zarządu	
Łukasz Kalupa	Członek Zarządu	
Przemysław Szmyt	Członek Zarządu	

Podpis osoby, której powierzono prowadzenie ksiąg rachunkowych

Piotr Schramma	Główny Księgowy Grupy Kapitałowej	
----------------	-----------------------------------	-------

Złotniki, dnia 23 kwietnia 2010 r.